

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Vedoucí skupiny fléten
v operním orchestru NDM
Michaela Blažková
a technik Divadla „12“
Dušan Baran

OPERA

Prokofjevův HRÁČ
o vášních a prohrách

ČINOHRA

BŮH: Právo rozhodovat
o konci svého života

BALET

Živý a emocionálně bohatý
BABYLON BALET v režii Rocca

MUZIKÁL

Původní muzikál o síle ženského
přátelství TAK SE NÁM STALO...

**Každý
první víkend
v měsíci**
Dva dny plné hudby,
workshopů a zážitků.

Těšíme se na Vás v sobotu a v neděli
vždy od 14:00 ve 2. patře OC

KAROLINA

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážený a milý přítel,

dne 9. ledna roku 1935 bylo naše Divadlo Antonína Dvořáka (tehdy Městské divadlo) svědkem mimořádné události. Tehdejší šéf opery Jaroslav Vogel zde pořádal a dirigoval **2. symfonický koncert** orchestru opery Národního divadla moravsko-slezského v sezóně 1934/1935. Hlavní hvězdou večera byl skladatel Sergej Prokofjev. Ostravskému publiku se představil nejen jako autor, ale i jako vynikající pianista interpretací svého **3. klavírního koncertu**. Z jeho pozoruhodné hudební tvorby si návštěvníci tohoto výjimečného večera vyslechli ještě orchestrální **Scherzo a Pochod ze zpěvohry *Láska ke třem pomerančům***. Na naše jeviště se další hudba Sergeje Prokofjeva, jeho opery a balety, dostala až po druhé světové válce. V roce 1950 zde ostravský baletní soubor poprvé nastudoval balet **Romeo a Julie**. První operou uvedenou v Ostravě byly koncem roku 1953 **Zásnuby v klášteře**. V tomto roce, 5. března 1953, Sergej Prokofjev zemřel. Jen několik hodin poté zemřel sovětský diktátor Josif Vissarionovič Stalin. Od té doby byly v Ostravě postupně uvedeny i další jeho opery: **Semjon Kotko** (1963), **Příběh opravdového člověka** (1973), **Vojna a mír** (1976) a naposledy **Ohnivý anděl** (2015).

Nyní operní soubor s plným nasazením připravuje svou poslední premiéru této sezóny, první celovečerní operu Sergeje Prokofjeva **Hráč**. Toto dílo se vrací na jeviště v Česku teprve podruhé. Poprvé se tak stalo v roce 1957 v Plzni. V Divadle Antonína Dvořáka se před námi brzy otevře příval podmanivé a expresivní Prokofjevovy hudby, která sugestivně vypráví příběh hráčské i milostné vášně. Příběh destruktivních, komplikovaných osobních vztahů. Před námi se rozprostře barvitý obraz nevyzpytatelné ruské povahy, pokrytectví, lži, sobectví i ohýbání pravdy.

Svět jiných mravních hodnot (jsou-li vůbec ve vědomí postav nějaké). Pohrdání západní kulturou a jejími pravidly. Přitom její výhody a výdobytky rádi a naplno využívají, mnohdy i na dluh. Rádi by urvali co největší kus pro sebe. Obraz, který svým poselstvím silně rezonuje i dnes. To vše lze číst v horečnatém příběhu této opery. Skladatel napsal libreto podle stejnojmenné kratší prózy F. M. Dostojevského.

POŘÁD SE NĚCO DĚJE... A POŘÁD SE NĚCO DĚLO! V sezóně 2025/2026 máme s koncem dubna za sebou již deset premiér; z toho čtyři české a dvě světové. Další dvě premiéry nás ještě čekají.

POŘÁD SE NĚCO DĚJE! Před sebou máme poslední dva měsíce 107. sezóny Národního divadla moravskoslezského. **Hráč** je poslední premiérou na velké scéně. Baletní soubor pak v Divadle „12“ sezónu uzavře světovou premiérou – autorským projektem **Babylon balet**. Touto premiérou však 107. sezóna rozhodně nekončí!

Před námi je 8. bienále mezinárodního operního festivalu NODO (New Opera Days Ostrava / Dny nové opery Ostrava), které od roku 2012 společně pořádá Národní divadlo moravskoslezské a Ostravské centrum nové hudby. Kde se bude konat? V Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona, ale také v Komenského sadech či v prostorách bývalého hotelu Palace. Tam všude bude znít nová opera, která zkoumá další možnosti a hranice hudebního divadla dneška a zítřka. Během pěti dnů uvedeme šest světových a jednu českou – přesněji evropskou – premiéru. **POŘÁD SE NĚCO DĚJE!**

Na titulní straně se potkali vynikající mladá flétnistka, vedoucí skupiny fléten našeho operního orchestru Michaela Blažková a technik Divadla „12“ Dušan Baran. Michaela pracuje v našem divadle od listopadu roku 2019, Dušan od roku 1983. A když se setkali na focení obálky tohoto časopisu, viděli se vůbec poprvé. Není divu, působištěm opery je zejména Divadlo Antonína Dvořáka a do Divadla „12“ operní orchestr zatím nezavítal. Navíc naše divadlo má přes 500 zaměstnanců a téměř stejný počet lidí s námi pravidelně spolupracuje na externí smlouvy. Máme čtyři soubory a tři divadelní scény. Připravujeme řadu velkých produkcí nejrůznějších žánrů. Vedle skvělých

umělců na jevišti i v orchestřích je potřeba také špičkových profesionálů v mnoha specializovaných oborech. A úsilí nás všech směřuje k jedinému cíli: připravit Vám co nejsilnější, osvěžující a magické divadelní zážitky napříč žánry i styly. Divadlo přináší radost, silné příběhy i krásu, ale také nám klade otázky. Otevírá naši mysl, pocity a srdce. Přináší očistný moment katarze.

Časopis, který právě čtete, je již jeho 77. číslem. První číslo vyšlo v září 2010. I já považuji sedmičku za milé a věřím, že i šťastné číslo. Jednu sedmičku mám koneckonců i ve svém datu narození! © O numerologický výklad čísla 77 jsem požádal umělo inteligenci. Z odpovědí, které mi AI nabídla, jsem si pro Vás vybral toto: **Číslo 77 v numerologii symbolizuje hlubokou duchovní transformaci, intuici a potvrzení, že jste na správné životní cestě. Vidět 77 znamená, že Vaše dosavadní úsilí a vnitřní práce přinášejí ovoce.** Pokud máte pocit, že se tato slova potkávají s naším aktuálním divadelním děním, vězte, že je to pro nás velký důvod k radosti.

POŘÁD SE NĚCO DĚJE! A dít se bude!

Těšíme se na Vás v našich hledištích!

Srdečně

Jiří Nekvasil

PREMIÉRY

KVĚTEN – ČERVEN 2026

OPERA

21. května 2026 / Divadlo Antonína Dvořáka

Sergej Prokofjev

HRÁČ

BALET

13. června 2026 / Divadlo „12“

**BABYLON
BALET**

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřízenou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobarokním stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

OBSAH

- 6 Ticho je pro mě vnitřní klid
- 7 Jsem punk boy, baví mě drzost a hravost
- 10 Stalo se před 100 lety

OPERA

- 13 Když se točí ruleta: operní drama o lásce, dluzích a štěstí
- 16 Pět dní, sedm oper, jeden festival
- 18 Rozhovor s Anou Sokolovic
- 20 Operní příběhy posledních měsíců sezóny

ČINOHRA

- 23 *Bůh*: mezi svobodou a odpovědností
- 26 Blahopřání Radovanu Lipusovi
- 28 První premiéra nové sezóny

BALET

- 33 *Nejen Mozart!* sklízí ovoce
- 34 Vznášející se polibek na scéně
- 36 Intimní svět *Babylon baletu*
- 38 Rozhovor s Lenkou Dřimalovou
- 40 *Carmen* v České televizi

ELISABETH – Natálie Podškubková (Elisabeth jako mladá dívka), Lukáš Adam (Luigi Lucheni), Martina Vlčková (Elisabeth) a Jan Kříž (Smrt) při závěrečné děkovačce po představení 31. března 2026
Foto Marek David

Martina Vlčková odvážně vstoupila do role Elisabeth více než měsíc před svou plánovanou premiérou. Náhlým záskokem za indisponovanou Natálií Tichánkovou zachránila vyprodané představení a zároveň svým fenomenálním výkonem oslnila diváky i kolegy. Děkujeme!

Více na straně 47

MUZIKÁL

- 43 Příběh tří kamarádek na pozadí dějin
- 44 Rozhovor s Gabrielou Petrákovou
- 46 Choreografie pod kontrolou: zákulisí muzikálů
- 47 Martina Vlčková září v *Elisabeth*

Z ARCHIVU

- 48 Z rozhlasu pod okap

NDM EXTRA

- 50 Závěrečný koncert sezóny

ATELIÉR NDM

- 52 Rozhovor s Johanou Fernecki

56 PROGRAM KVĚTEN A ČERVEN 2026

Buďte s námi i ve virtuálním světě...

Národní divadlo moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

MICHAELA BLAŽKOVÁ

I když zní hudba jen jako kulisa, pořád ji intenzivně vnímám

Foto Adolf Horsinka

Kdy vám naposledy došel dech?

Těžká otázka – jsem dost často na hraně. Letos jsem si toho nabrala opravdu hodně, kromě NDM a půl úvazku v pražském Národním divadle jsem začala studovat doktorát a ještě učím pár hodin na konzervatoři v Praze. Takže teď je to s dechem tak, že zvládám, ale doufám, že mi nedojde. Ale když člověk dělá, co ho baví, a vidí, co se povedlo a že to má smysl, tak to dech zase vrací.

Jste z hudební rodiny, jaké to bylo žít v prostředí, kde hudba byla neustále přítomná? Neříkala jste si někdy – já chci ticho?!

Spíš si to asi říkali sousedi.

Čím je pro vás ticho?

Ticho je vnitřní klid. Hudba je hodně emocionální, a i když mi zní jen v hlavě, pořád ve mně něco budí. Navíc když mám hodně zkoušek – a orchestr je dost velký hluk – uši se unaví. Pak už je to až fyzická bolest.

Jak vypínáte hudbu v hlavě? Omamné látky?

(Rozesměje se.) To ne, to ne. Ráda chodím do přírody. Kousek jsou Beskydy – a i když se mi to málokdy podaří, jednou za čas vyrazím. Taky máme chalupu ve východních Čechách. Tam může člověk vypnout: zahradničí a má pohyb. Obecně určitě sport, táta nás k tomu od dětství hodně vedl. Všichni v rodině jsme hráli tenis, jezdili na lyže, na kola.

Když je vám pohyb blízký od dětství, existují nějaké „celotělní“ cviky, jak při hře správně sedět, stát, mít výdrž?

V Česku se to u hudebníků zatím tolik neřeší, v zahraničí už víc. Mně hodně pomáhá běh a jóga, uvolním páteř a zlepším dech. Strávila jsem spoustu let na fyzioterapii a doteď tam docházím. Protože se flétna drží do strany, musíme se tělem „vyrotovat“. A když tělo není zapojené celé, vzniká velké pnutí. Kolegyně na doktorském studiu se zabývá obličejovou jógou pro žesťové nástroje. Když totiž člověk dělá od dětství jen hudbu, vzniká spousta fyzických deformací a pohybových zlovyků.

Vrátila jste se na vysokou školu a doděláváte si doktorát. K čemu je praktikující hudebníci doktorát?

Třeba francouzské baroko bylo pro mě úplně neprobádaná oblast. A abych ho mohla dobře interpretovat, musím o něm něco vědět. A hráčsky? Právě ty zlovyky. Nějaké odbouráte, ale časem se vytváří nové. Pak přijde někdo a řekne: Co to děláš?! To jsi nedělala! Stačí třeba moc pevně stiskávat klavky. Z intenzivního cvičení jsem měla i třes v ruce. Až na fyzioterapii mě naučili, jak ruce zregenerovat.

Jak jste se coby Pražačka dostala nejen na školu, ale i do divadla právě v Ostravě?

Chodila jsem na konzervatoři k pedagogu Honzovi Ostrému. Když jsem přemýšlela, kam půjdu na vysokou, rozhodla jsem se, že

zase k němu, což znamenalo do Ostravy. Byl to plynulý přechod – dodělávala jsem šestý ročník konzervatoře a zároveň už studovala tady. Jak jsem stíhala dvě školy, to dnes vůbec netuším. (Rozesměje se.) A když byl potom konkurz do divadla, přišlo mi to jako ideální spojení. Spousta Ostraváků se diví, že jsem se z Prahy přesunula sem. Ale od doby, kdy jsem sem začala jezdit během konzervatoře, se Ostrava strašně změnila.

Jaký byl vstup do operního orchestru?

Nástup do opery je vlastně hrozný – to je obecně známé. (Směje se.) Vedle nových premiér se hrají repertoárové věci, které se už nezkouší, jen oprašují. Takže záleží, kdy během sezóny začínáte. Já až po oprašovačkách – a to už všechno běželo. Je strašně náročné pojmout celý repertoár divadla v co nejkratším čase a zahrát ho na představeních. Je to obrovská část samostudia, i spousta filharmoniků by s tím měla problém. Člověk není zvyklý na tak dlouhé skladby, kterými opery jsou. Když se ve filharmonii hraje Mahlerova symfonie – hutná hudba na hodinu a půl – tak jsou z toho všichni odvaření. Ale v opeře bývá hodinu a půl třeba jen první jednání ze tří. Když se studuje nový kus, má na to operní orchestr dva tři týdny. Na spoustu stránek hudebního textu, který člověk musí vstřebat třeba během sedmi zkoušek, protože na zkouškách se stíráme – na pozici první flétny je nás víc.

Vstřebala jste úspěšně?

Moje první představení byl *Lazebník*, ale ten mi moc neutkvěl. Utkvěla mi *Rusalka*

Pokračování rozhovoru na straně 8

DUŠAN BARAN

Divadlo ze mě udělalo kulturního člověka

Foto Adolf Horsinka

Kdy vám naposledy došel dech?

Velké vyhoření jsem měl po třiceti letech u divadla. Dal jsem tehdy výpověď a odjel na půl roku na Nový Zéland, kde mám syna. Po návratu jsem neměl práci, uvědomil jsem si, že mi divadlo chybí, a když přišla ta možnost, rád jsem se tam zase vrátil. A udělal jsem dobře, teď jsem v maličké „Dvanáctce“, kde je skoro rodinné zázemí. Kdybych byl ale v malém divadle od začátku, tak bych si toho asi nevážil jako teď.

Jevištím technikem jste tedy už hodně dlouho...

Nastoupil jsem v roce 1983, protože mě postihlo neplánované rodičovství, a aby mě matka nezabila, musel jsem se oženit a najít si stabilní práci. Jsem vyučený v pivovaru, kde jsem pracoval do vojny, pak rok na stavbě. Na stavbě jsem si našel práci – asi čtyři tisíce, to byla spousta peněz – a půl roku jsem nepracoval. Tehdy bylo důležité mít v občance razítko o zaměstnání a to jsem neměl. Tak aby mě nezavřeli, nosil jsem s sebou všude vkladní knížku. Pak bylo ale těžké se někde zaměstnat. Kamarád, který pracoval v DJM, mi poradil, ať jdu k nim. Tehdejší šéf techniky se na mě podezíravě díval, že jsem dlouho nepracoval, ale řekl, že to se mnou zkusí. Divadlo jsem vůbec neznal. A zpočátku mě ani nebavilo.

Kdy vás začalo bavit?

Tak to šlo rychle. Nastoupil jsem na jaře a už na podzim jsem divadlu propadl. Mohla za to opereta *Krásná Helena*, kterou nastudovaly činoherní a operní soubor. Tím to začalo. Dodnes si pamatuji, jak

přišel Ivan Dědeček jako Paris za řečnický pult se sklenicí, na které bylo napsáno „hořčice“ a říkal: „Lide a národe...“ Pak se dlouze nevěřícně díval do proslovu a dodal: „... řecký?“ A pak začal kritizovat marnivé řecké bohy – což přesně sedělo na komunisty. Herce to tak bavilo, že si na každou reprízu připravili nové vtipy – pro sebe i diváky. Každé představení bylo překvapení. To bylo skvělé. Hned za rok jsme dávali *Hlučnou samotou* v režii Jana Kačera a to byla další pecka. Hrál tam dokonce pravá cikánská kapela. Hrabala jsem měl rád, a tak jsem pracoval s nadšením. Ale po veřejné generálce nás Kačer všechny, i kulisy, nechal sesednout do hlediště – to byla taky jedna z věcí, která mě v divadle chytila, že jsem se cítil jako součást týmu. Řekl nám, že na generálce byl někdo z města a že chtějí premiéru zrušit, když se nevyškrtá text. Herci si otevřeli scénáře: tohle se říkat nesmí, tohle ne a tohle taky ne... Taková byla doba, bylo to smutné, ale zároveň tam panovala spiklenecká atmosféra. Nakonec premiéra byla, ale po pár reprízách inscenaci definitivně zrušili. Skvělých představení bylo spousta, jednou za čas se v divadle podaří něco výjimečného.

Jak dlouho trvalo, než jste se v divadle zorientoval a opravdu věděl, co máte dělat?

Asi jsem byl šikovný, protože po půl roce už jsem se od stavění kulis dostal na provaziště. Patřil jsem pod DJM, pod operetu, ale tehdy bylo divadlo vyhořelé, tak se hrálo ve „Zdeňku Nejedlém“ a hodně se jezdily zájezdy. První výplata byla strašně

malá. Ale zase mě mile překvapilo, že jsem nemusel platit příspěvky na ROH (Revoluční odborové hnutí bylo prodlouženou rukou KSČ), které jinde kasírovali automaticky. To se mi v divadle líbilo, že tu byla větší svoboda. A když jsem se otrkal, začal jsem šéfovi do všeho kecat.

Proč jste do všeho kecal?

Zdalo se mi, že se dají věci dělat jednodušeji, rád si práci ulehčuji. Tak si mě jednou Miloš Novák, jevištní mistr, pozval na kobereček a říkal, že on má na jevišti zodpovědnost a že mu do toho kecat nebudu. A jestli to dokážu. Tak jsem musel uznat, že má pravdu. Já se dodnes snažím, ale ono to někdy samo... (Potutelně se směje.) A ještě mi řekl, že mám dobré nápady, ale většinou blbě. No, kde zažijete, že vás šéf na koberečku pobaví?

Provaziště bylo kdysi dost fyzicky náročné, že?

V Myronu je pořád, tam jsou jenom tři elektrické tahy a pak tam mají takové navijáky, aby si vypomohli, ale jinak je to všechno na špagáty. Ve Dvořáku už, myslím, mají všechno elektrizované.

Do „Dvanáctky“ se snad ani žádná stavba pořádně nevejde, tak to je pohoda, ne?

Tak se přijdte podívat na *Kardinální chybu*, co nám scénograf Ján Tereba udělal. Chvilí jsme ani nevěřili, že se to tam vejde. Jiné kulisy máme vysoké maximálně do tří metrů, ale Ján to v *Kardinální chybě* překonal a využil každý centimetr. I točnu

Pokračování rozhovoru na straně 9

– spousta hudby a je to dlouhé. (*Směje se.*) Neměla jsem zkoušku, snažila jsem se vše naučit z partitury. V prvním jednání jsem si říkala: dobrý, zatím vím. Ve druhém jednání už to bylo horší. A ve třetím jsem jen čekala, co pan dirigent ukáže, protože jsem vůbec nevěděla, co má být jak rychle. Když máte noty spojené s tím, jak to má znít, víte, jak rychlé to bude a jakou má mít hudba náladu. V hudebním textu to všechno vidíte. Ale já jsem tehdy ve třetím jednání neviděla vůbec nic. Jenom ty noty. (*Rozesměje se.*)

Co vám pak řekli?

Neřikali nic, to všichni vidí, jak s tím bojujete. Ale zároveň taky moc dobře vědí, jak jsou ty začátky těžké.

Kolik máte fléten? A jsou to nástroje cenově srovnatelné třeba s mistrovskými houslemi?

Mám klasickou stříbrnou příčnou flétnu, pikolu a pak traverso — to je barokní flétna, na kterou ale nemám čas. A pořád mám zobcovku ze zušky. Cena záleží na materiálu – jestli je to slitina zlata, stříbra, nebo třeba jiného kovu. Flétny jsou ale levnější než nástroje s historickou hodnotou. Housle se můžou dožít spousty let, flétna ne. Její mechanika časem přestane být stabilní. Teď mám divadelní flétnu, kterou mi koupili dva roky zpátky.

To je běžné, že se nehraje na vlastní nástroje?

V Česku poměrně ano, v zahraničí to úplně běžné není. Třeba v České filharmonii patří všechny dechové nástroje instituci.

To je zajímavé. Ale asi bych nechtěla „dědit“ flétnu po kolegovi.

To se většinou nestává, i když nástroj se dá krásně čistit a dezinfikovat. U dřev, jako jsou klarinety nebo hoboje, je to asi o něco složitější. Problém spíš je, že každý hráč si nástroj nějak vyhraje, „naučí“ ho a rozrezonává po svém. Nástroj si na to zvykne a nemusí pak pasovat dalším lidem.

To je jak z Harryho Pottera, když si čarodějové vybírají kouzelnické hůlky. Stalo se vám, že některý nástroj vyloženě říkal: dej mě okamžitě zpátky! (*Rozesměje se.*) Určitě. Když si člověk vybírá nový nástroj, tak si poměrně rychle z většího množství vybere třeba dva, mezi kterými se pak ale zase nemůže rozhodnout. Ale flétny na míru se nevyrábí.

Sní studenti konzervatoře o tom, že by hráli v divadelním orchestru?

Operní orchestry jsou studenty hodně opomíjené. Na škole člověk nejdřív hraje sólové skladby, než se vůbec dostane

k orchestrálním partům, natož do školního orchestříku.

Všichni tak vidí hlavně výsluní sólistů – kterých ale moc není. A pak jdou postupně: tak dobře, sólista ne, tak filharmonie. A mimo ni už pro ně většinou nic dalšího není.

V divadle jsou navíc hudebníci většinou skryti v orchestřišti, což je z „instagramového“ pohledu málo atraktivní…

To právě studenty úplně netáhne, protože chtějí být vidět. Ani já sama jsem do opery nebyla nějak zažraná. Člověk ale postupně poznává realitu, že míst je málo a málokdo se hudbou opravdu užívá – ale zároveň že hráčsky je to v opeře úžasné. Když jste součástí inscenace, tak je krásné zahrát si třeba Pucciniho. A protože máme často víc než jeden úvazek, člověk může „exhibovat“ někde jinde.

V čem je hlavní rozdíl mezi koncertním hraním a divadelním provozem?

V operním orchestru tým, že jsme doprovod a nemáme hlavní slovo, musí člověk pořád dávat pozor, co ukáže dirigent. A ten zase neustále vnímá, co sólisté na jevišti. V opeře – nebo i v baletu – se změny temp nedějí jen podle toho, jak by chtěl dirigent, ale podle potřeby. A když se začne něco sypat, ať už v orchestru, nebo nahoře, musí situaci vždycky zachránit dirigent a všechno spojit dohromady. Koncertní hraní se často nastuduje v poměrně krátkém čase, všichni to mají v živé paměti a nazkouší se to přesně tak, jak se to pak hraje. V divadle to tak není, což vyžaduje velkou flexibilitu.

Jakou roli pro vás hraje děj opery a vaše vlastní aktuální emoce při interpretaci?

Určitě velkou. Člověk to strašně z jeviště vnímá. Když jsou nahoře dobří zpěváci, kteří to prožívají, vy to vidíte vepsané v hudbě a víte, co to má říkat – pak je to hodně silné.

A vlastní emoce se od toho asi nedají oddělit. Když se hraje *Rusalka*, *Tosca* nebo *Turandot*, jde z toho člověk i do slz. Mně se to stalo už několikrát. A jak se rozšiřuje škála životních zkušeností, tak to emočně otvírá oči i v hudbě: skladby v průběhu času vnímám jinak.

Jste Kozoroh, znamení, které má rádo strukturu, systém, a emoce má spíš skryté. Jak přistupujete ke studování nových skladeb? Jdete nejprve po struktuře, anebo po emocích?

Určitě jdu po hudbě nejprve emočně. Struktura přichází až zpětně – a spíš u sólových skladeb než u orchestrálních,

kdy člověk víc zaměstná hlavu a začne o skladbě přemýšlet.

Jakou věc by do vás diváci, kdyby vás viděli na koncertě, nebo i kolegové v orchestru nikdy neřekli?

Každý mě zná trochu jinak a záleží, v jakém životním období mě kdo potkal. Ale asi to, že jsem mnohem choleričtější, než působím.

Ale jako správný Kozoroh to držíte v sobě?

Jo, jo. Přemýšlím, jak moc se mi to daří neskrývat při hraní, jestli tam jsem schopná emoce pustit víc. Doufám, že jo. Ale v životě to úplně neumím.

A jak se teda tento váš zvláštní „cholerismus“ projevuje?

Je to vnitřní boj. Všechno je to vnitřní boj…

Vnitřní řev?

(*Velice se rozesměje.*) Jo, přesně!

Co vás na divadelním prostředí nejvíc překvapilo, když jste do něj vstoupila?

Úplně na začátku mě zaskočilo, že orchestr nejdřív zkouší sám a teprve potom se zpěváky. Dneska mi to ale přijde samozřejmé. A taky mi přijde hezké, že orchestr často na věci nenahlíží tak vážně, jak nás k tomu vedou na školách. Svou práci děláme co nejlépe, ale zároveň se při ní můžeme i zasmát, není všechno tak striktní. Je to společná tvorba – a když se člověk splete, tak nikdo neumře. Při vší náročnosti má divadlo v sobě lehkost a je zábavné. Je to dané i tím, že hrajeme tři hodiny v kuse – a vydržet tři v maximálním soustředění je náročné. Občas člověk při představení sedí a říká si: tady by měl někdo hrát… teď tam něco chybí. Rozhlíží se, kdo teda – aaaaa, já!!! (*Směje se.*)

Co byste dneska řekla sama sobě jako malé flétnistce?

Stůj si víc za sebou. Zároveň ale člověk neví, kdyby si za sebou víc stál už jako desetiletý, kam by vlastně došel. Jestli ta submisivnost ke studijnímu procesu vlastně nepatřila. Člověk si to začne uvědomovat až zpětně a doufá, že to všechno mělo – a ještě bude mít – nějaký svůj důvod a smysl…

Je pro vás někdy hudba jen kulisou? Jste ji vůbec schopná tak vnímat?

Ale jo, taky. I když… přemýšlím, do jaké míry ji opravdu беру jako kulisu, nebo ji tak jen označuju, ale stejně ji pořád intenzivně vnímám. Spousta lidí si třeba pouští něco před usnutím, ale mě to naopak probudí. Takže večer si něco pouštět, to vůbec! A klasiku už vůbec ne!!! (*Rozesměje se.*) (at)

nám sem do jiné inscenace strčil, ale točí s ní v rámci role Vojta Štěpánek, ne já. *Kardinální chybu* přesto s Reném, mým kolegou, děláme rádi, a Vojta nám dokonce řekl, že jsme stateční.

Šéf činohry hraje a točí s točnou – co vy, chtěl jste si zkusit i jinou divadelní profesi?

To mám tedka – jsem uklízeč, rekvizitář a kulisák. A jevištní skomomistr. (*Směje se.*) A ještě mám v inscenaci *O líné babičce* dvacet vteřin „hlavní roli“ přednosta stanice na nádraží Čomolungma.

Za ty roky jste si ale zahrál vícekrát, ne?

No jo, dělali jsme různé křovy – v *Ostře sledovaných vlacích* jsme se zvukařem Pavlem Johančíkem chodili v německých uniformách jako gestapáci. A docela dobrá role byla i v *Rychlých frézách*, když jsme zatýkali Honzu Fišara. Ve *Vlacích* jsme měli mluvit německy, ale to jsme vzdali, tak to za nás odkřičel za šálou Pavel Nečas. Teď v *Babičce* řeknu jenom: „Čomolungma, konečná stanice!“ To se dá zapamatovat. (*Směje se.*)

Máte nějakou zákulisní historku, nemusí být ani vaše vlastní, která se traduje léta?

Tak já jsem měl různých nedopatření spoustu. Šéf výpravy Vladimír Šrámek kvůli mně jednou dokonce vyběhl na provaziště. Tehdy byly nějaké družební dny Volgograd–Ostrava. Měli jsme tu Rusáky, byl tu i celý armádní sbor. Kulisáci s nimi byli dva, jeden měl na hřbetě jedné ruky vytetovaného Lenina, a druhý hřbet měl vydrápaný, tam byl asi původně Stalin. Na scéně jsem měl sjet s francouzskou oponou, aby oni mohli uklidit dekoraci, „běrjozky“. Strašně se to nacvičovalo od rána do večera, na tazích jsme měli všude mašličky…

Co jsou mašličky?

To jsou na provaze tahu přivázané značky, aby se vědělo, kam až s tahem dojet, přesně na centimetry. Na provazišti jsme asi patnáct metrů vysoko, takže dolů moc nevidíme. Dneska už tam je televize a elektrické tahy se naprogramují a zastaví, kde je potřeba. Já jsem tehdy jel na mašličku, jenže jsem ji nenašel. S oponou jsem zajel moc nízko. Když jsem si uvědomil, že už jsem hodně hluboko, tak jsem zase makal zpátky nahoru, mašlička stále nikde. Jenže jsem to zvednul asi dva metry nad zem – a v tu chvíli jsem odkryl kulisáky, kteří lehali mezi „běrjozkami“ na zem, aby nebyli vidět. Když jsem se z lávky podíval dolů, tak ten tetovaný mi vleže na zemi hrozil pěstí. Byl to tehdy průšvih, v divadle samí papaláši. Rozzuřený Šrámek za mnou vyběhl až nahoru, já jsem se mu to snažil vysvětlit a jevištní mistr mě strašil,

že když to vyhodnotí jako sabotáž, můžou mě i zavířt. Měl jsem docela nahnáno, ale nakonec z toho žádný postih nebyl.

Tehdy průšvih, dnes vděčná historka „z natáčení“…

Já jsem byl pověstný. Pořád mi připomínají i můj kousek z *Krále tuláků*, kde jsem měl z provaziště spustit konopnou oprátku. K ní bylo přidělané ocelové lano s karabinou, na kterou se pověsil herec, který měl být jako postava popravený oběšením. Nějak jsem ale promeškal volání inspice. Seděl jsem dole v dílně a najednou telefon z provaziště od kolegy Tomáše Millera: „Neměl bys tam být? Popravčí kára už tam je!“ Tak jsem vyletěl po žebříku na lávku k ovládání navijáku, asi deset metrů vysoko. Inspice blikala na znamení jako šílená. Spustil jsem smyčku… a koukám, herci už odcházejí… i s károu. Pak jsem se dozvěděl, že toho nešťastníka popravili mečem. A Josef Novák-Wajda pak napsal do zápisu: „Žádám o potrestání, poprava proběhla nedůstojně.“ (*Rozesměje se.*) Dodnes Tomáškoví připomínám, že kdyby mi tenkrát nevolal, tak by z toho nebyla taková ostuda.

Co všechno musíte zkontrolovat, než začne představení?

Všechno. Ve „Dvanáctce“ připravujeme i rekvizity, máme je vyfocené, abychom na něco nezapomněli. Tady průšvihy nemám – tady mě mají rádi. Tady není točna. (*Směje se.*) Několikrát jsem ji totiž pustil i naopak. Třeba v *Edith a Marlene* na ní měla Evička Zbrožková přijet dopředu a zpívat – ale já ji zavezl dozadu. Pak jsem se jí šel omluvit, vzal jsem časopis Respekt, kvůli kterému to bylo, a řekl jí, že jestli mě ještě někdy uvidí čist, tak ať mi to omlátí o hlavu. Vzala to s humorem.

Je nějaký scénografický prvek nebo technologie, před kterými jste měl respekt?

Cokoliv zavěšeného na tazích, co může shora spadnout. Kdysi při představení *Štěstí pro Annu* byla na tahu zavěšená těžká neonová reklama. Byla přišroubovaná a svrchu pojištěná karabinkou, aby se nepřeklopila. Na tahu byla pověšená na hácích a zajištěná šrouby, jenže jednou tam ty šrouby někdo zapomněl dát a další neuhlídal značku na tazích a narazil s tím o zem. Mělo to kolem osmdesáti kilogramů, takže se to vyháčilo z háků. Ten tah, který je zajištěný protizávažím, se vymrštil nahoru – a reklama zůstala viset přípevněná jen na té karabince, která to samozřejmě nemusela udržet. Tehdejší jevištní mistr Pepa Maděra rozhodl, že když to vydržílo celé hudební číslo nad zemí, tak s tím vyjedeme

do provaziště a tam to lanem zajistíme, aby se mohlo hrát dál. Trnuli jsme do pauzy…, ale vydrželo to. Herci dostali zákaz pod tah chodit, ale kdyby ten neon tehdy spadl, tak by prorazil jeviště. Díky dobré práci dílen ale karabina vydržela a diváci skoro nic nepoznali.

Když to tak poslouchám – co byste s dnešními zkušenostmi řekl svému mladšímu já před nástupem do divadla?

Ať jde. Já jsem pivovarský učeň, dělal jsem na stavbě, topil v cukrovaru, ale divadlo mě vychovalo. Kdybych zůstal v pivovaru, tak do divadla určitě nechodím. Tady jsem třeba přičichl k Shakespearovi, který je stále aktuální. Divadlo ze mě udělalo kulturního člověka. A ještě časopis Respekt, kvůli kterému jsem měl tolik průšvihů. To je moje vysoká škola. Člověk se pořád vyvíjí. A divadlo je prostředí, kde to jde jednodušeji.

Nechal jste se někdy v zákulisí představením unést jako divák nebo posluchač?

Určitě. *Dona Juana* jsem z provaziště sledoval několikrát, a dokonce si dodnes z toho pamatuji: „Sevillský svůdce, a neví, co je to láska. To je k popukání.“ A taky *Donaha!* Když tam má Franta Strnad sebevraždu v autě, to se pokaždé chodí dívat i rekvizitářka Lenka. Když jsme u Franty Strnada, tak nezapomenu na *Kouzelníka z Lublinu*, tím jsem se nechal unést. A mnoho dalších inscenací. A jako divák jsem teď byl na *Krvavé svatbě*.

Jakou hudbu máte rád?

Tak já jsem punk boy; baví mě drzost a hravost. Studoval jsem to u Monty Pythonů. Kdybych měl říct jedno jméno za všechny, tak Velvet Underground. Říkalo se o nich, že jejich první desku si koupilo jen několik tisíc lidí, ale skoro každý z nich si pak založil kapelu.

Jak vnímáte flétnu jako nástroj?

Flétnisti to mají fajn. Takový bubeník to má stokrát horší.

Proč?

Protože flétnista má jen taštičku, ale bubeník, než to všechno nanosí… Já jsem praktický člověk.

Používáte někdy hudbu jako kulisu?

Hodně často a automaticky poslouchám rádio Vltava. Mám ho v dílně ve sklepě – a když rozsvítím, tak se zapne i rádio s Vltavou, která je příjemná. Od vážné hudby až po ten punk. A to je taky vliv divadla, protože před lety by mě to ani nenapadlo.

(at)

FRANTIŠEK UHLÍŘ

(19. 12. 1883 Slavkov u Brna – 18. 5. 1926 Moravská Ostrava)

Příliš brzy zatažená opona

Strouhal v *Maryše*, Farář Hora ve Šrámkové *Létu*, Henry Higgins v *Pygmalionu*, Alquist v Čapkové *R. U. R.*, Hrabě Gloster v *Králi Learovi*... to je jen letmý výčet z pozoruhodného rejstříku 130 rolí, kterými František Uhlíř obohatil pouhé čtyři sezóny NDMS. Ačkoli mu osud nakonec přisoudil úlohu ředitele, jeho nejhlubší náklonnost patřila herectví. **Sám sebe vnímal především jako herce, třebaže jeho profesní dráha začínala docela jinde – v úřednické službě a později dokonce ve funkci ředitele Občanské záložny v rodném Slavkově.** „*Jak ale doznal, vystupoval již od svých studentských let. Snad 20 roků na prknech jako ochotník a režisér sehrál tolik velkých rolí ve všech možných moderních i klasických hrách – jako málokterý herec za léta u divadla,*“ vzpomínal český herec a divadelní režisér Antonín Rýdl.

Po výrazných úspěších na ochotnickém jevišti jej do nově vzniklého divadla v Moravské Ostravě přivedl Václav Jiříkovský. Uhlířovi bylo sedmatřicet let, když opouštěl rodné město i jistotu dobře zavedeného zaměstnání a vydával se za nejistější, ale o to vytouženější budoucnost. Na pochybnosti ovšem nezbyl čas. **Už v historicky první inscenaci činohry NDMS dostal hlavní roli:**

13. srpna 1919 vystoupil v *Pánech na vsi* jako sedlák Pavel Bohun.

Okamžitě se zařadil k nejtalentovanějším hercům první ostravské činohry. Vynikal v rolích vážných i komických, v salonních i lidových charakterech, stejně jako v postavách intelektuálů či sedláků. „*Všechny jeho role měly svůj charakter a svoji sílu, neboť dovedl charakterizovat, odlišovat, jíti roli na kloub, krátce tvořiti své role i žítí je, protože je miloval.*“ Třebaže nebyl z těch, kteří si lehce osvojovali text, píle, vytrvalost a důsledné opakování jej přiváděly k zaslouženým úspěchům.

A protože měl vedle uměleckých ambicí i zkušenosti s hospodářskou stránkou

divadelního provozu, stal se při volbě nového ředitele logicky nevhodnějším kandidátem. Do rukou však nedostával stabilní instituci, nýbrž mladé divadlo, které mělo za sebou sice umělecky silné období, zároveň ale finančně strádalo.

Zadání bylo jasné: hospodařit uvážlivěji, respektovat místní podmínky a při zachování slušné umělecké úrovně dostat provoz do rovnováhy. To v praxi znamenalo jediné – hrát skromněji. A tak hned v sezóně 1923/1924 přišla nepopulární, ale nezbytná opatření. Uhlíř zmenšil umělecké soubory, upustil od velkorysých operních a baletních produkcí a vsadil na méně náročný repertoár. Program ovládly komediálně laděné operní a činoherní tituly, vrátil divácky vděčnou operetu a aby si cestu do hlediště našli i méně majetní diváci, snížil vstupné o dvacet procent. Z hospodářského hlediska se tato opatření sice osvědčila, umělecká úroveň však začala klesat. Uhlíř přesto ve svém úsilí nepolevoval. „*Věnoval divadlu všechnu svou neúpornou píli, věnoval mu své zdraví. Starosti a těžká zodpovědnost jistě nemálo přičinily k životní zálučné choroby, která podlomila jeho energii.*“ Na podzim roku 1925 už nemoc převážila. V listopadu odešel na zdravotní dovolenou a do funkce se už nevrátil.

Poslední role, Shylock v *Kupci benátském*, k níž se chystal, mu už nebyla dopřána. Shakespearova postava přitom sama odchází z jeviště ještě před koncem hry se slovy „*Již, prosím, dovolte mi odejít, mně není dobře...*“ **Život Františka Uhlíře se předčasně uzavřel v pouhých dvačtyřiceti letech, ve chvíli, kdy se chtěl po delší odmlce vrátit k herectví, tedy k tomu, co mu bylo u divadla nejbližší.** Jen dva dny poté, co na budově divadla zavály smuteční prapory, se v ostravském krematoriu konalo poslední rozloučení. „*A při všech svých úspěších, kterých docíloval, byl vždy skromným, pokorným umělcem a dobrým člověkem. Jeho láska, píle a obětavost se mohla nazvat opravdovou ctností divadelního nadšence.*“ (to)

První činoherní soubor NDMS v sezóně 1920/1921. František Uhlíř v prostřední řadě pátý zleva
Zdroj: Ostravské muzeum

Více se
dočtete
ZDE

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2025/2026

Philip Glass (1937)
PROCES

Opera o dvou jednáních z roku 2014
Libreto Christopher Hampton (1946)
podle stejnojmenného románu Franze Kafky (1883–1924) z roku 1914
Hudební nastudování: Bruno Ferrandis
Režie: Jiří Nekvasil

**Premiéry 9. a 10. října 2025
v kostele sv. Václava**

© 2014 Dunvagen Music Publishers Inc.
Used by Permission
Uvádíme v anglickém originále
s českými a anglickými titulky

Gioachino Rossini (1792–1868)
MOJŠÍ A FARAON

aneb Přechod Rudého moře
Opera o čtyřech jednáních z roku 1827
Libreto Luigi Balocchi (1766–1832)
a Victor-Joseph Étienne de Jouy (1764–1846)
Hudební nastudování: David Švec
Režie: Vladimír John

**Premiéry 12. a 14. února 2026
v Divadle Antonína Dvořáka**

Uvádíme ve francouzském originále s českými
a anglickými titulky

Sergej Prokofjev (1891–1953)
HRAC

*Opera o čtyřech jednáních a šesti
obrazech v revidované verzi z roku 1927*
Libreto napsal skladatel podle stejnojmenného
románu Fjodora Michajloviče Dostojevského
(1821–1881) z roku 1866
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil

**Premiéry 21. a 23. května 2026
v Divadle Antonína Dvořáka**

Uvádíme v ruském originále s českými
a anglickými titulky

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla
moravskoslezského

TURANDOT – uprostřed Luciano Mastro (Kalaf), Václav Morys (Altoum),
Frédérique Friess (Turandot), Julie Svitičová (Enigma), po stranách sbor opery NDM
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (KVĚTEN – ČERVEN 2026)

Giacomo Puccini
TURANDOT
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Jakub Klecker / Marek Šedivý
Režie: Rocc
7. 5. (18.30), 13. 6. (18.30)

Gioachino Rossini
MOJŽÍŠ A FARAON
aneb *Přechod Rudého moře*
Hudební nastudování: David Švec
Dirigent: Lukáš Kovařík / David Švec
Režie: Vladimír John
10. 5. (15.00), 28. 5. (18.30), 12. 6. (18.30)

Pauline Viardot
POPELKA
Hudební nastudování: Michal Bárta
Klaviřní doprovod: Michal Bárta /
Martin Pančocha
Režie: Gabriela Petráková
12. 5. (18.00), 13. 5. (18.00), 27. 5. (18.00),
7. 6. (16.00), 19. 6. (10.00) – školy (derniéra)

Sergej Prokofjev
HRÁČ
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Marek Šedivý / Filip Urban
Režie: Jiří Nekvasil
21. 5. (18.30) – premiéra
23. 5. (18.30) – druhá premiéra
26. 5. (18.30), 2. 6. (18.30), 10. 6. (18.30)

Giuseppe Verdi
LA TRAVIATA
Hudební nastudování: Robert Kružík
Dirigent: Filip Urban
Režie: Bohuslava Kráčmarová
30. 5. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

Vážení a milí čtenáři,

blíží se poslední operní premiéra letošní sezóny, která nás nyní plně zaměstnává. *Hráč* Sergeje Prokofjeva je úžasná, dynamická opera plná hráčského adrenalinu, vášně i komických situací. Nemohu než Vás co nejsrdečněji pozvat k návštěvě tohoto skvělého opusu. Čeká nás také několik posledních představení této sezóny. Odehrajeme oblíbené italské tituly *Turandot* a *La traviata*, ale neváhejte navštívit ani Rossiniho dílo

Mojžiš a faraon aneb Přechod Rudého moře. Je to vynikající opera s překrásnými sbory, náročnými pěveckými party, vydařenou režii i zajímavou scénou. Přeji Vám krásné letní dny a těším se na setkání v nadcházející sezóně!

Váš
Marek Šedivý

MOJŽÍŠ A FARAON – Veronika Kaiserová (Sinaida),
Daniel Kfelif (Faraon), Martin Javorský (Amenofis)
Foto Martin Popelář

PREMIÉRA

Sergej Prokofjev (1891–1953)

HRÁČ

Opera o čtyřech jednáních a šesti obrazech
v revidované verzi z roku 1927

OPERNÍ HITY
20. století

Návrh scény Daniela Dvořáka

Libreto napsal skladatel podle stejnojmenného románu Fjodora Michajloviče Dostojevského (1821–1881) z roku 1866

Hudební nastudování **Marek Šedivý**
Dirigent **Marek Šedivý / Filip Urban**
Režie **Jiří Nekvasil**
Scéna **Daniel Dvořák**
Kostýmy **Sylva Zimula Hanáková**
Pohybová spolupráce **Michaela Dzurčinová**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús**

Obsazení:
Alexander Kravets / Luciano Mastro (Alexej), **Anna Nitrová / Zuzana Revai** (Polina), **Jozef Benci / Martin Gurbaľ** (Generál), **Jana Hrochová / Eliška Zajícová** (Mlle. Blanche), **Lucie Hájková / Stanislava Jirků** (Bábinka) **Raman Hasymau / Josef Moravec** (Markýz), **Pavel Divín / Bence Szabó** (Mr. Astley) ad.

Dále účinkuje sbor a orchestr opery NDM – koncertní mistři **Jan Šošola** a **Lucie Staňková** – a externisté

Premiéry 21. a 23. května 2026 v 18.30 hodin Divadle Antonína Dvořáka

Reprízy 26. 5. (18.30), 2. 6. (18.30), 10. 6. (18.30)

Uvádíme v ruském originále s českými a anglickými titulky

Ruleta se neúprosně točí a s mizejícími čísly se vytrácí i naděje, peníze a základy lidských vztahů. Právě taková atmosféra čeká diváky v květnu na jevišti Národního divadla moravskoslezského. Opera *Hráč* Sergeje Prokofjeva, inspirovaná románem Fjodora Michajloviče Dostojevského, patří k titulům, které se na operních scénách objevují spíše výjimečně. Navzdory tomu, že představuje výrazný příspěvek k proměnám opery ve 20. století.

Prokofjev, jehož jméno si mnozí spojují především s balety *Romeo a Julie* či *Popelka*, vnímal operu jako jeden z klíčových uměleckých druhů své tvorby. V době, kdy se operní tradice proměňovala a hledala nové formy, usiloval o těsnější propojení hudby a dramatu (ne náhodou byl některými přirovnáván k Wagnerovi). Místo uzavřených čísel a efektních árií stavěl na plynulém hudebním dialogu, který se přibližuje přirozené řeči a umožňuje tak posluchači lépe sledovat psychologii postav.

Od árie k dialogu

Hráč patří k Prokofjevovým nejradikálnějším operním dílům. Libreto, které si skladatel napsal sám podle Dostojevského románu, si zachovává přímočarost i dramatickou sevřenost předlohy – a hudba ho sleduje s mimořádnou důsledností. Místo uzavřených árií a efektních čísel tu vládne plynulý hudební dialog, který kopíruje přirozený rytmus řeči: její zrychlení, náhlé přerušení i pauzy mezi slovy. Právě tento (pro mnohé avantgardní) přístup kladl vysoké nároky na interprety a byl jedním z důvodů, proč se původně plánovaná

premiéra v Petrohradě neuskutečnila. Opera se na jeviště dostala až roku 1929 v Bruselu, více než deset let po svém vzniku, a to v revidované verzi.

SERGEJ PROKOFJEV (1891–1953)

Narodil se na území dnešní Ukrajiny a už od dětství byl považován za mimořádný talent. Studoval na petrohradské konzervatoři, kde se rychle prosadil jako výrazný a sebevědomý skladatel i klavírista. Po revoluci v roce 1917 odjel na Západ a téměř dvě desetiletí působil mezi Evropou a Spojenými státy.

Ve 30. letech se vrátil do Sovětského svazu, kde se snažil najít rovnováhu mezi vlastní tvorbou a požadavky režimu. Přestože získal i oficiální uznání (mj. šestkrát Stalinovu cenu), jeho hudba byla později kritizována pro „formalismus“. Zemřel roku 1953, ve stejný den jako Stalin.

Prokofjevův odkaz dnes stojí na mimořádné šíři jeho tvorby – od symfonií a klavírních koncertů přes balety až po opery, v nichž hledal nové možnosti hudebního divadla.

Vedle formální stránky je pro *Hráče* zásadní rovněž samotný námět. Dostojevského román vychází z osobní zkušenosti s hazardem – spisovatel sám byl závislým hráčem a prostředí evropských lázeňských kasin znal skutečně zblízka. Postavy jeho příběhu jednájí pod tlakem dluhů, očekávání i vlastních vášní a jejich rozhodování se spíše nežli rozumem, řídí okamžitým impulzem. A právě tuto impulzivnost Prokofjev vykresluje svou hudbou. Nepracuje tolik s hudebními leitmotivy nebo velkou symfonickou architekturou, spíše se snaží sledovat psychologii v reálném čase, takt po taktu, s úsečností přecházející občas až v příkrost. Přesto nachází prostor i pro momenty lyriky.

„Jeho dramatická naléhavost, hudební radikalita a až psychotická intenzita uváděly publikum do rozpaků.“

Harlow Robinson,
k americkému uvedení
opery v 70. letech

„Snažil jsem se nezatežovat zpěváky zbytečnými konvencemi, aby měli větší svobodu v dramatickém projevu.“

Sergej Prokofjev
(autobiografické poznámky)

DĚJ OPERY V KOSTCE

Opera se odehrává v lázeňském městě Roulettenburg, kde se v prostředí kasina a grandhotelu setkávají lidé, jejichž životy určují peníze, dluhy a čekání na zásah štěstěny. Mladý domácí učitel Alexej je beznadějně zamilovaný do Poliny, schovanky „generála“ ve výslužbě – ta s ním však spíše manipuluje a zároveň sama čelí finančním závazkům vůči Markýzovi.

Generál zase touží oženit se s půvabnou Mlle. Blanche, na což však potřebuje dědictví po bohaté Bábince. Všichni tak netrpělivě vyhlížejí smrt staré ženy, která má vyřešit jejich dluhy i společenské ambice. Když však Bábinca nečekaně dorazí plná energie, místo aby zachraňovala ostatní, sama prohraje celé jmění v ruletě a zničí tak plány všech, kteří na ni spoléhali.

Alexej mezitím v kasinu zaznamená nevídanou sérii výher. Peníze nabídne Polině, aby se vymanila z područí Markýze – ta je však v gestu hrdého odporu odmítá. Alexej zůstává sám, posedlý vzpomínkami na chvíle u hracího stolu: vítěz, který prohrál vše podstatné.

OHNIVÝ ANĐEL – Lordanka Derilova (Renata), Ulf Paulsen (Ruprecht)
Foto Martin Popelář

Prokofjev v Ostravě

Málokteré české divadlo má s Prokofjevovou tvorbou tak hluboký vztah jako NDM. První ostravské setkání s jeho hudbou sahá až do roku 1935, kdy na symfonickém koncertě zazněl výběr jeho děl. Prokofjev byl na koncertě nejen osobně přítomen, ale ve svém *Klavírním koncertu č. 3* se představil také jako sólista. Operní inscenace pak následovaly v nepřerušené řadě desetiletí – od *Zásnub v klášteře* (1953) přes *Semjona Kotka*, *Vojnu a mír* či *Příběh opravdového člověka* až po *Ohnivého anděla* v roce 2015. Skladatelova hudba tu přitom nezaznívala pouze v operním kontextu – baletní soubor NDM se k jeho dílům vrátil stejně pravidelně, mimo jiné ve čtyřech různých inscenacích *Romea a Julie*.

Na tuto tradici navazuje i aktuální inscenace. *Hráč* je součástí dramaturgické série Operní hity 20. století, v jejímž rámci NDM v roce 2015 uvedlo také *Ohnivého anděla* (rovněž v režii Jiřího Nekvasila). Premiéra *Hráče* tak tuto linii přirozeně rozšiřuje o jeden z klíčových titulů, který v Ostravě dosud nezazněl.

Dostojevskij na jevišti

Fjodor Michajlovič Dostojevskij (1821–1881) patří k autorům, kteří zásadně

proměnili podobu moderní literatury. Jeho vlastní život byl poznamenán sérií mezních situací; od zatčení a odsouzení k smrti přes dlouhá léta v sibiřském vyhnanství až po hráčskou závislost. Není divu, že právě vina, trest či existenciální nejistota se staly určitými tématy jeho tvorby.

Jeho romány – od *Zločinu a trestu* přes *Bratry Karamazovy* až po *Idiota* – pronikají hluboko do psychiky postav a sledují jejich vnitřní rozpory s mimořádnou intenzitou. Dostojevskij nevytváří jednotný výklad světa, ale staví vedle sebe různé hlasy, postoje a pravdy, které se střetávají a vzájemně

Bad Homburg, pomník Dostojevského
Zdroj Wikimedia Commons

zpochybňují. Právě tato „mnohohlasost“, jak ji později popsal literární teoretik Michail Bachtin, činí jeho dílo mimořádně živým i pro současné čtenáře a tvůrce.

Ačkoli Dostojevskij sám pro divadlo nepsal, jeho texty se na jeviště vracejí opakovaně. Nabízejí totiž silné situace, vyhocené vztahy a postavy, které jednájí na hraně svých možností – tedy materiál, který je divadlu vlastní. Každá adaptace přitom hledá vlastní způsob, jak tuto vnitřní dramatickosti přenést do jiného jazyka, ať už činoherního, nebo operního. O tom, jak se Dostojevského texty na jevišti vyjímají, se můžete v aktuální sezóně našeho divadla přesvědčit hned dvakrát: prostřednictvím operního *Hráče* a také činoherního *Idiota*. Stihnout to můžete třeba i během jednoho týdne.

HRÁČ • Premiéry 21. 5. (premiéra), 23. 5. (druhá premiéra), 26. 5., 2. 6., 10. 6. 2026

IDIOT • 12. 5., 20. 5., 8. 6. 2026

Bad Homburg: lázně, ruleta a moderní turismus

Třetím z měst, která bývají spojována s předobrazem Dostojevského Roulettenburgu, je hesenský Bad Homburg nedaleko Frankfurtu nad Mohanem. Stejně jako Wiesbaden či Baden-Baden (o nichž jsme psali v minulých číslech) i on zažil v druhé polovině 19. století prudký rozkvět. Rozvoj železnice umožnil, aby se evropská lázeňská města stala snadno dostupnými centry společenského života, kam přijížděli hosté z celé Evropy nejen za léčbou, ale i za zábavou, což byl v té době zcela nový koncept, který stál u zrodu cestovního ruchu, jak jej známe dnes.

Zásadní roli v proměně Bad Homburgu sehrálo kasino, založené roku 1841 bratry Françoisem a Louisem Blancovými. Právě zde se naplno rozvinul model lázeňského letoviska, které spojovalo léčebné procedury s luxusem, kulturním životem a hazardem. Návštěvníci přijížděli vlakem, ubytovali se v grandhotelu, poslouchali hudbu, četli noviny z celé Evropy a večery pak trávili u rulety. Když bylo později hazardní hraní v Německu omezeno, přenesli bratři Blancové své zkušenosti do Monte Carla, které se stalo novým symbolem evropské kasinové kultury.

Bad Homburg brzy získal pověst módního letoviska a navštěvovala jej řada významných osobností, mimo jiné Robert Louis Stevenson, Oscar Wilde či Fjodor Michajlovič Dostojevskij. Právě jeho zkušenosti z kasin v Bad Homburgu,

Bad Homburg – Kurhaus (1865)
Zdroj Wikimedia Commons

Wiesbadenu a Baden-Badenu se později promítly do románu *Hráč*. Dodnes se vedou debaty o tom, které z těchto měst bylo skutečnou inspirací pro fiktivní Roulettenburg; pravděpodobně však šlo spíše o literární syntézu několika míst, kde se lázeňská elegancie setkávala s neklidnou energií hazardní hry. Bad Homburg, Wiesbaden i Baden-Baden tak

tvorí spíše jednu společnou kulisu – svět, který Dostojevskij proměnil v Roulettenburg a který Prokofjev o několik desetiletí později přenesl na operní jeviště. Právě k této představě se vrací i aktuální ostravská inscenace, která lázeňský prostor postupně proměňuje ve neklidný, vnitřně rozkolísaný svět. (bs)

Alexander Kravets je tenorista, který pravidelně hostuje na významných operních scénách po celém světě, mimo jiné v Metropolitní opeře v New Yorku, v milánské La Scale, pařížské opeře, Berlínské státní opeře, Bavorské státní opeře v Mnichově, v La Monnaie v Bruselu či v Teatro Real v Madridu. V sezóně 2016/2017 debutoval v londýnské Královské opeře Covent Garden v Šostakovičově opeře *Nos* a v roce 2018 vystoupil jako Čekalinskij (*Piková dáma*) na Salcburském festivalu pod taktovkou Marisse Jansonse. K jeho výrazným rolím patří mimo jiné hlavní postava opery *Nos* (Aix-en-Provence Festival, Opéra de Lyon), Markýz v Prokofjevově *Hráči* v Opéra de Monte-Carlo či role v operách *Lady Macbeth Mcenského újezdu*, *Z mrtvého domu*, *Boris Godunov*, *Kouzelná flétna* nebo *Tosca*. Vedle operních produkcí vystupuje také na významných festivalech a koncertních pódii.

Lucie Hájková je česká sopranistka, absolventka konzervatoře a Akademie múzických umění v Praze ve třídě Naděždy Kniplové. Je laureátkou řady pěveckých soutěží – mimo jiné vítězkou kategorie Píseň na Mezinárodní pěvecké soutěži Antonína Dvořáka v Karlových Varech (2005), kde později získala také 3. místo v operní kategorii. V Národním divadle debutovala v roce 2009 rolemi První a Druhé žinky v *Rusalce* a postupně zde nastudovala řadu dalších partů, například Donnu Elviru (*Don Giovanni*), První dámu a Papagenu (*Kouzelná flétna*), Marcellinu (*Figarova svatba*), Obchodníci s ptáky (*Juliette*), Dámu (*Macbeth*) či Annu (*Nabucco*). Od roku 2020 je sólistkou Opery a Státní opery Národního divadla. Spolupracuje také s Divadlem J. K. Tyla v Plzni, Divadlem F. X. Šaldy Liberec a Národním divadlem Brno. Věnuje se rovněž koncertní činnosti doma i v zahraničí a pravidelně interpretuje soudobou vokální tvorbu.

CO ZNAMENÁ BÝT ČLOVĚKEM

Koncem června se Ostrava opět promění v jeviště současné operní tvorby. **Osmé bienále festivalu NODO / New Opera Days Ostrava představí v roce 2026 výhradně nová díla – v klasických divadlech i mimo ně: ve zchátralém hotelu nebo na tenisových kurtech.** V Ostravě přivítáme skladatele a skladatelky dneška, díky kterým budeme mít možnost poprvé zhlédnout celkem sedm nových oper. NODO od roku 2012 společně pořádá Národní divadlo moravskoslezské a Ostravské centrum nové hudby a na svém kontě má za tu dobu přes čtyřicet operních inscenací. S každým dalším bienále festival divákům dokazuje, že opera je žánrem výsostně současným. Je odvážná, hledačská, poetická i napínavá a často nesmiřitelná, zvláště když si klade základní otázky: co znamená být člověkem a jaký smysl dává naše existence?

VÝBĚR Z PROGRAMU: NA VELKÝCH JEVIŠTĚCH

23. června v 18.30 hodin
v Divadle Antonína Dvořáka
Kristýna Švihálková: Company
Zavírám oči, abych viděl

Company je vlastně instrumentální operou, která je inspirovaná stejnojmennou novelou Samuela Becketta, v níž se hudba, hlas, pohyb a videoprojekce vzájemně prostupují a rozrušují hranice mezi realitou a fikcí. Na jevišti spojí síly dvě hráčky na bicí nástroje, které doplní ženský hlas z nahrávky a elektronika. Vzpomínky, roztržitěné vědomí, osamělost a touha po společnosti se vznášejí neurčitě v prostoru mezi zvukem a tichem. Švihálková je přes své mládí zkušenou hráčkou na bicí, performerkou a skladatelkou, jejíž práce propojuje interpretaci s vizuálním a tělesným rozměrem. O inscenaci jejího nového instrumentálně-divadelního díla se postará tandem Jiří Nekvasil – David Bazika.

„Žádný život.“
„Kdysi jsi existoval.“
„Nikdy jsi neexistoval.“
„Existoval jsi vůbec?“
„Buď znovu!“

(úryvek z libreta opery *Company*,
autor: Samuel Beckett)

23. června ve 20 hodin
v Divadle Antonína Dvořáka
Richard Ayres: No. 61 (David)
Tajné zápisky o vyhasínající mysli
Ayres patří k neoriginálnějším hlasům současné evropské hudby a NODO s ním pojí dlouholetá spolupráce – velký divácký ohlas měly i u nás opery *No. 42 (V Alpách)* a *No. 50 (Zahrada)*. Nyní přichází s dílem nejtímnější: protagonistou je skladatelův otec David trpící demencí. Sedí u okna, hledí do dálky, oči se mihotají jako při sledování intenzivního vnitřního filmu. V představě syna a skladatele je film složen z útržků vzduchu, hvězd v jezeře, ptáků proměňujících strom v pestrobarevnou voliéru a dalších vjemů. Kde osobní výpověď mohla sklouznout k sentimentu, tam Ayres volí hudební imaginaci plnou humoru a překvapení. Světová premiéra zazní v podání basisty Nicholase Isherwooda s houslistou Conradem Harrisem a Ostravskou bandou pod vedením hudebního ředitele opery NDM Marka Šedivého, ve spolupráci s inscenačním týmem Michal Pěchouček – Patricia Talacko.
„Davide, pamatuješ si,
jak jsi mě vzal do školky na motorce?
Jak jsi mi ukázal, jak funguje pavučina?
Jak jsi nabarvil naši bramborovou kaši
namodro?
Jak jsi se mnou stavěl písečné hrady?“
(úryvek z libreta opery *No. 61 (David)*,
autor: Richard Ayres, překlad: Martin Lauer)

26. června v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona
Elliott Sharp:
SUBSTANCE: Nekonečný Spinoza
Od prachu k nekonečnu

Devadesátiminutová opera Elliotta Sharpa – jedné z klíčových postav newyorské avantgardní scény – se obrací k myšlení Barucha Spinozy, filozofa exkomunikovaného za to, že nekonečno osvobodil od církevního dogmatu. Spinozova profese brusiče čochek inspiruje scénografický princip objektivu: skrze něj nahlédneme do mikroskopicky malého i kosmicky velkého světa. Zvukový design klíčová slova zvětšuje, rozkládá a přetváří v abstraktní textury – a pak je zase vrací zpět od hmoty k vesmíru. Pohlcující zážitek propojující filozofii, hudbu, videoprojekce a tanec. V titulní roli Spinozy se představí

tenorista Valentino Blasina, v roli operního orchestru Ostravská banda. Účinkovat bude také sbor Canticum Ostrava a autor opery u mixovacího pultu. Diriguje Petr Kotík, režie Lukáš Jiříčka.

„Dotýkáme se ho,
cítíme ho a dýcháme ho –
má své hranice –
je konečný.
A přece je v každém bodě tohoto povrchu
bezprostřední dotek nekonečna.“
(úryvek z libreta opery *SUBSTANCE*,
autor: Elliott Sharp)

27. června v 18.30 hodin
v Divadle Antonína Dvořáka
Ana Sokolović: Klaun(i)
Dojemná pocta lidské zkušenosti
Kanadsko-srbská skladatelka Ana Sokolović napsala operu o klaunech, a tím pádem o nás všech. Sledujeme život od jeho počátku až po úplný závěr. Děj postupně nabírá na obrátkách, život jásá, víří, dovádí – ale pak se něco stane... („*Tragédie pokročilých let nespočívá v tom, že stárneme, ale v tom, že zůstáváme mladí,*“ jak se vyjádřil Oscar Wilde.) Sokolović se inspiruje commedii dell'arte, Felliniho filmovým uměním, Chaplinovým tragikomickým obrazem lidství i vymyšleným jazykem, jehož autorem je Dario Fo. Její hudbou prostupují balkánské rytmy a energie, italské popěvky i slavné melodie minulosti. *Klaun(i)* jsou barokní freskou v moderním operním hávu. Sokolović již z festivalu známe – její opera *Svatba* sklídila na bienále NODO 2020 obrovský úspěch. Světová premiéra *Klaunů* nedávno vyvolala v Montrealu senzaci. Na pódiu se vedle cirkusových umělců objeví také instrumentální ansámbl (včetně Martenotových vln), kanadští sólisté i Canticum Ostrava. Inscenační tým tvoří Jiří Nekvasil a David Bazika, dirigentem opery je Bruno Ferrandis.

„Včerejšku, kde jsi?
Zitřku, kdo jsi?
Utěš mě ve svém tichu.
Teď chceš spát a možná se neprobudím.“
(úryvek z libreta opery *Klaun(i)*, autorka:
Ana Sokolović, překlad: Barbora Skálová)

NODO 2026 nabídne další tři operní premiéry už mimo divadelní jeviště. Ve středu **24. června** pod širým nebem i ve sportovní hale OSTRASPORT Centrum v Komenského sadech budeme svědky dystopické sci-fi opery *Bílá smrt* Miroslava Tótha. Ve čtvrtek **25. června** máme unikátní příležitost proniknout do vybydleného prostoru Hotelu Palace. V jeho prostorách bude uvedeno dílo *Nová nauka o harmonii* Milana Guštera a haiku-opera *V očích vášky* Jakuba Rataje. Pět dní, sedm oper, jeden festival – nová zkušenost a vzrušující objevy na téma: co všechno znamená být člověkem? (bs)

DNY NOVÉ OPERY NEW OPERA DAYS OSTRAVA

23—27/6/2026

23/6
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

18:30
Kristýna Švihálková (CZ)
Company

Hudební divadlo v sedmi soénách, 2025–26
Režie: Jiří Nekvasil
Světová premiéra, 35'

20:00
Richard Ayres (UK)
No. 61 (David)
Jednoaktová opera, 2025–26
Dirigent: Marek Sedlívý / Režie: Michal Pěchouček
Světová premiéra, 35' / *objednávka festivalu

24/6
KOMENSKÉHO SADY

21:00
Miroslav Tóth (CZ/SK)
Bílá smrt
Opera ve třech částech, 2024–26
Dirigent: Jan Bubák / Režie: Nela H. Kornetová
Světová premiéra, 80' / *objednávka festivalu

25/6
PALACE

18:30
Milan Guštar (CZ)
Nová nauka o harmonii
Mikrotonální opera pro dva hlasy a komorní soubor, 2001–26
Dirigent: Pavel Šnajdr
Režie: Veronika Troksiarová
Světová premiéra, 50'

21:00
Jakub Rataj (CZ)
V očích vášky
Jednoaktová opera, 2026
Dirigent: Pavel Šnajdr / Režie: Gabriela Gabašová
Světová premiéra, 30–40' (objednávka festivalu)

26/6
DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

18:30
Elliott Sharp (USA)
SUBSTANCE: Nekonečný Spinoza
Jednoaktová opera pro tenor, sbor, komorní ansámbl a elektroniku, 2026
Dirigent: Petr Kotík / Režie: Lukáš Jiříčka
Světová premiéra, 90'

27/6
DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

18:30
Ana Sokolović (SRB/CA)
Klaun(i)
Opera o sedmi obrazech, 2024–25
Dirigent: Bruno Ferrandis / Režie: Jiří Nekvasil
Česká premiéra, 75'

Pořádá

Ve spolupráci s

Změna programu vyhrazena. Předprodej vstupenek v síti GoOut a OstravaInfo + na pobočkách Ostravského informačního servisu. Vstupenky na inscenace uváděné v budovách NDM je možné zakoupit také na pokladně divadla.

PODROBNÝ PROGRAM

www.newmusicostrava.cz

ANA SOKOLOVIĆ

Opera je moje hřiště, moje nejoblíbenější místo pro tvorbu

Foto Raoul Manuel Schnell

Potkat se a mluvit se skladatelkou Anou Sokolović znamená nechat se strhnout jejím nakažlivým zaujetím pro hudbu i umění obecně. Z jejího projevu je cítit soustředěná energie, hravost i zvědavost – a silná potřeba sdílet. Rodilá Srbka, která dnes působí v Montrealu, patří k výrazným osobnostem současné hudby. **V jejích skladbách se setkává vliv balkánské hudební tradice s fascinací divadlem, pohybem a lidským hlasem.** Studovala v Novém Sadu a Bělehradě, později přesídlila do Kanady, kde dnes nejen tvoří, ale také působí jako pedagožka na Université de Montréal. **Její opery i koncertní díla zaznívají na předních světových scénách a festivalech a pravidelně vznikají ve spolupráci s výraznými osobnostmi současného umění.**

Ostravské publikum se s ní seznámilo už před šesti lety prostřednictvím opery *Svatba* – ryze vokálního obrazu loučení nevěsty s dosavadním životem. V letech 2021 a 2023 už do Ostravy přijela osobně jako lektorka Institutu Ostravských dnů. Už tehdy bylo zřejmé, že její hudební jazyk má vlastní, snadno rozpoznatelnou podobu. S Anou Sokolović jsme mluvili o klaunech jako o postavách na okraji společnosti, o jazyce jako zvuku i o tom, proč hudba nepotřebuje být „srozumitelná“, aby byla sdílná. **Na festival NODO se letos vrací osobně – v červnu bude přítomna nastudování i uvedení své nové opery *Klaun(i)*.**

Měla jste jako dítě ráda klauny?

Ano i ne. Přitahovali mě, ale cirkus se všemi těmi zvířaty mě někdy i děsil.

Odjakživa mě ale fascinovali kočovní umělci v průběhu dějin. Třeba herci Shakespearovské doby, kteří jezdili od vesnice k vesnici v maringotkách – často to byli lidé na okraji společnosti, outsideři. Líbí se mi představa toulavých umělců, kteří přijedou, nabídnou své nadání, příběhy a triky a pak zase odjedou hledat nové místo. A právě takový kontext jsem chtěla v této opeře vytvořit.

Jak vás vlastně napadlo napsat operu o klaunech?

První inspirací pro mě byla kniha *Masques et bouffons (Masky a šašci)* Maurice Sanda a film *Klauni* Federica Felliniho. Přitahovala mě pozice klauna na okraji uměleckého světa. Nebereme je vážně; ale oni berou vážně nás! Klauni si hrají, riskují – tak, jak by umělci měli. Schválně klopýtají, skáčou z výšek. Odvažují se dělat věci, kterých se my ostatní bojíme.

Opera sleduje klauna od narození až do stáří. V čem je pro vás jeho příběh výmluvným obrazem lidského života?

Klauni přicházejí k umění oklikou. Překvapují nás; nedělají to, co čekáme. Stejně jako život. A hodně vypovídají o tragikomické povaze lidské existence. Život je strašně smutný – ale zároveň i směšný. Klauni jsou podivíni, ale hluboko uvnitř jsme tak trochu podivíni všichni.

Klauni mi také umožnili pracovat s různými okrajovými uměleckými formami. Každá etapa života má jinou atmosféru, a tak jsem chtěla, aby měla opera různorodou uměleckou strukturu. V barokně pojaté fresce tak využívám loutky, stíny, černé divadlo, akrobacii, grotesku – to vše v kontextu balkánských akcí a rytů.

Operu *Klaun(i)* žánrově označujete jako „favola in musica“ – hudební bajku. Co to pro diváka znamená? Jaký zážitek mu nabízí?

První opery se označovaly jako *favola in musica*, tedy hudební bajky. Byl to okamžik, kdy se klasická hudba posunula na novou úroveň podívané: vedená touhou vyprávět příběh přijala nové umělecké i technologické prostředky a vstoupila do divadla. Světla, kamera, akce! Oči publika se otevřely – umím si představit, jak silný to byl zážitek.

A co se týče diváků – zvu je, aby zapomněli na všechno, co tady říká. Přijďte bez přípravy a očekávání a prostě nechte věci, ať se dějí.

Libreto využívá střípky z různých jazyků i vymyšlená slova. Jaký prostor to podle

CLOWN(S) – z premiéry KLAUNŮ v Montrealu. Aline Kutan, Mireille Lebel, Andrew Haji a Bruno Roy
Foto Vivien Gaumand

vás otevírá pro divácký prožitek, který není vázaný na porozumění textu?

Vždy mě inspirovala hudební materiálnost jazyka. Každý zvuk může být hudbou! Ve svých předchozích dílech, včetně opery *Svatba*, kterou NODO uvedlo v roce 2020, jsem používala srbštinu, tedy netradiční operní jazyk. Jindy si jazyky vymyslím. A nikdy jsem neslyšela, že by publikum opeře „nerozumělo“. V hudbě totiž není co „chápat“ – jde o prožitek. Příběh je důležitý, a tedy i libreto. Ale emoce nepředávají slova – předává je hudba.

Vzpomeňme si na naše prarodiče, kteří poslouchali operu v rádiu a milovali ji, aniž by rozuměli jedině italské větě. Všechno pochopili z hudebního dramatu – z toho, jak hudba roste, klesá, skáče a hroutí se. Vibrace těl zpěváků se přenášejí do těl posluchačů. „Favola in musica“ je doslova příběh vyprávěný hudbou, kde emocionální rovinu nese právě hudba.

Orchestr v *Klaunech* je malý: žestě, perkuse a Martenotovy vlny. To rozhodně není tradiční obsazení. Co vás k této kombinaci přivedlo?

Žestě tam být musely – čtyři – protože

patří ke světu cirkusu i téměř ke všem Felliniho filmům, kde vždy zaznívá trumpeta. A samozřejmě žestě definují Balkán – a ten je v mojí DNA! Martenotovy vlny, neodolatelné hudební kořeny, reprezentují mého hlavního klauna. Miluji ten nástroj, protože dokáže znít tolika podivnými způsoby.

Při práci na této opeře vás inspirovali Fellini, Chaplin, Keaton, Tati, ale i Robin Williams. Co vám dal film z toho, co opera nemůže?

Fascinuje mě to, co nás vede k tvorbě. Opera vznikla z touhy vyprávět příběh hudbou v divadelním kontextu. Film přišel o 300 let později a „ukradl“ opeře pomyslnou korunu – ale oba obory využívají veškeré umělecké i technologické poznání své doby. V opeře ale zůstává srdcem příběhu hudba. Skrze ni přecházejí emoce z těla interpreta do těla diváka. Proto je opera stále živá.

Film možná před stoletím převzal pozornost, ale moje opera si naopak bere zpět inspiraci z filmu: Felliniho postavy z okraje společnosti, groteskní genialitu Bustera Keatona, tragikomickou lidskost Charlieho Chaplina.

Narodila jste se v Bělehradě a dlouhodobě žijete v Montrealu. Jak vás pohyb mezi těmito světy formoval jako skladatelku?

To je velmi zajímavá otázka. Prostředí, ve kterém žijeme, zásadně formuje naši osobnost. Kanada, tradičně vnímaná jako kulturní mozaika, nás zve, abychom propojovali různé části své identity. Umožnila mi být tím, kým jsem – nebo spíš objevit, kým jsem, a vytvořit něco nového z různých kultur, které ve mně jsou.

Klaun(i) nejsou vaší první operou – publikum festivalu NODO si možná pamatuje *Svatbu*. Co vás na opeře stále přitahuje?

Opera je moje hřiště, moje nejoblíbenější místo pro tvorbu. Než jsem se stala skladatelkou, byla jsem baletkou, pianistkou, herečkou i režisérkou, takže mám k jevišti vztah z mnoha stran.

Opera mi umožňuje spojit všechny moje umělecké lásky: blábolení, grotesku, loutky, stíny, pantomimu, Felliniho, bublinkové koupele i spoustu akce a rytmu. Díky tomu může oslovit všechny naše smysly a dotknout se něčeho nepojmenovatelného v lidské zkušenosti.

V jiném rozhovoru jste zmínila, že byste si přála, aby vaše opera oslovila lidi bez zkušenosti s operou – aby byla populární v tom nejlepší smyslu slova. Co byste řekla někomu, kdo váhá přijít?

Nesnažím se vytvářet něco jednoduchého nebo snadného. Chci vytvářet výzvu, fantazii, úžas, krásu, ohromení, otázky... a chci to sdělovat publiku.

Neočekávám, že publikum bude „vzdělané“, aby si operu mohlo užít. Nemusíte studovat dějiny opery ani vědět, co znamená „favola in musica“. Stačí přijít, otevřít oči, uši i srdce – to je všechno, co k prožitku umění potřebujete. (bs)

OSTRAVSKÉ DNY (2021) – Ana Sokolović po provedení svého houslového koncertu Evta
Foto Martin Popelář

OSTRAVSKÉ DNY (2023) – Ana Sokolović, dirigent Jiří Rožeň a Ostravská banda
Foto Martin Popelář

ČTYŘI OPERY

Která bude tou pravou pro vás?

MOJŽÍŠ A FARAON – Magdaléna Rovenská (Sinajda),
Martin Šrejma (Amenofis)
Foto Martin Popelář

Květen a červen přinášejí na jeviště Divadla Antonína Dvořáka kromě *Hráče* a současných oper festivalu NODO také reprízy několika repertoárových titulů. Opery velké i komorní, notoricky známé i zřídka uváděné, tragické i s happy endem. Abyste se snáze rozhodli, která bude pro vás ta pravá, připravili jsme malého průvodce.

Turandot Giacomina Pucciniho je pro diváka, který chce prožít strhující a nezapomenutelný večer. Slavný příběh čínské princezny, která svým nápadníkům zadává smrtící hádanky, je pohádkou i napínavým thrillerem zároveň. Neznámý princ musí správně odpovědět na tři otázky – jinak ho čeká smrt. Režisér Rocco vsadil na poetiku snu, vizuální nápaditost a symboliku inspirovanou čínskou estetikou.

A na rozdíl od většiny Pucciniho oper tu alespoň existuje naděje na dobrý konec. „*Ostravská opera získala repertoárový kus, který má šanci ještě několik let plnit hlediště,*“ napsala Karla Hofmannová v recenzi pro server KlasikaPlus.

Reprízy 7. 5. (18.30), 13. 6. (18.30)
v Divadle Antonína Dvořáka

Mojžíš a faraon jiného krále italské opery – Gioachina Rossiniho – potěší ty, kdo mají rádi velká historická dramata a neoposlouchané tituly. Rossiniho grand opéra se na scénách objevuje jen zřídka – i proto byste si ji neměli nechat ujít. Nabízí monumentální hudbu, velkolepé sbory a ansámblu, biblický příběh plný napětí,

božích zázraků i politiky. Jak zmiňuje ve své recenzi operní kritička Helena Havlíková, „*Uvedení Mojžíše a faraona potvrzuje postavení ostravského operního souboru jako lídra mezi našimi stálými divadly.*“ Vzácná příležitost!

Reprízy 10. 5. (15.00), 28. 5. (18.30), 12. 6. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Popelka je ideálním dílem pro milovníky pohádek. Pauline Viardot napsala tuto komorní operetu původně pro své studenty a dodnes z ní vyzařuje lehkost, humor i cit pro práci s hlasem. Ostravská inscenace vznikla v rámci Operní akademie Ostrava a spojuje profesionální vedení s energií mladého obsazení. „*Popelka je atraktivní, zábavné, vkusné a legrační hudební divadlo, které potěší jak děti nebo rodiny s dětmi, tak střední a starší generaci,*“ napsal Milan Bátor.

Reprízy 12. 5. (18.00), 13. 5. (18.00),
27. 5. (18.00), 7. 6. (16.00),
19. 6. (10.00) – derniéra (školy)
v Divadle „12“

La traviata osloví toho, kdo má rád krásnou hudbu a silný příběh se společenským přesahem. Když Verdi uvedl na jeviště příběh pařížské kurtizány, otevřel téma, které bylo v polovině 19. století značně kontroverzní. Navzdory tragickému konci jde o operu hluboce lidskou, která spíše nežli soud, nabízí soucit a porozumění. Pro ostravskou operu jde už o čtrnácté nastudování tohoto titulu, který se na zdejší jeviště vrací s pozoruhodnou pravidelností již od roku 1922. (bs)

Repríza 30. 5. (18.30) v Divadle
Antonína Dvořáka

POPELKA – Veronika Andrašková (Armelinda), Nikola Pavlicová Novotná (Magelóna),
Veronika Kaiserová (Popelka)
Foto Martin Popelář

LA TRAVIATA – Raman Hasymau (Alfredo Germont),
Veronika Rovná (Violetta Valéry)
Foto Martin Kusyn

Činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2025/2026

Pavel Klusák (1969)
AGNETHA VOLÁ S.O.S.
Scény z manželského života
Režie: Josef Doležal
Premiéra 31. srpna 2025 v Divadle „12“

Neil LaBute (1963)
PODOBA VĚCI
Naše těla si začínají rozumět...
Režie: Josef Doležal
Překlad: Petra Hanáková
Premiéra 18. října 2025 v Divadle „12“

Alistair Beaton (1947) – Dietmar Jacobs (1967)
KARDINÁLNÍ CHYBA
Proč musí být najednou všechno mladý a moderní?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Iva Michňová
Česká premiéra 8. listopadu 2025
v Divadle „12“

Fjodor Michajlovič Dostojevskij (1821–1881)
IDIOT
Krása, která spasí svět
Režie: Jakub Šmíd
Překlad: Libor Dvořák
Premiéra 10. ledna 2026
v Divadle Antonína Dvořáka

Ferdinand von Schirach (1964)
BŮH
Kdo má právo rozhodnout?
Režie: Vojtěch Štěpánek
Překlad: Ondřej Šebesta
Česká premiéra 28. února 2026
v Divadle Antonína Dvořáka

Samuel D. Hunter (1981)
VELRYBA
Jaké to je vážit si sám sebe?
Režie: Aminata Keita
Překlad: Markéta Kočí Machačíková
Česká premiéra 18. dubna 2026
v Divadle Antonína Dvořáka

Do konce
sezóny pouze
3
reprízy

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

Činohra NDM
je na Instagramu:
cinohrandm

VELRYBA – Martin Dědoch (Charlie)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (KVĚTEN – ČERVEN 2026)

Neil LaBute
PODOBA VĚCI
Režie: Josef Doležal
4. 5. (19.00), 2. 6. (19.00)

Alistair Beaton – Dietmar Jacobs
KARDINÁLNÍ CHYBA
Režie: Vojtěch Štěpánek
5. 5. (19.00), 22. 5. (19.00), 23. 5. (19.00)

Tomáš Svoboda
**GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb Sluha dvou pánů**
Režie: Tomáš Svoboda
9. 5. (18.30), 6. 6. (18.30)

Marius von Mayenburg
SOMRAK NAD KRAJINOU
Režie: Vojtěch Štěpánek
11. 5. (19.00)

Fjodor Michajlovič Dostojevskij
IDIOT
Režie: Jakub Šmíd
12. 5. (18.30), 20. 5. (18.30), 8. 6. (18.30)

Samuel D. Hunter
VELRYBA
Režie: Aminata Keita
13. 5. (18.30), 27. 5. (18.30),
9. 6. (18.30)

Ferdinand von Schirach
BŮH
Režie: Vojtěch Štěpánek
14. 5. (18.30), 4. 6. (18.30)

Kamila Hladká – Václav Klemens
HORNICKÉ VDOVY
Režie: Václav Klemens
15. 5. (19.00), 19. 5. (19.00), 26. 5. (19.00),
3. 6. (19.00)

Georges Feydeau
TULULUM
Režie: Vojtěch Štěpánek
16. 5. (18.30), 29. 5. (18.30), 11. 6. (18.30)

Florian Zeller
PRAVDA
Režie: Vojtěch Štěpánek
16. 5. (19.00), 21. 5. (19.00), 11. 6. (19.00),
18. 6. (19.00)

Pavel Klusák
AGNETHA VOLÁ S.O.S.
Režie: Josef Doležal
17. 5. (16.00), 24. 5. (16.00)

Alena Kastnerová
O LÍNĚ BABIČCE
Režie: Tomáš Jirman
30. 5. (16.00), 31. 5. (16.00),
15. 6. (10.00) – školy,
16. 6. (10.00) – školy

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
5. 6. (18.30), 10. 6. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Vážení diváci,

premiérou *Velryby* jsme uzavřeli dramaturgický plán činohry pro sezónu 2025/2026.

Etika. Důstojnost. Společnost. Tyto tři pojmy jako by spojovaly všech pět premiér. Etika v umění (*Podoba věci*), předstíraná důstojnost (*Kardinální chyba*), varovný obraz vyprázdněné společnosti (*Idiot*), důstojnost v umírání (*Bůh*) a hodnota lidského života (*Velryba*). Každý z těchto titulů nás jako společnost staví před důležité otázky, na které je dobré hledat odpovědi. Nikde není psáno, že jsme povinni se při jejich hledání shodnout. Vždy však existuje šance se domluvit.

Doufám, že tato sezóna pro Vás, drazí diváci, byla živým dialogem s naším-Vaším divadlem. I když jsme uvedli „pouze“ pět premiér, odehráli jsme pro Vás letos více

repríz stávajícího repertoáru. O všech sedmáct (!) titulů na našem repertoáru projevujete velký zájem, a nám tak nezbývá, než je pro Vás hrát častěji. To nás velmi těší.

Příprava nové sezóny je v plném proudu. O její první premiéře se dočtete o pár stránek dál, o všech premiérách pak v naší brožůře předplatného 2026/2027, kterou Vám vřele doporučuji. Je v ní představen celý repertoár na další sezónu.

Věřím, že si vyberete a že se opět budeme setkávat na našich premiérách i reprízách.

Vojtěch Štěpánek

VELRYBA – Alois Bartoň (Starší Thomas), Hana Píterková (Ellie), Martin Dědoch (Charlie), Petra Kocmanová (Liz), Kateřina Breiská (Mary)
Foto Martin Kusyn

UVEDLI JSME

Ferdinand von Schirach (1964)

BŮH

Kdo má právo rozhodnout?

Vladimír Čapka (Gärtner)
Foto Martin Kusyn

„Komu, když ne nám, náleží naše umírání?“ Těmito slovy hájí advokátka Bieglerová zájmy pana Gärtnera při zasedání etické komise, před kterou pan Gärtner předstoupil, aby mu bylo umožněno dobrovolně zemřít na základě jeho vědomého a dlouhodobě promyšleného rozhodnutí. Jiná postava, biskup Thiel, však argumentuje protichůdným názorem: „Žijeme ve společenství, v rodinách, mezi přáteli, ve státě. Každý, kdo v tom společenství žije, má vůči němu odpovědnost. Dnes víme, kolik lidí sebevražda hluboce zasáhne – děti, vnoučata, přátele, kolegy. Podle jedné studie se každý takový čin dotkne minimálně šesti osob. Sebevražda je čirým sobectvím, bezohledností vůči blízkým. Je to hluboce nemorální.“

To jsou úryvky ze hry *Bůh* německého dramatika Ferdinanda von Schiracha,

kterou nastudovala činohra NDM a v české premiéře uvedla 28. února 2026 v Divadle Antonína Dvořáka.

Text hry otevírá celou řadu ožehavých témat, která zaznívají v dialogích mezi postavami. **Má mít člověk právo rozhodnout o svém životě a smrti, určit si, kdy, kde a za jakých okolností zemře?** Máme jeho případné rozhodnutí dobrovolně akceptovat, respektovat, nebo mu dokonce pomoci jeho přání vykonat tak, aby proběhlo důstojně a bezbolestně? Nebo je takové rozhodnutí aktem sobectví a neohledupnosti vůči blízkým? Náleží tedy náš život i jeho ukončení, smrt, nám samotným? Nebo podléhají dalším osobám, či nějaké vyšší moci, ať už je to stát, nebo božská instance? Jinými slovy, **kdo je tím „Bohem“, který má právo rozhodnout?**

Každý z nás se bude rozhodovat jinak, subjektivně. Pro někoho mohou být takové

otázky předmětem rychlého zodpovězení, protože bude kupříkladu vycházet ze své pevné víry a jejích náboženských zásad, morálky a kodexů, jiný zase svou neochvějnou odpověď opře o morální zásady liberálních idejí o absolutní svobodě jedince, které žádná vyšší moc nadřazena není. A mnozí další snad zjistí, že čím déle se nad těmito otázkami zamýšlí, tím více argumentů pro a proti je napadá, takže je čím dál tím složitější rozhodnout. Ze základního kmene hlavních otázek totiž vyrůstají větve a větvičky dalších podotázek a překážek a proplétají se do košaté koruny. Toho si je autor dobře vědom. Proto se snaží skrze promluvy svých postav využít své zkušenosti letitého právníka a precizně formulovat v celé šíři aspekty této problematiky v přesných pojmenováních. Domnívám se, že konečná odpověď každého z nás vždy bude opravdu subjektivní, přesto nás chce autor vystavit co nejširší paletě faktů, názorů, odborných pohledů na věc, kultivovaně formulovaných úvah a myšlenek, vyzvat nás ke vstupu do pole širší objektivity, aby naše rozhodnutí bylo podrobena zkoušce změny úhlů pohledu, jak se na věci dívát, konfrontováno s faktickými údaji z průzkumů.

Text hry vybízí k realistickému inscenačnímu přístupu a jako výchozí situaci předepisuje zasedání etické komise, takto je i inscenován režisérem Vojtěchem Štěpánkem. Hlediště Divadla Antonína Dvořáka se pro účely každého představení mění v Leibnizův sál, kde se schází skupina různých odborníků, aby diskutovali případ pana Gärtnera. Mezi mluvčí patří znalci práva, lékařství i teologie. **Diváci jsou v roli posluchačů, kteří na závěr hlasují o tom, jak by podle nich měl být případ posouzen, a výsledky hlasování daného večera se promítnou na jevišti.** Tak je možno si udělat na vzorku zúčastněných diváků přehled o tom, jak o věci smýšlí společnost kolem nás a naši spoluobčané. Tato veřejná debata se závěrečným hlasováním je tak divadelním ztvárněním

Vít Roleček (Litten), Alena Sasinová-Polarczyk (Brandtová), Sabina Muchová (Předsedkyně etické rady), Petr Houska (Sperling)
Foto Martin Kusyn

Alena Sasinová-Polarczyk (Brandtová), Kamila Janovičová (Kellerová)
Foto Martin Kusyn

BANDI

BANDI VAMOS

Jdeš na svatbu?

Nové prémiové obleky
Svatební sezóna 2026

Vit Roleček (Litten), Petr Houska (Sperling), Sabina Muchová (Předsedkyně etické rady)
Foto Martin Kusyn

Petra Kocmanová (Bieglerová), Vladimír Čapka (Richard Gärtner)
Foto Martin Kusyn

ryzí občanské demokracie, kde jsou posluchači nejprve zásobeni vstupními informacemi pro rozšíření pohledu na tuto tematiku, aby byli v závěru vyzváni k aktu převzetí zodpovědnosti za rozhodnutí do vlastních rukou. (Mimochodem výsledky hlasování všech uvedených dramatu jsou celosvětově sledovány a zveřejňovány na webové stránce www.kiepenheuer-medien.de/schirach_gott/raw_results. Pokud by vás tedy zajímalo, jak je o věci hlasováno ve světě, můžete zde nahlédnout.

Jan Fišar (Thiel), Petra Kocmanová (Bieglerová)
Foto Martin Kusyn

Když Schirach napsal toto drama v roce 2020, nebylo v Německu povoleno lékařsky asistované sebeusmrcení, a jak říká sám autor, Němci museli jezdit do Švýcarska, „aby se tam nechali uspat“. Avšak krátce po prvním uvedení hry v Berlíně byl ještě téhož roku na základě rozhodnutí Spolkového ústavního soudu zrušen původní zákaz asistence při sebeusmrcení. V Německu je tedy momentálně povoleno lékařsky asistované sebeusmrcení, eutanazie však ne.

U nás zatím není povoleno ani jedno. Z řad odborníků k tomu zaznívají hlasy podporující legislativní otevření této možnosti, stejně jako hlasy odpůrců plné varování. NDM na toto téma v březnu uvedlo v Centru PANT veřejnou besedu s účastí dvou znalců, kteří se o toto téma dlouhodobě zajímají z pohledu současné filozofie, s doc. Mgr. Terezou Matějčkovou, Ph.D. (autorkou publikace *Bůh je mrtev, nic není dovoleno*), a PhDr. Tomášem Hříbkem, Ph.D. (autorem publikace

Obrana asistované smrti: Filozofické argumenty na podporu eutanazie a sebeusmrcení za pomoci lékaře). Oba zastávají z pohledu etiky souhlasný postoj v otázkách asistovaného sebeusmrcení, pan Hříbek je jeho dlouholetým zastáncem. **Videosáznam z této besedy s názvem *Žít se musí!* si můžete pustit on-line na kanále YouTube.** Abych však alespoň na okraj zmínil pro

vyváženost pohledů také odborný tábor s opačnými postoji, než zastávají hosté naší besedy, odkážu také na prof. MUDr. Martu Munzarovou, CSc., zakladatelku Ústavu lékařské etiky Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně, která odmítá eutanazii, jak se můžete dočíst v její publikaci *Eutanazie, nebo paliativní péče?*

Zde vidíme, jak složité a komplexní otázky toto téma otevírá a že ani mezi vysoce vzdělanými kapacitami nepanuje jednoznačná názorová shoda. Schirach ve hře *Bůh* nepřináší odpovědi, ale dává vyvážený prostor mluvčím obou stran, kteří argumentují v umně vystavěných dialogích. Přijďte si tedy soubor jejich poznatků a pohledů na věc vyposlechnout a vytvořit si

Záznam besedy

vlastní názorový postoj, který můžete vyjádřit také hlasováním na některé z dalších repríz inscenace. (pg)

Reprízy 14. 5. (18.30) a 4. 6. 2026 (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

Po představení **14. května 2026 vás zveme na navazující besedu**, která nabídne prostor pro sdílení, otázky i hlubší zamyšlení nad tématy, jež inscenace otevírá. **Pozvání přijaly MUDr. Jarmila Kušnírová** – primářka Oddělení paliativní péče Fakultní nemocnice Ostrava-Poruba a **Mgr. Hana Švecová** – klinická farmaceutka, členka paliativního týmu Městské nemocnice Ostrava. Moderování se ujme režisér inscenace **Vojtěch Štěpánek**. Beseda proběhne bezprostředně po představení přímo na jevišti a zaměří se na témata spojená s koncem života a lidskou důstojností – okruhy, které v inscenaci *BŮH* silně rezonují v osobní i společenské rovině. Těšíme se na vaše otázky i společné sdílení.

BESEDA: ŽÍT SE MUSÍ! – Tereza Matějčková, Vojtěch Štěpánek a Tomáš Hříbek
Foto Martin Kusyn

RADOVAN LIPUS

(* 1966)

Foto Michal Klíma

Divadelní, rozhlasový a televizní režisér působil v letech 1992–2008 jako kmenový režisér činohry Národního divadla moravskoslezského. V rámci připomenutí jeho práce pro NDM a u příležitosti jeho kulatého životního jubilea jsme mu položili několik osobních otázek a požádali ho, aby se ohlédl a zavzpomínal na časy strávené v Ostravě.

Vzpomněl byste si ještě na okamžik, kdy jste se v Ostravě poprvé ocitl? Kdy to bylo a jaký byl váš první dojem z tohoto města?

Odpověď na tuhle otázku, to je jasná věc, není na jednu větu ani pouhý dlouhý odstavec. Možná, že o tom prvním okamžiku a hlubokém vztahu k městu aspoň trochu vypráví moje klopýtavá knížka *Scénologie Ostravy*.

Jaký obraz ve vás probudí slova Ostrava a ostravská divadelní scéna?

Dynamika, energie, dialog a vtip. Odvaha a vůle dělat věci čím dál líp, ale nebrat se přitom k smrti vážně a posvátně „národněmlecky“. Svaté právo vyzkoušet v životě i na jevišti cesty všecy. Nevšední otevřenost mezi jednotlivými ostravskými soubory, která mnohou inspirativní spolupráci dovolí, ať už je opakovaná, nebo prvá. Hrdost a nezdolnost. To v Ostravě snad – nejen v divadlech – stále trvá.

Jaké jsou vaše vzpomínky na působení v NDM a na lidi, se kterými jste se zde při práci setkal?

Klíčový a určující čas. Divoký proud,

šumný kvas, kypivé, tvořivé svobodné devadesátky. Ani jednu vteřinu bych z nich nevezl zpátky. Bylo skvělé být u toho, uvnitř, nejen to sledovat zpovzdálí. Věci kvetly, explodovaly, vznikaly. Nejen divadlo, ale i literatura, obrazy, televize, muzika. Ost-ra-var, festival jako unikát, který má v českém divadle dneska už mnohé kopie. Nevím, zda ta energie a velkorysost stále ještě tady s námi je? Vzpomínám na skvělý statečný soubor plný znamenitých hereckých osobností, dalo se s nimi putovat k dramatu, poezii, k smíchu i ku radosti. Nemohu jmenovat všechny žijící přátele, které bych chtěl, určitě bych na někoho

neprávem zapomněl, ale z těch, co už tu s námi nejsou, bych rád připomněl aspoň podstatných osobností pár: Jan Filip, Stanislav Šárský, Milan Šulc, František Šec, Zora Rozsypalová a zásadní Marek Pivovar.

Jaké inscenace, které jste v NDM režíroval, pro vás osobně měly největší důležitost a proč?

Každá byla důležitá. První i poslední. *Lásky?*, *Radúz a Mahulena*, *Romance pro křídlovku*, *Hobit*, *Cyrano*, *S láskou nejsou žerty*, *Yvonna*, *Červený a černý*, *Věc Makropulos*, *Matka*, *Rychlé frézy*, *Pěna dní*, ... Bylo jich za těch

NEJSPÍŠ SNIŠ (2003, fotografie ze zkoušky) – Vladimír Polák (Gérard B.), režisér inscenace Radovan Lipus, dramaturg Marek Pivovar, Jiří Sedláček (Režisér)
Foto Josef Hradil

sedmnáct nabitých let jen v SDO/NDM v Myronu i Dvořáku na třicet. Do toho šest inscenací v Komorní scéně Aréna, další v Divadle loutek. Když jsem se pak z Ostravy vydal do Prahy a jinam všemi směry, přišla dvě krásná pozvání do opery. *Hamlet* a *Rusalka*. Ta se ještě stále hraje. Poslední živé divadelní pouto se šumným ostravským krajem.

Existuje nějaká situace, momentka ze zkoušky či premiéry, která vám zůstala navždy zaryta do paměti, protože pro vás nese mimořádnou vzpomínku?

Téměř každou první zkoušku čtenou jsem se snažil mít nějakým výletem, dárkem či slavností ozdobenou. Zkoušení je vždycky dobrodružná společná plavba do neznáma. Stejně jako výsledek je důležitá i cesta sama. Jeli jsme do Vídně, Katovic, Čachtic, Krakova... Na spoustu vzácných lidí, míst a chvil jsem si z těch časů živou vzpomínku uchoval. Četli jsme v rybářské klubovně ve Staré Bělé, ve fabrice ve Vítkovicích či na staveništi – v nynější drogerii na Masarykově náměstí. Zažít město a divadlo jako otevřený

a vstřícný prostor. Ne všude a vždycky se tohle poštěstí.

Jak vás na vaší tvůrčí cestě ostravská éra proměnila, formovala?

Zásadně. V Ostravě se mi narodily tři skvělé děti. Přes tři desítky rozmanitých inscenací. Spousta rozhlasových povídek, čteb a her. Řada podstatných přátelství. *Šumná města*. Kdybych měl tady a teď začít Ostravě děkovat, nevěděl bych, kdy přestat.

Kdyby vaše ostravská éra byla divadelní inscenací – jak by se jmenovala a jaký by to byl žánr?

Asi se přidřím názvu a žánru jedné z nich – doživotní *Průběžná O(s)trava krve*. A žánr? To se podle času a okolností dělí – od romace přes komedii a scénickou škytavku až k sentimentální jevištní rallye.

Které místo v Ostravě je pro vás nejvíce spojené s divadlem, přestože s divadlem jako takovým přímo nesouvisí?

Celá Ostrava je svého druhu živá a uhrančivá scéna. Velkorysá, drsná, přísná i otevřená. V odpovědi na tuhle otázku však nesmějí chybět také slavné ostravské lokály: *Divadelní klub*, *Minibar*, *Radioklub*, *Alibaba*, *Dílo*, *U Rady*, *U Křížánka*, *Spolek*, *Staročech*, ... i když po některých už bohužel nezbyl ani vzdech; byly to právě ony, které se večer po představeních stávaly excentrickým jevištěm situací a historek, které dodnes vyvolávají úsměv, vzpomínku a vděk. A pak je tu pro mne ještě jedno naprosto důležité místo, kde to díky Bohu stále ještě žije – antikvariát, klub a galerie Fiducia.

Domníváte se, že Ostrava jako město i ostravská divadelní scéna mají nějaká osobitá specifika, která jsou jedinečná a nesetkal jste se s nimi v jiných městech? Panuje zde například jiná energie?

Ostrava vždycky byla, je a bude podstatným místem, kde lze divadlo do krve prožít, a ne jen snobsky odzvítnout či zdvořile přečkat. Přeji jí jen to nejlepší! Zdař Bůh! A tečka. (pg)

Inscenace, které v NDM režíroval Radovan Lipus

ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU (1998)
– Radovan Lipus

60

LÁSKY? (1991)
– Jiří Sedláček a Apolena Veldová

PĚNA DNÍ (1992)
– David Viktora a Pavlína Kafková

HOBIT ANEB CESTA ZA POKLADEM (1994)
– Anna Cónová a David Viktora

VĚC MAKROPULOS (1995)
– Tomáš Jirman a Apolena Veldová

CYRANO DE BERGERAC (2000)
– Jan Fišar

RUSALKA (2019)
– Kateřina Kněžíková

Federico Fellini (1920–1993)

ZKOUŠKA ORCHESTRU

Smrt dirigentovi! Ať žije hudba!

Záběr z filmu ZKOUŠKA ORCHESTRU
Zdroj: Ciakmagazine.it

Divadelní adaptace **Martin Stropnický**
Režie **Vojtěch Štěpánek**
Dramaturgie **Norbert Závodský**
Scéna a kostýmy **Eva Zezula**
Hudba **Ivan Acher**
Světelný design **Karel Šimek**

**Premiéra 24. října 2026 v 18.30 hodin
v Divadle Jiřího Myrona**

První činoherní premiérou sezóny 2026/2027 se stane divadelní adaptace filmu Federica Felliniho *Zkouška orchestru*. Svižná, místy absurdní a překvapivě aktuální podívaná, kde místo velkých árií zní lidské ego a kde ticho může být hlasitější než celý orchestr. Přijďte na zkoušku, která se snadno může změnit v generální zkoušku společnosti.

Film *Zkouška orchestru* (*Prova d'orchestra*) patří k těm dílům Federica Felliniho, která se na první pohled jeví jako komorní experiment, ale při bližším pohledu se proměňují v mnohovrstevnatou společenskou alegorii. Orchester se schází ke zkoušce v polorozpadlé oratoři, jednotliví hudebníci představují své nástroje i sami sebe, dirigent se snaží udržet řád – a postupně se vše rozpadá v chaos, konflikt a nakonec i v násilí. Orchester není jen orchestrem; je obrazem společnosti, mikrokosmem, v němž se střetávají individuální ambice, frustrace, potřeba svobody i touha po autoritě. Každý hráč hájí svůj nástroj jako prodloužení vlastní identity – houslista, perkusista či klavíristka

nejsou jen profesemi, ale symboly různých společenských rolí. V okamžiku, kdy mizí respekt k celku, se celek rozpadá. Hudba, která by měla být výsledkem spolupráce, se mění v kakofonii.

Mezi svobodou a tyranii

Film vznikl na konci 70. let, v době hluboké společenské i politické krize v Itálii. Období tzv. „olověných let“ (anni di piombo) bylo poznamenáno terorismem, polarizací společnosti a ztrátou důvěry v instituce. „*Pocítil jsem potřebu ten film natočit, když zabili Mora... chtěl jsem pochopit, co se s námi stalo,*“ nechal se slyšet Fellini, který si prý význam filmu plně uvědomil až zpětně – jako by šlo o intuitivní, podvědomou reakci

na rozpad společnosti. Aldo Moro byl významný italský politik, dlouholetý vůdce strany Křesťanská demokracie a několikanásobný předseda italské vlády. Patřil k nejvlivnějším osobnostem poválečné Itálie a byl známý svou snahou o dialog mezi politickými tábory. Dne 16. března 1978 byl unesen levicovou teroristickou organizací Rudé brigády. Po 55 dnech věznění byl zavražděn, přestože probíhala intenzivní jednání o jeho záchraně. Jeho smrt otřásla celou italskou společností, a právě tato atmosféra nejistoty, strachu a rozpadu společenského konsenzu je tolik přítomná ve *Zkoušce orchestru*, který lze číst jako alegorii společnosti neschopné udržet řád bez sklouznutí k chaosu nebo násilí.

Federico Fellini při natáčení filmu
Zdroj: Boccherini.it

Fellini, známý svými barvitými, snovými vizemi (například ve filmech jako *Sladký život* či *8½*), se zde překvapivě disciplinuje. Styl je úspornější, kamera často působí dokumentárně, jako by šlo o reportáž ze skutečné zkoušky. Tento pseudodokumentární rámec je ovšem ironický: postavy mluví přímo do kamery, komentují samy sebe, a tím odhalují vlastní omezenost i směšnost. Fellini si pohrává s hranicí mezi realitou a stylizací – stejně jako v jiných svých dílech, jen zde tak činí s menší okázalostí a větší přesností.

„Rytmus“ naší současnosti

Aktuálnost filmu dnes možná působí ještě naléhavěji než v době jeho vzniku. Společnosti napříč světem znovu řeší otázky polarizace, autority, svobody projevu a hranic individuality. Felliniho dílo lze číst jako obraz jakékoli kolektivní struktury – od politického systému přes pracovní kolektiv až po kulturní instituci. Konflikt mezi individualismem a potřebou společného řádu nezmizel; naopak se vyostřil. V době, kdy se veřejný prostor fragmentuje a společný „rytmus“ se hledá stále obtížněji, působí závěrečný návrat dirigenta jako znepokojivý moment: není to vítězství harmonie, ale spíše připomínka, že řád může vzniknout i z donucení.

Právě tato ambivalence činí *Zkoušku orchestru* tak silnou. Fellini nenabízí jednoduché řešení ani morální poučení. Spíše nastavuje zrcadlo – někdy groteskní, jindy kruté – a nechává diváka, aby v něm rozpoznal vlastní svět. Pro divadelníky je to výzva i příležitost: jak tuto mnohoznačnost zachovat, jak ji přenést do živého prostoru a jak ji konfrontovat s dnešním publikem. Film tak nepůsobí jako uzavřené dílo minulosti, ale jako otevřený text, který se znovu a znovu aktualizuje podle toho, kdo a kdy jej čte – nebo inscenuje.

Federico Fellini za kamerou
Zdroj: Osservatoreromano.va

V hlavní roli dirigentka

V posledních patnácti letech se svět klasické hudby ocitá v paradoxní situaci: zatímco počet žen na dirigentském stupínku pomalu roste, každé jejich výraznější jmenování do vyšších či vedoucích funkcí stále dokáže vyvolat překvapivě silné emoce – od otevřeného odporu až po vášnivou veřejnou debatu. Fenomén „ženy dirigentky“ tak není jen otázkou hudby, ale i hluboce zakořeněných představ o autoritě, tradici a moci. Právě tuto rovnu jsme se rozhodli akcentovat i v naší interpretaci *Zkoušky orchestru*, kde původní postavu dirigenta nahrazujeme dirigentkou v podání členky činoherního souboru. Tento posun neznamená pouze změnu obsazení, ale otevírá nové významové napětí: otázka autority, jejího přijetí či odmítnutí se zde přirozeně protíná s tématem genderu a odhaluje, jak silně jsou naše očekávání vůči vedení stále formována stereotypy.

Jednou z nejviditelnějších reálných postav tohoto napětí je americká dirigentka Marin Alsop. Přestože její nejslavnější konflikt s orchestrem v Baltimoru začal

ještě před rokem 2010, jeho dozvuky výrazně ovlivnily celé následující desetiletí. Když se Alsop stala historicky první ženou v čele velkého amerického orchestru, část hudebníků reagovala veřejným nesouhlasem a zpochybňovala proces jejího výběru. Výrazným momentem byl rok 2013, kdy Alsop dirigovala závěrečný koncert festivalu BBC Proms – poprvé v historii této prestižní akce. Událost byla sice oslavována jako průlom, zároveň ale byla doprovázena debatami o tom, zda jsou ženy „přirozeně vhodné“ pro vedení orchestru. Diskuzi přivítaly i výroky některých dirigentů, že orchestry údajně reagují lépe na muže. Samotná Alsop opakovaně upozorňovala, že společnost má stále problém přijmout ženy v rolích vrcholné autority.

Navzdory těmto překážkám se situace postupně proměňuje, i když pomaleji, než by se mohlo zdát. Když se podíváme na statistiky, jen asi 13% koncertů v roce 2024 dirigovaly ženy a globálně jen kolem 8% orchestrů má ženu v čele. Dirigentka Národního divadla Anna Novotná Pešková se k tomuto tématu vyjádřila v rozhovoru z roku 2025: „*Měla jsem štěstí, že mě nikdo nikdy neodrazoval od dirigování jen proto, že jsem žena. Studovala jsem u skvělé dirigentky Miriam Němcové, která mi ukázala, že ženy mohou v tomto oboru excelovat stejně jako muži. S předsudky jsem se začala setkávat až mnohem později, ale našťastí jen minimálně.*“ Pešková věří, že hlavní bariérou v oboru není pohlaví, ale nedostatek zkušeností, které musí mladý dirigent získat. „*Dirigování je náročná disciplína. Nejde jen o mávání taktovkou – klíčové je detailní studium partitury, znalost jednotlivých nástrojů a práce se zpěváky. Aby člověk uspěl, musí si doslova „oddirigovat kilometry.“*“

Už teď se na vás těšíme v hledišti Divadla Jiřího Myrona!

Autorem návrhu scény ke ZKOUŠCE ORCHESTRU bude Petr Vitek, který stojí i za výpravou k IDIOTOVI
Foto: Martin Kusyn

M
SIGMA®

EST. 1970

Kytary, které si zamilujete!

WWW.SIGMAGUITARS.CZ

Produkty značky Sigma Guitars žádejte u svých prodejců hudebních nástrojů!

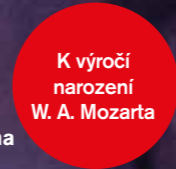

balet

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2025/2026

NEJEN MOZART!

Magie hudby – krása pohybu – chvála humoru
Choreografie: Jiří Kylián, Angelin Preljocaj,
Eric Gauthier, Lea Bessoudo Greck
Premiéry 5. a 7. března 2026 v Divadle Jiřího Myrona

K výročí
narození
W. A. Mozarta

BABYLON BALET

Ztraceno v překladu – nalezeno v pohybu
Scénář, režie a scénická podoba: Rocco
Spolupráce na scénáři a choreografie: Natalia Adamska,
Rei Masatomi

Námět: Jiří Nekvasil
Světová premiéra 13. června 2026
v Divadle „12“

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla
moravskoslezského

Balet NDM
je na Instagramu:
baletndm

PEER GYNT – Barnaby James Packham (Peer únosce)
a Gvendolin Nagy (Nevěsta)
Foto Serghei Gherciu

REPERTOÁR BALETU (KVĚTEN – ČERVEN 2026)

Rodion Konstantinovič Ščedrin,
Georges Bizet

CARMEN

Choreografie: Jiří Pokorný

6. 5. (20.00), 7. 5. (20.00) – **derniéra**

NEJEN MOZART!

Choreografie: Jiří Kylián,
Angelin Preljocaj, Eric Gauthier,
Lea Bessoudo Greck

15. 5. (18.30), 19. 5. (18.30), 20. 5. (18.30)

DERNIÉRA

VÝROČÍ

Edvard Hagerup Grieg
PEER GYNT

Choreografie: Jeroen Verbruggen
Hudební nastudování: Sander Teepen
Dirigent: Sander Teepen / Filip Urban
3. 6. (18.30), 5. 6. (18.30)

BABYLON BALET

Choreografie: Natalia Adamska, Rei Masatomi
13. 6. (19.00) – **premiéra**, 17. 6. (19.00),
20. 6. (19.00), 24. 6. (19.00)

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny

DRAMATURGICKÉ ÚVODY

k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Milí diváci,

blíží se závěr sezóny a s ním i poslední
příležitost vydat se s námi na cestu
za *Peerem Gyntem*. Inscenaci, ve které se
prolínají témata lidské identity, lásky, zrady
i smyslu života, Vám v Divadle Antonína
Dvořáka zatančíme 3. a 5. června 2026.

Poté se s ní na čas rozloučíme – vrátí se až
v květnu příštího roku.

Ať už jste naše pojetí tohoto známého
příběhu již viděli, nebo vám *Peer Gynt*
choreografa Jeroena Verbruggena dosud
unikal, určitě si květnové reprízy nenechte
ujít. *Peer Gynt* je totiž inscenací, která
se nevyčerpává jedním zhlédnutím. Je to
příběh o hledání sebe sama, o bloudění
i návratech, o odvaze i slabosti. Možná
právě proto v něm každý může najít něco
svého – otázku, odpověď nebo jen tichý
pocit, který si odnese s sebou. A při každém
představení se Vám otevře nový pohled,
který Vás může přimět k zamyšlení.

Závěr sezóny samozřejmě přinese i další
setkání s baletem – rozloučení s úspěšnou
Carmen i naší druhou letošní premiéru –
tanečně-divadelní projekt *Babylon balet*,
který vzniká přímo v našem souboru.

Choreografie se ujali sólisté baletu NDM
Natalia Adamska a Rei Masatomi, kteří
pod taktovkou slovinského režiséra Rocca
vytváří dílo o porozumění a hledání společné
řeči. Více o projektu i o jeho vzniku se
dočtete na následujících stranách, kde
najdete také rozhovor s Roccem.

Ať už se rozhodnete uzavřít sezónu
s *Peerem Gyntem*, *Carmen*, *Babylon
baletem* nebo s naší další letošní novinkou,
inscenací *Nejen Mozart!*, věřím, že si
představení užijete. Děkuji za Vaši přízeň
a těším se, že Vás přivítáme i v příští sezóně.

S úctou

Lenka Dřimalová

NEJEN MOZART! – Natalia Adamska, Hugo Fraresso,
Simone Giroletti a Diana Dos Santos
Foto Serghei Gherciu

OHLÉDNUTÍ ZA PREMIÉROU

NEJEN MOZART!

PETITE MORT – Edgar Mateo Navarro a Natalia Ribalta
Foto Serghei Gherciu

Inscenace *NEJEN MOZART!*
baletního souboru Národního divadla
moravskoslezského se setkává s výrazně
pozitivním ohlasem publika i odborné kritiky.

„Nebyl to tedy jen Mozart. Byl to
scénický svět zrozený z jeho mimořádné
mysli – svět člověka, který žil, tvořil,
flirtoval, provokoval, nutil k zamyšlení
a zároveň rozdával radost ze života.
Ostravská inscenace je plná této
rozmanitosti i naděje, že spojení
hudby a tance může nabídnout
výjimečný umělecký zážitek. (...) Ano,
absenci živé hudby lze považovat

za zřetelný nedostatek; její přítomnost
by bezpochyby zvýšila účinek celého
večera. Přesto jde o mimořádně
promyšlený koncept, kterému je
nahodilost vzdálená. Baletní soubor zde
prokázal vysokou úroveň a slova Erica
Gauthiera o jeho technických kvalitách
nebyla zdvořilostní frázi, nýbrž přesným
pojmenováním skutečnosti. (...) Bylo
by jen dobře, kdyby se tomuto souboru
otevřely další možnosti hostování a cest.
Stojí totiž za to poznat místo, kde kvalita
hraje mimořádně důležitou roli.“

(Benjamin Paschalski,
benjaminpaschalski.pl, 23. 3. 2026)

„V baletním souboru Národního
divadla moravskoslezského v Ostravě
působí výborní tanečníci a tanečnice.
Umělecká šéfka baletu Lenka Dřimalová
(ve funkci od roku 2013) z jejich talentu
vychází i ve své dramaturgii, když sahá
po neotřelých titulech a staví před soubor
výzvy, které jej interpretačně zocelují.
Nejinak je tomu i v případě premiérového
večera *Nejen Mozart!* složeného z pěti
choreografií.“

(Lucie Dercsényi, art.ceskatelevize.cz,
17. 3. 2026)

„Různorodý večer střídá nálady,
atmosféry, styly i dynamiku. Všechna
čísla – až na jedno – spojuje hudba
Wolfganga Amadea Mozarta a soubor
se opět představil ve skvělé formě.
(...) S díly tak oblíbenými, jako jsou
Kyliánovy choreografie, je to vždy
výzva. Každý divák si totiž nese
vlastní první, silný zážitek – často
spojený s konkrétními osobnostmi.
O to zajímavější je sledovat, jak nová
generace tanečníků přebírá tuto
štafetu. (...) Na inscenaci *Nejen Mozart!*
rozhodně zajděte. Balet Národního
divadla moravskoslezského sklízí
s komponovanými programy úspěch
a tento večer nebude výjimkou.“

(Lucie Kocourková, operaplus.cz,
13. 3. 2026)

Reprízy 15. 5. (18.30), 19. 5. (18.30),
20. 5. (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

LOUČÍME SE S TANEČNÍKY NAŠEHO BALETNÍHO SOUBORU

V životě přicházejí chvíle, kdy je třeba
odejít – opustit místo, které člověk znal, lidi,
na které si zvykl, i jistoty, o něž se opíral.
Jak říká otec Flynn ve filmu *Pochybnosti*:
je to vítr. Neviditelný proud, který člověka
zvedne a odnese jinam. Neptá se, jestli je
připravený. Nechá ho bez opory, bez pevné
půdy pod nohama. A přesto ho unáší dál –
protože zůstat už není možné.

Loučíme se s výjimečnými tanečnicí,

skutečnými umělci, kteří jsou neodmyslitelně
spojeni s Ostravou a kteří s ní spojili
významnou část své profesní dráhy.

Po devíti letech odchází portugalská
tanečnice **Rita Pires**, držitelka širších
nominací na Cenu Thálie, spolu se
svým partnerem, anglickým tanečníkem
Barnabym Jamesem Packhamem.
Po pěti letech spolupráce se loučí
italští tanečníci **Ida Frau** a **Simone**

Giroletti. A po šesti letech odchází i můj
kolega, asistent a baletní mistr **Gianvito
Attimonelli**.

Za jejich prací zůstává něco víc než
jen vzpomínky – zanechali v souboru
i v diváčích výraznou stopu, která bude
v Ostravě ještě dlouho přítomná.

Přeji jim, aby je vítr zanesl na dobré místo.
Lenka Dřimalová

Pas de deux z baletu LE PARC – Barnaby James
Packham, Rita Pires
Foto Serghei Gherciu

PETITE MORT – Rei Masatomi, Ida Frau
Foto Serghei Gherciu

REQUIEM – Simone Giroletti, Madalena Judas
Foto Serghei Gherciu

CLAUDIA DE SMET

Tanec nemá být výkon, ale prožitek

Pas de deux z baletu LE PARC – Gene David Goodman a Ida Frau
Foto Serghei Gherciu

Baletní novinka *Nejen Mozart!* divákům nabízí hned několik milostných momentů plných vášně a intimity. Jedním z nich je duet z baletu *Le Parc* choreografa Angelina Preljocaje, který celý večer otevírá. O tom, co balet činí tak výjimečným i jak náročný je duet po technické stránce, jsme mluvili s asistentkou choreografa **Claudii de Smet**, která choreografii s tanečnický ostravského souboru nastudovala.

Balet Le Parc vznikl v roce 1994, tedy před více než třiceti lety. V čem podle vás spočívá nadčasovost tohoto díla?

Vypráví příběh lásky a dvou lidí, kteří si ji nechtějí dovolit. Zejména žena si nemyslí, že by mohl tento milostný vztah vzniknout. Celý balet vypovídá o tom, zda se podvolíme zamilovanosti a necháme své city vyjít na povrch. V příběhu je vidět také velké váhání. Nejistota, jestli můžeme důvěřovat, nebo ne.

Duet doprovází Mozartův Koncert pro klavír a orchestr č. 23 A dur (K 488). Jak velkou roli z vašeho pohledu výběr hudby hraje?

Mám pocit, že je to přesně ta správná hudba, abychom mohli vyprávět tento příběh. Zároveň je to také velká opora

pro tanečnický. Poslechem hudby vlastně nacházíte dramaturgii – kde příběh začíná a kam směřuje. Hudba vás skrze příběh vede.

Pas de deux je známé jako „vznášející se polibek“ pro svou dlouhou scénu, kdy tanečníci rotují dokola a jsou celou dobu spojeni v polibku. Jak náročná tato scéna pro tanečnický je?

Pro tanečnický to určitě není nejjednodušší moment. Už ve chvíli, kdy se dotknou rty, musí mít správné načasování. V tu chvíli zazní jeden konkrétní tón – když ho Angelin slyšel, měl v hlavě jasno, že to bude právě ten moment polibku.

Je technická stránka to nejtěžší, nebo je to spíš herectví?

Neřekla bych, že technicky je scéna nějak zvlášť obtížná, i když pro tanečnický samozřejmě není tak snadná. Ale pokud příběh cítí a žijí tím okamžikem, myslím, že na technickou stránku trochu zapomenou a hudba jim sama napoví, co dělat. Jako tanečník nemáte pocit, že jste robot, který něco musí udělat, kroky prostě v danou chvíli přijdou samy. Je to velmi intimní scéna, a právě proto je důležité, aby trochu zapomněli, že „hrají“. Měli by scénu udržet jako intimní moment – ne ji předvádět, ale žít. Jde o tu jemnost a subtilnost, které musí

najít, aby tanec nepůsobil jako výkon, ale jako prožitek.

Jak zásadní je, aby si tanečníci rozuměli i po lidské stránce?

Při obsazování párů se mnohdy hledí na chemii a fyzické proporce, aby spolu

CLAUDIA DE SMET

Narodila se v belgických Antverpách, vystudovala balet a taneční pedagogiku. Působila v několika evropských souborech, nejvýrazněji v Ballet Preljocaj, kde tančila hlavní role a získala ocenění Bessie Award. Aktuálně působí jako lektorka a repetitorka na volné noze, mimo jiné i pro choreografie Angelina Preljocaje.

tanečníci „ladili“. Někdy se ale stane, že dva tanečníci se na začátku vůbec neznají, a právě díky tomuto pas de deux se z nich stanou velmi blízcí přátelé. Není to jen o tanci nebo technice, ale o smyslu a hloubce. A myslím, že pokud jste jako umělci na stejné vlně, můžete duet skvěle tančit, aniž byste toho druhého člověka znali. Není to otázka známosti, ale spíš důvěry a společného procesu – růstu, hledání, zkoušení věcí, zjišťování, co funguje a co působí dobře.

Vy sama jste dříve byla profesionální baletkou a tančila jste v mnoha Preljocajových baletech. Jak si nyní užíváte roli asistentky, kdy choreografie tanečnickům předáváte?

Velmi mě to baví. Tato druhá strana celého procesu mě stále spojuje s tanečnickým světem. Dál pracuji s choreografem, jehož

pohyb jsem sama zažila, a cítím velkou vděčnost za to, že mohu uvádět jeho velká díla na různých místech a pracovat s různými tanečnickými. Svůj úkol do určité míry vnímám i v tom, že tanečnickům dávám důvěru – nesoudím je, ale snažím se, aby se už od prvního dne cítili v dobré pracovní atmosféře a mohli růst.

Proces zkoušení pas de deux v souboru NDM nebyl úplně obvyklý: tanečníci nejdřív choreografii nazkoušeli pouze na základě zhlédnutí videa a až poté, pár dní před premiérou, jste přijela vy, abyste vybrala finální obsazení a doladila s tanečnickými detaily. Pracujete takto běžně?

Ne úplně. Angelin preferuje, aby se díla ideálně vždy nastudovala přímo s asistenty, ne podle videa, protože video ukazuje konkrétní interpretaci konkrétního páru.

Ale tentokrát to bylo jiné, protože jsem nebyla k dispozici, takže tanečníci začali sami a pak jsme společně doladili to, co nefungovalo. Angelin vše sledoval na dálku a spolupracovali jsme. Posílala jsem mu videa a on dával pokyny, co opravit, změnit nebo vynechat. I když není fyzicky přítomen, vždy je do procesu velmi zapojený.

Duet sklídl při premiéře velké ovace, zkoušení se tedy podle všeho podařilo. Jak se vám s tanečnickými spolupracovalo?

Velmi dobře, bylo to moc příjemné. Je to moje první návštěva Ostravy a musím říct, že mě opravdu mile překvapila kvalita místních tanečnicků. Byli velmi zvědaví, otevření, na sále byla dobrá atmosféra a všichni pracovali skutečně intenzivně. Hned od začátku jsem se zde cítila vítaná.

(hh)

ANGELIN PRELJOCAJ O BALETU LE PARC

Balet Le Parc (1994) je první dílo, které jste vytvořil pro baletní soubor Pařížské národní opery. Je vystavěn do tří dějství a inspirován literaturou 17. a 18. století. Dá se říct, že šlo o dílo „na míru“?

Tehdy jsem četl *Kněžnu de Clèves**, která mě hluboce zasáhla, a když mi Brigitte Lefèvre (tehdejší šéfká baletu Pařížské národní opery – pozn. red.) nabídla, abych udělal choreografii pro její tanečnický, měl jsem chuť se jí inspirovat. (...) *Kněžna de Clèves* byla výborným výchozím bodem: příběh ženy, která odolává lásce.

Pas de deux z baletu LE PARC – Ida Frau
Foto Serghei Gherciu

Chtěl jsem skrze pohyb, tanec a vztah mezi dvěma tanečnickými zprostředkovat tuto rezistenci, cestu, bloudění. Ostatní postavy kolem jsou libertini (*stoupenci „volnomyšlenkářství“, zastávající volnost názorů a mravů – pozn. red.*). Chtěl jsem pracovat s kontrastem mezi touto ženou, která je nakonec velmi cudná a chce si zachovat své tělo téměř jako chrám, a libertinským duchem, jenž byl v 18. století velmi rozšířený. V té době šlechta, často zahálčivá, vymýšlela nejrůznější hry; intelektuální i jiné, s oblibou například hrála na schovávanou v zahradních bludištích. Bylo tedy důležité, aby měl balet i hravou rovinu.

Váš balet evokuje svádění, milostnou cestu. Dnes, o dvacet let později, chtěl byste ukázat lásku jinak?

Doufám, že emoce, které z baletu vycházejí, zůstávají nadčasové. Zdá se mi, že témata příběhu – láska, odpor k lásce, svádění – jsou stále aktuální. Všichni hledají lásku. I množství seznamovacích webů, které dnes slibují nalezení spřízněné

**Kněžna de Clèves* je první moderní psychologický román od francouzské klasicistní prozaičky Marie-Magdaleine de La Fayette. Odehrává se na dvoře francouzského krále Jindřicha II. a sleduje život mladé kněžny, která se zamiluje, ale musí čelit své cti, věrnosti a morálním dilematům.

duše, svého druhého já, potvrzuje tuto myšlenku neustálého hledání lásky. Pro některé filozofy a myslitele je láska pouhým kulturním konstruktem. Proč ne, koneckonců? To jí však nic neubírá na síle.

(Úryvky rozhovoru pochází z roku 2014 a byly převzaty z francouzského magazínu En Scène, rozhovor vedla Inès Povesan)

ANGELIN PRELJOCAJ

Narodil se ve Francii. Původně studoval klasický balet, později se zaměřil na současný tanec. Po skončení své taneční kariéry v roce 1984 založil vlastní soubor Ballet Preljocaj. Vytvořil desítky choreografií od komorních děl po velké balety a pravidelně spolupracuje s umělci napříč obory. Jeho díla uvádějí přední světové scény a získal řadu prestižních ocenění, včetně Ceny Léonida Massina v Itálii či Řádu umění a literatury ve Francii. V roce 2019 byl jmenován do nově vytvořené sekce „choreografie“ na prestižní francouzské Akademii krásných umění (Académie des Beaux-Arts).

BABYLON BALET

Nová generace choreografů ostravského baletu

MYSLÍM, TEDY JSEM (2018) – CORPS2
Foto Miroslav Pawelek

Scénář, režie a scénická podoba

Rocc

Spolupráce na scénáři a choreografie

Natalia Adamska,

Rei Masatomi

Námět

Jiří Nekvasil

Hudba

Erik Satie

Kostýmy

Borjan Litovski

Obsazení:

Madalena Judas, Yu Matsumoto, Sojeong Park, Elen Šnoblová, Cristian Barile, Tom Bellec, Dario Erguido, Máté Milchram, Nikolas Sotiriou, Milán Bator / Jiří Šoltis (kytara, elektrická kytara)

Světová premiéra 13. června 2026 v 19 hodin v Divadle „12“

Reprízy 17. 6. (19.00), 20. 6. (19.00), 24. 6. (19.00)

Premiéra se uskuteční u příležitosti 160. výročí narození skladatele Erika Satieho

Choreografické dílny mladých autorů nejsou v tanečním světě ničím novým – slouží jako účinný nástroj pro objevování a podporu nové generace choreografických talentů. Řada významných světových choreografů, jako Jiří Kylián, William Forsythe či Christopher Wheeldon, zahájila svou tvůrčí dráhu právě v rámci interních ateliérů a projektů mladých tvůrců, které jim poskytl první prostor pro autorskou tvorbu.

Myslím, tedy jsem

V duchu této tradice se v inscenaci **Myslím, tedy jsem** (2018) na scéně Divadla Antonína Dvořáka poprvé představili členové

ostravského baletního souboru jako tvůrci, nikoli jen jako interpreti. Projekt sestával z osmi krátkých choreografií, ve kterých tanečníci předvedli svůj kreativní potenciál, a otevřeli tak novou kapitolu v rámci ostravského baletního souboru – prostor pro experiment i autorskou iniciativu tanečníků.

Během pandemie covidu-19 v roce 2020 jsme v podpoře mladých tvůrců pokračovali. Vznikly další autorské projekty, mezi nimi **Tanec z celého srdce pro Vás** (2020) a navazující krátké filmy **Different** a **Social distancing**, které reflektovaly osobní prožívání tanečníků v mimořádných podmínkách pandemie. O rok později pak vzniklo komponované baletní odpoledne **Zdenčiny a jiné variace Leoše Janáčka** (2021) složené z choreografií na hudbu raných skladeb tohoto skladatele. Tanečníci je netradičně uvedli v amfiteátru obory Hukvaldy. Všechny tyto projekty ukázaly, že i v náročných časech lze udržet tvůrčí impuls a dát prostor nové generaci choreografů.

NATALIA ADAMSKA

Pochází z polské Bydhošti, tanec studovala v Gdaňsku a na Tring Park School v Londýně. Od roku 2017 působí v souboru baletu NDM, od roku 2022 jako sólistka. Za roli Carmen ve stejnojmenném baletu choreografa Jiřího Pokorného získala Cenu Thálie 2022. Od sezóny 2025/2026 se souborem spolupracuje také jako repetitorka. V minulosti se podílela na tvorbě choreografií u projektů **Myslím, tedy jsem** (2018), **Tanec z celého srdce pro Vás** (2020) a **Zdenčiny a jiné variace Leoše Janáčka** (2021).

S velkou radostí nyní sledujeme nově vznikající **autorský projekt Babylon balet**, který po šesti letech na tyto předcházející iniciativy navazuje. Formát je ale zcela jiný – nejde o večer složený z krátkých choreografií, ale o 60minutovou **inscenaci s ambicí stát se pevnou součástí repertoáru. Natalia Adamska a Rei Masatomi** jsou profesionální tanečníci s velkým talentem a odvahou. Vytvořit takto ucelenou inscenaci je již téměř diplomová práce v oboru choreografie, a proto jsem ráda, že **režie projektu se ujal právě Rocc – týmový hráč, trpělivá a inspirativní osobnost s uměleckým přesahem.** Věřím, že v rozhádaném Babylonu najdou „společnou řeč“ a vznikne dílo, které propojí zkušenost a mladou kreativitu.

Přijďte spolu s námi porozumět tanci, který vzniká ze srdce i z odvahy, a podpořte tak novou generaci mladých tvůrců! (ld)

REI MASATOMI

Pochází z Japonska, své taneční vzdělání získal v Ósace a v Antverpách. Od roku 2014 působí v souboru baletu NDM, od 2022 jako první sólista. Podílel se na tvorbě choreografií **Myslím, tedy jsem** (2018), **Tanec z celého srdce pro Vás** (2020) a **Zdenčiny a jiné variace Leoše Janáčka** (2021). V sezóně 2023/2024 byl asistentem choreografky Jany Burkiewiczové při vzniku choreografie **Ikarie**, která byla součástí složeného večera **Rapsodie Bohemia**. Jako choreograf spolupracoval také s operou NDM na inscenaci **Manon**.

ROCC Babylon balet bude pro diváky, kteří se v divadle rádi zasní

Foto Martin Novák

Tanečně-divadelní projekt **Babylon balet** v Divadle „12“ bude o zmatení jazyků, komunikaci, ale také snaze o porozumění a nalezení společné řeči skrze pohyb. Každé představení pak bude „živý, emocionálně bohatý a zároveň velmi intimní zážitek“, dodává Rocc, který se ujal režie.

Když se řekne Babylon balet, mnohým se vybaví známý biblický příběh o babylonské věži. V čem se jim bude inscenace inspirovat?

Jde spíše o asociaci než přímou referenci. Samotný příběh trochu obracím na ruby – na jedné straně pro nás samozřejmě různé jazyky znamenají jistou komplikaci, ale zároveň představují výzvu a určitou poezii. Jsem člověk, který se na problémy vždy dívá jako na výzvy. **Babylon balet** tak nevnímám jako negativní konfrontaci s tím, že lidstvo je prokleté a že si přes různé jazyky přestává rozumět, ale naopak se v tom snažím hledat klíč ke komunikaci v dnešní době.

Co tedy bude hlavním tématem inscenace?

Babylon balet nebude jednoznačně daným příběhem. Bude to koláž různých obrazů, kdy se čtyři tanečníci budou setkávat v každodenních mezilidských situacích.

Co říká původní příběh o babylonské věži?

Podle biblického příběhu se lidé rozhodli postavit věž sahající až do nebe, aby si získali slávu a vyrovnali se Bohu. Ten však jejich pýchu potrestal tím, že jim zmátl jazyky, takže si přestali rozumět. Stavba se zastavila a lidé se rozešli do různých koutů světa. Místo pak dostalo jméno Babel, tedy zmatek.

Budeme mluvit tanečním jazykem, ale kromě toho budeme pracovat také s herecko-divadelními a rétorickými elementy. Chtěl jsem, aby si tanečníci kromě pohybové stránky užili i herectví a i něco, co je možná trochu mimo jejich komfortní zónu. Takže budou mít zadané určité herecké akce, budou také mluvit, dokonce i vymyšlenou řečí.

Lidé dnes komunikují víc než kdy dřív, přesto si často rozumí čím dál méně – proč tomu tak podle vás je?

Média a sociální sítě nás dnes vedou k jakési hybridní, digitální komunikaci, kdy máme dojem, že jsme velmi propojeni a v neustálém kontaktu. Myslím však, že se tímto vzájemně rozhodně nesblížíme. Nicméně co se týká společnosti, tak jsem v zásadě pozitivistický pesimista a věřím, že jakákoliv komunikace je zřejmě lepší než žádná komunikace.

Jak jste již zmínil, společným jazykem v Babylon baletu bude tanec. Co pro vás osobně znamená?

Tanec a pohyb jako takový je pro mě něco až posvátného. Už samotný zrod nového života začíná pohybem, i mluva vlastně není nic jiného než pohyb. Tanec mě vždy fascinoval, zároveň mě umělecky velmi inspiruje a cítím k němu neuvěřitelný obdiv. Spíše než klasický balet ovšem miluji současné taneční a pohybové divadlo.

Kromě tance bude důležitým prvkem inscenace také hudba v podání kytaristy Milana Batora v alternaci s Romanem Šoltisem. Jak jste uvažoval o jejím výběru?

Když jsem přemýšlel nad tím, jak by měl **Babylon balet** znít, tak jsem si vzpomněl

na významného francouzského skladatele Erika Satieho, který byl ve své době mimořádným inovátorem. Začal pracovat s ambientní a atmosférickou hudbou, kterou chápal jako dlouhotrvající performativní umění. V tomto byl opravdu vizionářský. Zároveň si trůfám říct, že jeho hudba je posluchačsky velmi přijatelná. Je melodická, příjemná na poslech a myslím, že už samotná hudební složka představení diváky navede, aby se zasnili. Za zmínku určitě stojí také to, že některé Satieho klavírní kompozice byly pro kytaru upravené přímo pro naši inscenaci.

Primárně jste operním režisérem. Jak se vám režíruje baletní inscenace?

S baletním souborem pracuji úplně poprvé. Dělal jsem různé multimediální inscenace, i s tanečními prvky, ale s vyloženě profesionálním baletním souborem jsem zatím nikdy inscenačně nepracoval. Je to pro mě osobně velmi obohacující, jsem člověk, který rád hledá nové výzvy.

Inscenaci tvoříte spolu se dvěma choreografy Reiem Masatomim a Natalií Adamskou, kteří jsou zároveň sólisty baletního souboru. Jak spolupráce probíhá?

Od začátku jsem si přál, aby byla inscenace kolektivním dílem. Nestavím se do role toho, kdo velí, ale toho, kdo spoluprotváří. Měli jsme s Nataliou a Reiem několik společných on-line setkání, kde jsem jim představil své návrhy témat, o nichž si myslím, že by inscenace měla být. Klíčové ale bylo, když jsme se v únoru na několik dní potkali osobně v Ostravě a od rána do večera jsme intenzivně seděli a vymýšleli celý scénář. Přispěli do toho svým choreografickým viděním a mám pocit, že nás to všechny vzájemně krásně propojilo. (hh)

ROCC

Slovinský operní režisér, scénograf a dramaturg. Vystudoval operní režii na JAMU v Brně a scénografii v Curychu a Offenbachu. Vytvořil více než 70 inscenací na různých evropských scénách. Působil ve vedení opery v Brně, Praze i Lublani a věnuje se pedagogické činnosti i projektům zaměřeným na současné a experimentální hudební divadlo. Od roku 2010 pravidelně spolupracuje s operou NDM, kde se podílel na tvorbě inscenací **Šárka, Ariadna** (2010), **Lohengrin** (2013), **Dvě vdovy** (2022), **Císař Atlantidy aneb Odepření smrti** (2023), **Rozbitý džbán** (2023) a **Turandot** (2024).

LENKA DŘÍMALOVÁ

Nejvíc mě hřeje, že mají diváci k ostravskému baletu respekt

Foto Adolf Horsinka

V příští sezóně bude po třinácti letech Lenka Dřímlová předávat vedení ostravského baletu Lee Bessoudo Greck. Ideální příležitost ohlédnout se. Mimo jiné za tím, jak vznikala dramaturgie nebo jak se proměňoval soubor.

Co pro tebe znamená Ostrava?

Je to moje rodiště, studovala jsem tady, mám tady rodinu, spoustu přátel a zážitků. Kulturně jsem s Ostravou pořád spjatá, určitě více než s Brnem nebo Prahou, kde jsem také působila.

V Ostravě ses v devadesátých letech začala věnovat choreografii. Nejprve ve Studiu moderního tance, pak v Tanečním divadle Zóna...

Pod Vysokou školou báňskou jsme v devadesátých letech založili občanské sdružení a chtěli jsme vytvořit taneční soubor při Divadle loutek, pro které se tehdy stavělo nové divadlo. Bylo to tenkrát na spadnutí, ale nakonec to nevyšlo. V té době jsem byla hodně činná organizačně i jako choreografka. Proto jsem pak pokračovala ve studiu choreografie a pedagogiky tance na HAMU v Praze. Ze studia u Pavla Šmoka

jsem si odnesla, jak se dívat na choreografii a rozpoznávat její kvalitu, což se později odrazilo i v mé dramaturgii.

Pak ses stala šéfkou baletu v Brně a tvá choreografická kariéra se tím téměř uzavřela...

Vyplývalo to přirozeně. Abych dovedla soubor na evropskou úroveň a byl univerzální, musela jsem se mu naplno věnovat.

Choreografování mi trochu chybělo a chybí. Do jisté míry se tvůrčím způsobem realizuju na zkouškách, do nichž vkládám svůj pohled.

Když tedy asistuješ při zkoušení choreografie, propašuješ tam něco ze sebe?

To myslím dělají všichni. Každý má nějakou estetiku, názor na dílo, které studuje. Někdy zkoušíme dva vedle sebe, protože každý má trochu „jiné oko“ a vidí něco, co ten druhý ne. Jsem ráda, když zkouším s kolegou, protože se doplňujeme. Někdo se soustředí na kvalitu chodidel, jiný na kvalitu paží, jiný přemýšlí o tom, jak zafunguje pohyb na diváka, jaký nese význam.

Šéfkou ostravského baletu ses stala v roce 2013. S jakými plány?

Snažila jsem se o změnu směru. Po zkušenosti z vedení baletu v Brně jsem věděla, že je k tomu potřeba nově nastavit systém plánování. Moje hlavní snaha byla, aby se ostravský balet neuzavíral, ale naopak se propojoval se zahraničím, aby se nestal regionální bublinou. Jiří Nekvasil se celou svou ředitelskou éru snažil, aby ostravská opera byla evropská, a já si dala podobný závazek v baletu.

Co bylo pro takový plán potřeba udělat?

Pokud jsem chtěla dostat na repertoár choreografie evropského formátu, bylo potřeba nejen posílit kvalitativně i početně soubor, ale také složku zabývající se organizací práce. Kupříkladu musela přijít Pavlína Machačová jako produkční, noví dobří pedagogové, bylo potřeba získat inspicienta, který bude k dispozici pouze baletnímu souboru. Hodně nám v tom pomáhal ředitel Nekvasil. Mimo jiné i tím, že dbal o stálé zkvalitňování technického a prostorového zázemí. Získali jsme další sál v Divadle Jiřího Myrona, rekonstrukcí prošel náš malý sál.

Tobě se podařilo dostat na repertoár jména špičkových evropských choreografů. Předpokládám, že je to hodně o financích, avšak nejen.

Ředitel Jiří Nekvasil tuto ambiciózní cestu podporoval a je fakt, že to není jen o financích. Zahraniční choreografové přesně ví, kde se naše divadlo a soubor kvalitou a ekonomicky nachází. Ceny pro nás musí být jiné než pro Národní divadlo v Praze. Choreografové a jejich agenti si nás porovnají s jinými divadly v Evropě a snaží se nám vyjít vstříc. Ale je to obchod a zkoušeli jsme je různě přesvědčit. Třeba že na to máme i organizačně. Špičkoví choreografové nebo jejich asistenti požadují dostatečný čas na zkoušení. Když chtějí pět nebo šest hodin denně, musíš je poskytnout a celý ferman podle toho správně složit. Důležité je ukázat jim, že nám hodně záleží na kvalitě.

Jak se zajímají o kvalitu repríz a co vy děláte pro udržení kvality v reprízách?

Kdykoliv si může choreograf nebo jeho asistent zažádat o video z reprízy. S některými jsme v aktivním kontaktu, dotazují se, kdo právě tančí a jak se mu daří. My je zase někdy zveme, aby přijeli asistovat, když do choreografie vstupují noví interpreti. Zkoušíme i další způsoby, jak pracovat na udržení kvality v reprízách. Od Marca Goeckeho jsme hráli duet z *Ptáka Ohniváka* a při jedné repríze jsem měla pocit, že už to není ono, a nevěděla jsem, jak tanečnickům pomoci a znovu je „nakopnout“. Oslovila jsem asistenta choreografa a poslala mu

přes WhatsApp video a on mi pak poslal zpět namluvené korekce. A takhle jsme si asi čtrnáct dní „pinkali“ videa a korekce. Hodně to tanečnickům pomohlo. Jde totiž o nuance, které dobře znají právě jen asistenti. A právě na základě této zkušenosti, že nám opravdu záleží na kvalitě, dostaneme na repertoár další dvě Goeckeho choreografie, které uvedeme v příští sezóně.

Kdo ze slavných evropských choreografů pracoval s ostravským souborem osobně?

Itzik Galili, Mario Schröder, Ohad Naharin, Johan Inger, Mauro Bigonzetti, Youri Vámos, Jeroen Verbruggen a určitě jsem na některé další zapomněla.

Kdo z nich na tebe a na soubor nejvíce zapůsobil?

Třeba práce s Johanem Ingerem byla něco úžasného. Jeho energie, to, jak se hýbal! Ohad Naharin – byl tu sice krátce, ale jeho korekce byly pro nás něčím úplně novým. Hodně při nich využíval přirovnání k běžnému životu, snažil se vyvolat pocit nebo vzpomínku. Krzysztof Pastor měl zase výbornou schopnost vybrat si tanečníky do rolí ve svých baletech. Úžasně se zkoušelo s Yourim Válosem. U něj každý pohyb musel mít smysl.

Jak jsi vybírala díla na repertoár?

Samotný výběr titulu anebo jeho verze je někdy záměr, jindy náhoda. Příklad: chtěla jsem uvést *Coppélii*, protože bylo sté výročí ostravského uvedení tohoto díla v choreografii Achilla Viscusiho. Hledala jsem vhodnou verzi a padla mi do oka ta od Giorgia Madii. Líbil se mi jeho humor, originální výtvarné řešení. Jela jsem za ním a vyšlo to. Jindy to nevychází a musí se hledat dál. V dramaturgii je dobré jít po tématech, ale i čerpat z předchozí zkušenosti. Třeba jsem se chtěla vrátit k Jiřímu Kyliánovi, protože mi už po něm bylo smutno. To jsou momenty, které přicházejí jako vlny. Hlavně je potřeba udržovat a rozvíjet kontakty a mít přehled, co se děje kolem.

Pravidelně oslovuješ české tvůrce, což třeba v pražském Národním divadle vůbec není obvyklé. Nadto sis občas vybírala choreografy, kteří převážně pracovali v nezávislé sféře.

Je důležité podporovat české tvůrce. Není k tomu ale moc příležitostí, protože jsou jenom dvě až tři premiéry za sezónu a je potřeba vyvažovat sázku na větší jistotu s nějakým rizikem. Ale jak se říká: bez rizika není zisku. Když jsme před dvěma lety připravovali program *Rapsodie Bohemia*, který měl být na české skladatele mající výročí, oslovila jsem Janu Burkiwiczovou

a Viktora Konvalinku. Chtěla jsem, aby ten večer byl různorodý, byť částečně nevyšel podle mých představ. Když jsem oslovila Jirku Pokorného, aby přímo pro nás vytvořil *Carmen*, věděla jsem, že jeho práce s pohybem je objektivně skvělá. Hodně lituju, že jsem ještě nepřivedla Lenku Vagnerovou.

Uvědomuju si, že čím jsem starší, tím méně riskuju a lépe si vše spočítám. Nejde jen o peníze, ale i o energii tanečnicků, kterou do přípravy premiéry investují. Jedna špatná produkce totiž může zlikvidovat soubor. Něco se hodně nepodaří a za tři týdny máš polovinu souboru pryč. Baletní soubor je velmi křehký organismus.

S kým se radíš o dramaturgii, kdo ti dává zpětnou vazbu?

S naším ředitelem Nekvasilem. Jdu za ním s několika nápady a diskutujeme o nich. Někdy mě při těch hovorech i naštvě. Ale pak o tom přemýšlím a třeba dojdou k tomu, že by to opravdu mohlo být i jinak, než jsem si původně myslela.

Za třináct let, kdy vedeš ostravský balet, se soubor významně zvětšil. Jak se ti k této změně podařilo přesvědčit vedení divadla?

Když jsem nastupovala, měl soubor asi třicet tanečnicků, což někdy vedlo k nepříjemným situacím. Třeba když jsem byla v Ostravě druhým rokem a uváděli jsme *Popelku*, stalo se, že se tanečnice v průběhu představení zranila a my museli o přestávce narychlo její roli přezkoušet, protože neměla alternaci. Dělat kvalitní a náročný repertoár bez dostatečného počtu tanečnicků prostě nejde. Vedle toho Jirka Nekvasil potřeboval, aby baletní soubor dobře fungoval i v operách. Bylo nutné soubor rozšířit na současných pětáctičtyřicet členů. Dnes se může rozdělit, část třeba tančí v baletu *Carmen* a část zároveň vystupuje v jiné budově v *Prodané nevěstě*.

V baletu – nejen ostravském – je v současnosti velká fluktuace. Ostravský balet se každým rokem obmění zhruba z jedné čtvrtiny. Jak získáváte nové tanečníky?

Letos jsme pořádali v Ostravě konkurz a přihlásilo se 700 zájemců. Účastnili jsme se také otevřených konkurzů, takových tanečních burz v Miláně a Amsterdamu. A pak jenom pro náš soubor jsme si nechali zorganizovat konkurz v Athénách, kterého se účastnilo devadesát už předvybraných tanečnicků.

V Athénách a jen pro ostravský soubor?

Model otevřených burz, kam se sjedou šéfové baletů z celé Evropy, nám moc nevyhovoval, protože nejlepší tanečníky na nich stáhly k sobě velké a bohaté

soubory. S nápadem uspořádat konkurz jen pro nás přišel Giordano Bozza, který kdysi v Ostravě tančil. Říkal, že máme zajímavý repertoár a že si myslí, že se mu to bude rentovat. Účastnické poplatky v takovýchto konkurzech totiž nejsou zanedbatelné. Dokáže z nich zaplatit studio, pedagoga a nadto si buduje vlastní image. Navíc Athény jsou na strategickém místě, kam to nemají daleko nejen zájemci z Řecka, ale třeba i z Itálie. Letos se to opravdu povedlo. Tanečníci byli velmi kvalitní a do ostravského baletu jsme jich vybrali asi sedm nebo osm.

Stávají se někdejší ostravští tanečníci vašimi ambasadory?

Určitě. Když máme pohovory při konkurzech, ptáme se, proč je zajímavá angažmá zrovna v ostravském divadle. Více než polovina uchazečů říká, že přicházejí na základě doporučení nějakého tanečníka, který u nás působil.

Když se ohlédneš za těmi třinácti lety, na co jsi nejvíce hrdá?

Nejvíc mě hřeje, že se v Ostravě chodí na balet. Důležitou roli v tom hrají dramaturgické úvody, které i samotné tanečnický nutí o své práci mluvit a přemýšlet. Diváci tak poznávají baletní soubor zevnitř a berou ho vážně, mají k němu respekt. Ale pozor! To není jenom moje zásluha. Na tom se podílí celý tým od baletních mistrů přes produkci, tajemníka, inscenační týmy. Člověk je u toho vždy s celým týmem. I s ředitelem.

Příští sezónu budeš předávat šéfovské žezlo Lee Bessoudo Greck. Jaké základní rady bys jí chtěla předat?

Nechci jí bránit v rozletu a naplňování jejich vizí. Chtěla bych, aby reflektovala, že jako šéfky jsme tu pro soubor, pro divadlo. Že jsme součástí širšího společenství a je nutné vnímat i historické a místní kontexty. Že Česká republika má v tanci bohatou historii a že v baletu jsme dnes dále než některé okolní státy.

Vím, že jsi velmi aktivní člověk a nechce se mi věřit, že odejdeš do důchodu a složíš ruce. Jaké máš plány a sny?

Snů mám hodně, ale nechci je úplně říkat. Ráda bych s divadlem dál částečně spolupracovala, nechci se od něj úplně odštěpnout. Nedokážu si představit, že budu jenom chodit na zahrádku sázet kytičky.

(rv)

Celý rozhovor najdete ZDE

CARMEN MÍŘÍ DO DERNIÉRY A DO TELEVIZE

Natalia Adamska (Carmen) a Francesco Fasano (Don José)
Foto Serghei Gherciu

V letošní sezóně se rozloučíme s úspěšným baletem *Carmen* choreografa Jiřího Pokorného. Inscenace vycházející z operního libreta Henriho Meilhaca a Ludovica Halévyho, založeného na stejnojmenné novele Prospera Mériméa, měla premiéru v roce 2022 a sklídila mnoho úspěchů. Sólistka baletu NDM Natalia Adamska získala za titulní roli Cenu Thálie 2022, bývalý sólista baletu NDM Francesco Fasano obdržel za roli Dona Josého Cenu Jantar 2022 a choreograf Jiří Pokorný převzal Cenu Divadelních novin v kategorii Inscenace roku 2022 – taneční divadlo. K tomu získal celý ostravský soubor Hlavní cenu soutěžní přehlídky BALET 2023.

V květnu čekají *Carmen* poslední dvě reprízy, jimiž se s diváky ostravského Divadla Jiřího Myrona definitivně rozloučí. Z veřejného prostoru se však nevytratí. Obě květnová představení totiž bude natáčet štáb České televize TS Ostrava pro kanál ČT art. Záznam bude režírovat Miroslav Bláha, hlavním kameramanem bude Patrik Hoznauer. Přestože z divadelního jeviště *Carmen* zmizí, na televizních obrazovkách s námi zůstane nadále. (hh)

**Reprízy 6. 5. (20.00) a 7. 5. (20.00)
v Divadle Jiřího Myrona**

GRATULACE

IGOR VEJSADA SLAVÍ VÝZNAMNÉ JUBILEUM

Jsou lidé, kteří divadlem jen projdou. A pak jsou ti, kteří v něm zanechají stopu, jež se nedá přehlédnout. Igor Vejsada patří k těm druhým.

Svou profesní dráhu zahájil jako tanečník v dnešním Národním divadle Brno, kde během dvaceti let ztvárnil řadu výrazných sólových rolí, jako jsou *Merkucio* v *Romeovi a Julii* či *Puk* ve *Snu noci svatojánské*. Zkušenosti sbíral i v zahraničí, například v maďarském souboru Győri Ballet pod vedením Ivana Markóa a později také v izraelském souboru Kibbutz Contemporary Dance Company, kde působil jako sólista a později také jako pedagog.

Zásadní kapitola jeho života je však spojená s Národním divadlem moravskoslezským.

Jako šéf baletu zde v letech 1996 až 2013 formoval podobu souboru a vytvořil desítky inscenací – od *Coppélie* či *Romea a Julie* přes projekty inspirované hudbou The Beatles a The Doors až po spolupráci na autorských titulech *Bílé sny* nebo *Zázrak v tichu*. Balet v jeho pojetí nikdy nebyl jen estetickou disciplínou, ale živou energií, která dokáže propojovat světy.

Možná právě proto ho Ostrava tolik oslovila. Viděl v ní něco, co jinde chybělo – syrovou sílu, kontrast mezi industrií a uměním, mezi každodenní dřinou a krásou na jevišti. Sám říkával, že výkon baletního tanečníka je srovnatelný s prací horníka – jen je tato dřina koncentrovaná do několika hodin a divák ji nesmí vidět. Tahle poctivost, disciplína a zároveň vnitřní vášeň se pak promítají do celé jeho práce.

Vedle choreografické tvorby se Igor Vejsada zaměřoval také na pedagogickou činnost. V letech 2016 až 2021 působil jako baletní mistr Pražského komorního baletu, kde byl pověřen také vedením uměleckého souboru. Aktuálně své zkušenosti předává studentům na Janáčkově akademii múzických umění v Brně a působí i v zahraničí, konkrétně v Egyptě, kde připravuje mladé tanečníky. Právě schopnost vidět v lidech potenciál

Foto Lucie Zendlová

a rozvíjet ho – někdy i tam, kde by ho jiní nehledali – z něj dělá výjimečného mentora.

Jak řekl loni v rozhovoru pro web Opera PLUS: „*Bez lásky se baletní hvězdou nestanete.*“ Tato myšlenka se prolíná celou jeho kariérou a možná proto zůstává Igor Vejsada inspirací dodnes – ať už v Ostravě, nebo kdekoli ve světě, kam ho jeho cesta zavedla a zavede.

Letos v létě Igor Vejsada oslaví 70 let. A my mu za celé Národní divadlo moravskoslezské přejeme pevné zdraví, energii a také neutuchající lásku k tanci. (hh)

! muzikál

PREMIÉRA V SEZÓNĚ 2025/2026

Tomáš Vůjtek (1967) – Zdeněk Král (1971)

TAK SE NÁM STALO...

Život je jako rozbité zrcadlo – buď se v něm poznáš, nebo se pořežeš

Námět a režie: Gabriela Petránková

Hudební nastudování: Marek Prášil

Supervize: Michael Prostějovský

Choreografie: Ladislav Cmorej a Simona Machovičová

Světová premiéra 23. dubna 2026

v Divadle Jiřího Myrona

Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla
moravskoslezského

Muzikál NDM
je na Instagramu:
muzikalndm

TAK SE NÁM STALO...
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR MUZIKÁLU (KVĚTEN – ČERVEN 2026)

Mel Brooks – Thomas Meehan

PRODUCENTI

Překlad a české texty: Adam Novák
Režie: Gabriela Petránková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
4. 5. (18.30), 5. 5. (18.30) – **derniéra**

DERNIÉRA

Andrew Lloyd Webber – Don Black

LIP SE LOUCI V NEDELI

Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
6. 5. (19.00), 22. 6. (19.00), 23. 6. (19.00)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr

JONÁS A TINGL-TANGL

Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
7. 5. (19.00), 28. 5. (19.00), 5. 6. (19.00),
25. 6. (19.00), 26. 6. (19.00)

Benny Andersson – Björn Ulvaeus –

Catherine Johnson

MAMMA MIA!

Český překlad: Adam Novák
Režie: Gabriela Petránková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent, klávesy: Ivo Morys / Jakub Židek
Choreografie: Antonín Blahuta, Ladislav Cmorej
10. 5. (18.30), 12. 5. (18.30), 13. 5. (18.30),
14. 5. (18.30), 6. 6. (18.30), 7. 6. (16.00),
9. 6. (18.30)

Tomáš Vůjtek – Zdeněk Král

TAK SE NÁM STALO...

Námět a režie: Gabriela Petránková
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Matěj Voda
Supervize: Michael Prostějovský
Choreografie: Ladislav Cmorej
a Simona Machovičová
16. 5. (18.30), 17. 5. (15.00), 26. 5. (18.30),
27. 5. (18.30), 29. 5. (18.30), 30. 5. (18.30),
11. 6. (18.30)

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný

INTERVIEW

Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
20. 5. (19.00)

Michael Kunze – Sylvester Levay

ELISABETH

Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Tomáš Stanček
Choreografie: Ladislav Cmorej
21. 5. (18.30), 22. 5. (18.30), 23. 5. (18.30),
24. 5. (16.00), 12. 6. (18.30),
17. 6. (21.00) – **Národní festival Smetanova
Litomyšl**, 18. 6. (21.00) – **Národní festival
Smetanova Litomyšl**

Cyndi Lauper – Harvey Fierstein

KINKY BOOTS

Český text: Pavel Bár, Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petránková, Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Jiří Janík / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
Choreografie high heels: Antonín Blahuta
31. 5. (16.00), 2. 6. (18.30), 3. 6. (18.30),
4. 6. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí příznivci muzikálu,

sezóna se nám opět pomalu chýlí ke konci a nutno říci, že náš muzikálový soubor k ní směřuje se vši důstojností. V červnu už potřetí vystoupí v rámci prestižního Národního festivalu Smetanova Litomyšl, tentokrát s muzikálem *Elisabeth*. Příběhu rakouského dvora, a především císařovny Alžběty, zvané Sisi, dodá prostředí tamního zámku jistě na majestátnosti. Hraní tak složitě inscenace v jiném prostoru, než je naše divadlo, však bude mimořádně náročný úkol jak pro soubor, tak pro všechny technické složky inscenace. A já tímto všem držím palce a do Litomyšle se velice těším.

Pro stránky divadelního časopisu NDM píšu poslední řádky. Po šestnácti letech působení a vedení muzikálového souboru v Ostravě končím. Bylo to zcela moje rozhodnutí a mé především soukromé důvody; tedy nutnost se z rodinných důvodů přestěhovat blíže k centru Čech. Na tento krok jsme se já i členové souboru pomalu připravovali celou sezónu. Jsem však ráda, že to, co jsem zde s celým naším týmem vytvořila, v Ostravě zůstává. Tedy všichni starší i mladší spolupracovníci a také náš společný názor na to, co je skvělý muzikál a jak se má správně realizovat. Na repertoáru zůstává i většina našich inscenací. Po letech úspěšného uvádění

jsme se rozloučili s muzikálem *Oliver!* a v květnu končí i *Producenti*. A to pouze proto, aby v hracích plánech uvolnili místo novým připravovaným titulům. Věřím tedy, že ostravský muzikál půjde dál svým směrem s novou energií, kterou mu dodají všichni, kteří na „kapitánském můstku“ zůstávají nebo se na něm nově objevují. Především však přeji hodně úspěchů a energie Kateřině Svobodové, která se stává po mně šéfkou muzikálového souboru. Má před sebou především manažerské úkoly a vzhledem k tomu, že už léta působí v NDM, náš soubor

pro ni rozhodně není cizí ani nový. A pokud jde o mě, z muzikálové scény rozhodně nemizím. Nastupuji na pozici režisérky a dramaturgyně plzeňského muzikálu. A jak mnozí víte, jde o divadlo, které má v mnohém na muzikál stejný umělecký názor a pohled, jaký máme my zde v Ostravě.

Gabriela Petránková

Gabriela Petránková

Kateřina Svobodová a Gabriela Petránková
Foto Adam Živnůstka

UVEDLI JSME

V popředí Tomáš Krpec (Připosráněk)
Foto Martin Popelář

Tomáš Vůjtek (1967) – Zdeněk Král (1971)

TAK SE NÁM STALO...

Život je jako rozbíté zrcadlo – buď se v něm poznáš, nebo se pořežeš

V dubnu proběhla premiéra dlouho očekávaného původního muzikálu autorů Tomáše Vůjtky a Zdeňka Krále na námět Gabriely Petránkové.

Muzikál *Tak se nám stalo...* je příběhem o rodinných vztazích i o rodině „nalezené“ – našich nejlepších přátelích. Do příběhu pronikáme očima Připosránka, kterému se zpřítomňují životní peripetie mámy Hany a jeho dvou „teť“, Hančiných nejlepších kamarádek Lídy a Gáby. Připosráněk nás provází situacemi, které ani sám nezažil, ale jistě mu o nich mnohokrát všechny vyprávěly. Důležitým bodem vyprávění je ale také to, kdy se sám Připosráněk narodí a vyrůstá: jako jediné dítě zmiňované trojice kamarádek je zahrnován chvílemi až přehnanou pozorností a péčí.

Lída, Gába a Hana jsou nejlepší kamarádky

Lukáš Vlček (Otec Hany)
Foto Martin Popelář

už od školy. Vyrůstají v dobách normalizace, ale daří se jim všemi těžkostmi proplout s humorem. Přestože doma to vůbec nemají lehké. Lída je od dětství velmi samostatná, musí se starat o mladšího brášku. Možná

i proto se z ní stává sarkastická komentátorka a má nade všim nadhled. Gába je dcerou knížete, který přišel o veškerý majetek a nyní se soustředí na zahrádkářství.

Nejvíce střípků ale můžeme vidět z Hančiny rodiny. Její matka už nežije, vychovává ji otec, který má vážné problémy s alkoholem. Má určitou pozici v komunistické straně, ne však tak vysokou jako jeho bratr, Hančin strýc. Strýci se totiž nelze vyrovnat ani postavit.

Individuální příběh tří kamarádek je dokreslen dalšími postavami dějin, na jejichž pozadí se odehrává. Především Hančin strýc se dokáže držet u moci jak za komunistického režimu, tak po sametové revoluci. Učitelka s Vychovatelkou nejsou tak schopné či prozíravé, spíše se vždy přidávají k davu, přesto se jim také daří z každé situace profitovat. (hn)

Michaela Horká (Lída), Veronika Prášil Gidová (Gába)
a Martina Vlčková (Hana)
Foto Martin Popelář

Hana Fialová (Vychovatelka) a Adam Živnůstka (Strýc Hany)
Foto Martin Popelář

GABRIELA PETRÁKOVÁ

Muzikálu rozumím tak nějak pudově

Gabriela Petráková při děkovačce muzikálu REBECCA
Foto Kristýna Junková

Gabriela Petráková se loučí s naším muzikálovým souborem, který s drobnými přestávkami vedla úctyhodných šestnáct let. Stála v čele týmu, díky němuž získal pojem „ostravský muzikál“ svůj věhlas a váhu. Měla zásadní podíl na tom, že se tento druh divadla v našem kraji přiblížil úrovni světových muzikálových scén, a pomohla stvořit fenomén, který si oblíbily tisíce diváků. Ti za ním dnes vyráží ze všech koutů republiky i ze zahraničí, aby večer co večer prožívali nezaměnitelné kouzlo hudebního divadla. Její profesní cesta nyní pokračuje do Divadla J. K. Týla v Plzni, kam přichází na pozici režisérky a dramaturgyně muzikálu. V dubnu měl u nás premiéru muzikál *Tak se nám stalo...*, u něhož je nejen režisérkou, ale i autorkou námětu. O tomto titulu i o tom, co pro ni hudební divadlo znamená a co jí bude po odchodu z Ostravy nejvíce chybět, se dozvíte v následujícím rozhovoru.

Kdy jsi poprvé pocítila, že z tématu naší nedávné historie musí vzniknout muzikál?

Mám pocit, že se ve společnosti něco děje už od doby těsně před covidem. I když se zdá, že jsme od té pandemie už daleko, krizový režim v nás pořád tak nějak intuitivně funguje dál. Cítím, že se společnost posouvá, a i když jsem apolitický člověk, vnímám, co se děje u nás i v okolních zemích. Měla jsem silnou chuť

to reflektovat na jevišti, protože doba, ve které žijeme, se nám prostě propisuje do osobních životů a vztahů. Připomenout si nedávnou minulost je naše povinnost; nemáme od ní utíkat. Možná je to pro někoho těžké, i pro mě, ale nemělo by se zapomínat. Musíme si uvědomovat, v čem jsme vyrůstali my i naši rodiče, abychom pro naše děti nachystali něco lepšího.

Jak moc se v tom muzikálu zrcadlí tvůj vlastní příběh?

Částečně. Není to úplně doslovně můj příběh, ale vnímám jej jako poctu přátelství.

Mám v životě velké štěstí. Svě nejlepších kamarádky mám od pěti let – už je to pětadvacet let, co spolu držíme; napříč režimy, politikou i vzdálenostmi. Jsou takové pilíř, moje zvolená rodina. Naše přátelství pro mě znamená strašně moc, je pevné jako sloup a přesně to se v tom titulu odráží.

Byl v průběhu zkoušení moment, kdy tě to téma osobně zaskočilo nebo dojalo víc, než jsi čekala?

Ano. Jak jsme se začali vracet na časové ose do mého dětství a raného dospívání, zjistila jsem, co všechno se mi podařilo

Gabriela Petráková gratuluje muzikálovému orchestru k úspěšné premiéře inscenace EDITH A MARLENE
Foto Martin Straka

vytěsnit. Když se v tom teď znovu šfouráme, jsem tím zaskočená a říkám si: „Tohle jsem fakt zažila, v tomhle jsme opravdu žili.“ Otevřelo mi to vnímání toho, co se děje teď.

V čem je rozdíl mezi režii hotového muzikálu a toho autorského?

U hotového kusu máte vzor, podle kterého se můžete rozhodnout, jestli se vydáte podobnou cestou, nebo úplně jinou, ale máte se od čeho odpíchnout. U původní věci jste vy ten první, kdo vytváří náhled na věc. V Británii pro to mají název *creative creation*. Neopakujete interpretaci něčeho existujícího, ale vzniká nová věc a režisér je její nedílnou součástí. V leccems se to podobá činoherní práci. Máte velkou svobodu, ale nikde není ověřeno, že bude akceptována. Chytáte se jen textu a hudby a musíte tomu věřit. Je to riskantnější podnik plný stresu a zodpovědnosti.

Co máš na tomto druhu divadla tak ráda?

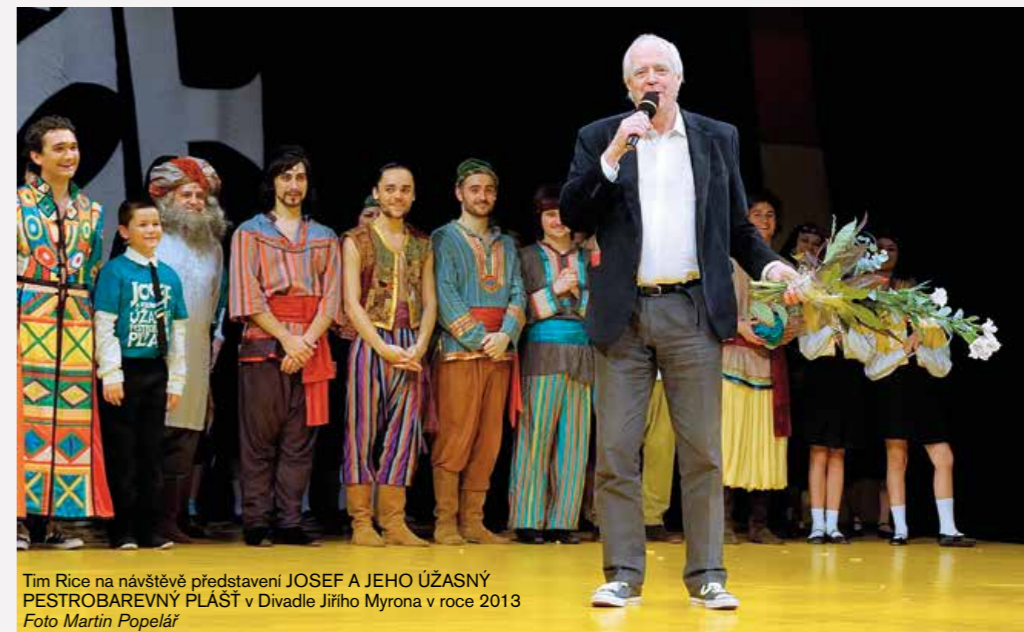
Miluji hudební divadlo jako takové, tu dokonalou syntézu slova, pohybu a hudby. Když se tyto složky dobře pospojují a hudba dá situaci emocionální podtext, dává mi to jako muzikálnímu člověku obrovský smysl. Na rozdíl od činohry je tu výklad už nějak uchycen v hudbě. Můžete jít i vědomě proti ní, ale pořád musíte tu formu splnit. Probojovat se skrze ni k pevnému činohernímu základu je vzrušující. Muzikály mě baví odjakživa, je to druh divadla, kterému rozumím tak nějak pudově.

Kam se podle tebe za těch šestnáct let, kdy začala redefinice našeho souboru, ostravský muzikál posunul?

Těžko se mi to hodnotí, jsem pořád uvnitř. Je to, jako když vám roste dítě, nevnímáte to, dokud není dospělé a neodstěhuje se. Posunuli jsme se v dramaturgii směrem

Zdeněk Král a Gabriela Petráková
Foto Marie Půcková

Tim Rice na návštěvě představení JOSEF A JEHO ÚŽASNÝ PESTROBAREVNÝ PLÁŠT v Divadle Jiřího Myrona v roce 2013
Foto Martin Popelář

k 21. století, i v interpretaci. V hudebním nastudování patříme ke špičce v republice, máme skvělý orchestr i dirigenty s obrovským citem. Velkým zlomem byl muzikál *Kočky*. Tehdy jsme se ostrým řezem dostali do světa tanečního muzikálu a dnes pro nás složitá choreografie nejsou problém. Ale největší bonus je, že se nám podařilo vychovat mladou generaci lidí na jevišti i mimo něj, která je v muzikálu jako doma.

Čím je ostravský muzikál specifický?

Lidmi, kteří ho tvoří. Podařilo se nám dát souboru určitý „ksicht“, který vychází z našich osobností. Nesnažíme se plnit umělá kritéria, to by bylo nepravdivé. Ta autenticita, že lidi nelámeme do vzorců, ale hledáme v titulech sami sebe, to je naše specifikum.

Máš ještě nějaký muzikálový sen?

Mám jich několik. Chtěla bych se pustit ještě aspoň do dvou původních věcí a ráda bych na nich spolupracovala se svým partnerem Zdeňkem Králem. Je to taková symbióza, nejen hudební, ale i osobní. Co se týče světového muzikálu, lákají mě tituly, které nejsou tak komerčně populární, třeba věci od Stephena Sondheima jako *Into the Woods* nebo *Follies*. Netrvám na tom, že je musím nutně sama režirovat, ale rozhodně bych je ráda na českých scénách viděla. Pak jsou tu krásné věci jako *Light in the Piazza* nebo vtipný a chytře napsaný *Gentleman's Guide to Love and Murder*. U nás jsou v obecném diváckém povědomí pořád hlavně *Fantom Opery* a *Bídníci*. Pro běžného diváka je tenhle druh divadla stále dost neobjevený. Máme co dohánět a já bych si přála, aby naše divadelní dramaturgie přirozeně dospěla k tomu, že nasazení neznámých titulů bude úplně samozřejmá záležitost.

Na co budeš nejlíc vzpomínat?

No, určitě na ty těžké začátky. Když se tenkrát reorganizoval soubor a já musela podepisovat výpovědi lidem, které jsem vlastně ani pořádně neznala, to bylo těžké pro obě strany. Potom na tu dobu, kdy jsem musela ty, co zůstali, přesvědčit, že vím, co dělám a kam směřujeme. Ten zlom, kdy soubor i diváci uvěřili, že jdeme po dobré cestě, to byl jeden z mých nejsilnějších momentů. Utvrdilo mě to v tom, že člověk má dát na svou intuici a nikdy necouvnut, když cítí věci bytelně.

Určitě mi v hlavě zůstanou i některá velká setkání. Nezapomenu na okamžik, kdy k nám přijel Tim Rice (*Evita*, *Jesus Christ Superstar*, *Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť*, *Lvi král* a další), nebo na dobu, kdy jsem zkoušela *Marguerite* s Alainem Boublilem (*Bídníci*, *Miss Saigon* a další) a Marií Zamorou. Na velmi inspirativní a tvůrčí spolupráci s Michaelem Prostějovským. Taky na naše první Thálie, to byla tehdy ohromná euforie a potvrzení, že to, co děláme, má smysl. Stoprocentně budu vzpomínat na dobu covidovou. Byla nesmírně těžká, ale naučila nás pokoře. To, co jsme si do té doby mysleli, že je složité, se ukázalo jako vlastně docela pohodlné oproti tomu, co přišlo potom. Dnes je ta míra zodpovědnosti vůči divákovi, který víc zvažuje, jestli do divadla jít, zase o kus jinde.

A určitě si budu pamatovat ten pocit, když teď po šestnácti letech opouštím svou profesní rodinu. Cítím, že je čas nechat to své „děcko“ vylézt z hnízda a předat ho někomu, kdo na něj má energii, sílu a čerstvé oko. Je na čase přestříhnout pupeční šňůru a jít za novým dobrodružstvím, ale v srdci si nechám všechno to pěkné, co jsme tu společně vytvořili.

Gábi, děkujeme ti. Za vše.

A v Plzni zlom vaz!

(mad)

V HLAVNÍ ROLI CHOREOGRAFIE

Zásadní součástí mnoha muzikálových inscenací je bezesporu taneční nebo pohybová složka. Jejím autorem je vždy choreograf příslušné inscenace. Možná ale nevíte, kolik péče je třeba věnovat udržování choreografií také po celou dobu uvádění inscenace. Po premiéře už odpovědnost přechází na baletního mistra: funkci, o kterou se momentálně dělí tanečníci **Roberta Battistini** a **Antonín Blahuta**.

„Hlídáme choreografie a dohlížíme na hladký průběh představení,“ shrnuje Blahuta svůj hlavní úkol. Jsou-li pro danou inscenaci určeni také jako asistenti choreografie, s choreografem úzce spolupracují už při zkoušení, jsou mu k ruce, tvoří s ním, předávají vytvořené pohybové kreace účinkujícím. V každém případě však z pozice domácího baletního mistra udržují choreografie v perfektním stavu. „Vedeme zkoušky před každým představením, aby si všichni na vše vzpomněli. Aby věděli, kde mají stát, co mají dělat, s čím mají pohybovat na jevišti a tak dál. A někdy se povede, že v představení i sami tancujeme,“ dodává Blahuta. On sám vystupuje jako jeden z energických drag queens Angels v muzikálu *Kinky Boots*. A ve kterém muzikálu si naopak neplánuje zatančit? „V Chicagu. Chicago je pro asistenty asi nejnáročnější, protože je celé taneční, je v něm hodně hudebních čísel a strašná spousta lidí. Na každém představení

jsem proto buď v hledišti, nebo v zákulisí, stojím třeba u inspicie a dohlížím na co nejhladší průběh.“

Cesta k profesi baletního mistra vede většinou přes dlouholetou zkušenost na jevišti. Roberta Battistini se dostala do NDM nejprve jako členka baletního souboru. Zlom pro ni přineslo účinkování v muzikálu *Kočky*, po němž začala postupně tančit v dalších a dalších muzikálech. Velkou školou pro ni byla

práce po boku předchozí baletní mistryně Jany Tomsové. „Někdy jsem se s ní podílela na školení nových účinkujících, například právě do muzikálu *Kočky*. Jsem za to ráda, byla to příprava pro tuto funkci,“ vzpomíná Battistini. Po sedmi letech tančení v muzikálových inscenacích pro ni ale přechod do pozice, která vyžaduje autoritu a odstup, nebyl samozřejmý. „Nejste najednou pro kolegy kamarádka, ale něco jiného. To bylo pro mě asi nejtěžší.“

Součástí její současné práce je i vedení pravidelných fyzických tréninků pro muzikálový soubor, které byly v této sezóně nově zavedeny. „Na jevišti nejen zpíváme, ale také tančíme. A naše těla na to musí být připravena,“ vysvětluje Battistini a dodává, že výsledky v podobě zlepšení fyzické kondice a tanečních dovedností se projeví hlavně v dlouhodobém horizontu.

A co se drobná Italka při přechodu z pozice tanečnice na baletní mistryni a asistentku choreografie musela naučit? „Pracovat s lidmi, lépe jim rozumět. Byly chvíle, kdy to bylo těžké, kdy jsem si připadala, že nejsem dost dobrá. Teď už cítím, že na to mám, moc mě to těší. Také pracuji s Tondou, se kterým si navzájem pomáháme. Lépe jsem poznala své kolegy, například z produkce *Báru*, *Moniku*, *Pavlinku*... Moc mě spolupráce s celým muzikálovým týmem těší. Někdy se mě lidé ptají, zda se cítím doma v Itálii, nebo v České republice. A já musím přiznat: možná tady v České republice. Protože tu rostu, navazuju zásadní vztahy, našla jsem tu svoje místo. Je pro mě nesmírně důležité být skutečnou součástí právě tohoto ansámblu, této skupiny lidí.“ (hn)

Antonín Blahuta v kostýmu drag queen s režisérem KINKY BOOTS Markem Davidem
Foto Martin Popelář

MARTINA VLČKOVÁ JE NOVOU ELISABETH

„Jsem člověk, který je zvyklý denně zkoušet, ráda si vždy projdu kompletní přípravou, minimálně čtvrt roku se s rolí nějakým způsobem sžívám,“ uvedla Martina Vlčková v rozhovoru pro tento časopis. O pár dnů později přišla zpráva, že je třeba zaskočit titulní roli v muzikálu *Elisabeth*, a ona se týž večer postavila na jeviště.

V době premiéry role Elisabeth Martinu minula. „V té sezóně mě potkala Mamma Mia!, Donna, která mi udělala opravdu dobře. Ani jsem to nečekala, ale otevřela mi zase jiné dveře. Přinesla mi krásné myšlenky, téma mateřství, krásné

vzpomínky na moji mámu. Za to jsem neskutecně vděčná.“

O rok později dostala příležitost dostudovat také titulní roli muzikálu *Elisabeth*. Společně s dirigentem Markem Prášilem odjela do Vídně na setkání s hudebním supervizorem pro tento titul. „Práce s ním byla skvělá, musím zaklepat, že byl velmi spokojený. Řekl mi pár úplných drobností a vše jsme nahráli pro autory. Když jsem pak zjistila, že mě pro roli schválili, měla jsem velkou radost, ale i smíšené pocity. Člověk se těší, ale doskočit do tak náročné role není

jednoduché. Navíc jsem slyšela, že kromě hudební náročnosti je docela složité i to, co divák nevidí – převleky, kostýmy...“

Potřeba zaskoku vyvstala nakonec daleko dříve, než mohl kdokoli očekávat. Když přišla poslední březnový den dopoledne zpráva o nemoci alternující kolegyně, Martina se uvolila teprve rozstudovanou, rozsáhlou a hudebně i herecky náročnou roli týž večer odehrát. Za velkých ovací překvapeného publika předvedla takřka zázrak: plnohodnotnou, procítěnou, plasticky vystavěnou roli.

Odeť budete moci Martinu v titulní roli muzikálu *Elisabeth* pravidelně vídat jako jednu z alternantek. Ale uvidíte ji samozřejmě i v jiných titulech včetně nejnovějšího *Tak se nám stalo*... I tam ztvárňuje velmi dramatickou roli plnou emocí, tentokrát se v roli střídá s Andreou Gabrišovou.

Druhým důvodem k blahopřání je životní jubileum, které oslaví v červnu. „Já si z toho ráda dělám legraci, že už jsem stará. Ale nechtěla bych, aby mi bylo znova dvacet nebo třicet. Baví mě to, co je teď. Nádherné role, skvělý vztah, narodila se nám krásná holčička... Mám všechno, co bych si mohla přát.“

Martinko, klobouk dolů a ať se přidávají samé další profesní i osobní radosti! (hn)

Reprízy 21. 5. (18.30), 22. 5. (18.30), 23. 5. (18.30), 24. 5. (16.00), 12. 6. (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

Inscenace *Elisabeth* se ve dnech 17. a 18. června 2026 představí také na Národním festivalu Smetanova Litomyšl! Více o vstupenkách ZDE

VÝMĚNA STRÁŽÍ

Po *Oliverovi!* přijde do Ostravy *Billy Elliot*

Život každé divadelní inscenace je jiný a ovlivňuje ho mnoho faktorů. U muzikálů, kde jsou v hlavních rolích děti, je však jejich trvání přirozeně omezené. Malí představitelé totiž ze svých rolí časem vyrostou. I když se *Oliver!* těšil velkému diváckému zájmu, nastal čas tuto kapitolu uzavřít a posunout se k další velké výzvě. Tou bude světoznámý titul *Billy Elliot*, který uvedeme na začátku sezóny 2027/2028.

Příběh o chlapci z hornického prostředí, který nečekaně propadne kouzlu baletu, by se klidně mohl odehrát i v našem městě. Jsme přesvědčeni, že *Billy Elliot* do Ostravy zkrátka patří. Na pozadí drsné reality stávkujících horníků vypráví o silných tématech hledání vlastní cesty, mezilidského pochopení a úniku do světa umění. Pro náš soubor půjde o další náročnou profesní zkoušku, neboť se jedná o jeden z nejnáročnějších titulů světového repertoáru. To se samozřejmě neobejde bez důkladné přípravy a odpovídajícího zázemí.

Koncem této divadelní sezóny jsme proto uspořádali konkurzy, na které dorazily desítky šikovných dětí. Ti nejtalentovanější se nyní stávají součástí nově vznikajícího **Operního a muzikálového studia**, které jsme otevřeli ve spolupráci s Lidovou

konzervatoří a Múzikovou školou Ostrava. Navazuje na dosavadní Operní studio NDM a nabídne dětem a mládeži systematickou přípravu nejen ve zpěvu, ale i v herectví, tanci a jevištní interpretaci. Mladé herce zde budeme připravovat tak, aby suverénně zvládli náročnou kombinaci zpěvu, tance a herectví. Samotná role Billyho klade na jeho představitele mimořádné nároky na herectví, zpěv a tanec, to vše musí zvládnout naráz a s plným nasazením. Vysoké umělecké nároky jsou kladeny i na další dětské postavy, proto je naším úkolem připravit tyto mladé talenty tak, aby vám, našim divákům, mohli odvyprávět silný příběh o odvaze a odhodlání. Věříme, že tato nová generace přinese na naše jeviště zážitky, na který se nezapomíná.

(mad)

... TŘEBA V ROZHLASE

Část IV.

Když v únoru 1956 na XX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu přednesl nejmocnější muž v zemi Nikita Sergejevič Chruščov projev na uzavření jednání, dějiny se pohnuly mocným poryvem. Odsoudil diktátorské praktiky svého předchůdce Stalina a stalinismus tím skončil coby oficiální politika nejen Sovětského svazu, ale posléze i celého sovětského bloku. V tehdejší Československu byla ale reakce médií opožděná, až s odstupem několika měsíců se téma dostalo výrazněji do veřejného prostoru, a i tehdy bylo silně cenzurováno.

Šlo to ztuhla

I divadlu nějakou dobu trvalo, než na společenské uvolňování zareagovalo postupnou proměnou – a to nejen repertoáru – což mělo za následek i transformaci vzájemné rozhlasové a divadelní spolupráce. Ale ještě několik následujících let se diváci v hledištích i posluchači u přijímačů dále hojně setkávali s ruskou a sovětskou literaturou i se „starou“ tematikou. Ostravští umělci v rozhlase nadále účinkovali mj. v malých dramatických skečích, jako byla „povídka ze stavby“ *Až přišel mistr* nebo povídka *Partyzánskou stopou* neúnavného Vojtěcha Martínka. Zpěváci pak vystupovali v hudebních pořadech hrajících podle přání pracovních brigád nebo krmíčkářů v JZD za zásluhy. Třeba v pořadu s dnes sarkasticky působícím názvem *Jak se vám líbí? Herci se uplatnili i ve velkých rozhlasových činohrách, jako byla dramatičtější trilogie spisovatele a scenáristy Čs. státního*

filmu **K. F. Sedláčka Závod ve stínu (1957). Zachycuje osudy pracovníků na stavbě vodní elektrárny, které ztvárnil tehdejší výkvět ostravské činohry s Jiřím Adamírou v hlavní roli kováka Martina Rozmary. Velká tabva Ladislava Bublíka, zdá se, měla následovníky. Mimořádně – Bublíkův román *Páteř*, který se stal předlohou pro hru *Velká tabva*, společně s autorem zdramatizoval Milan Fiala, který sepsal řadu dramatických pásem pro ostravský rozhlas, třeba *Sýkorův most* o osvobození Ostravy. Zde měl zřejmě svého předchůdce „bezručácký“ *Chlapec s kytarou...***

Hudební komedie zaručuje politické bezčasí

Postupně byl ale v programovém složení rozhlasu skutečně patrný příklon k jiným námětům. Vysílání tzv. nedělních divadelních večerů se od „angažovaných“ titulů opatrně

Eva Dřízgová-Jirušová v ostravském rozhlasu natáčí řadu snímků včetně svého prvního CD
Foto František Tichý, ČRo

vzdalovalo – třeba do světa hudebních komedií jako *Písek do očí aneb Taková byla doba*, kterou podle Eugèna Labiche napsal František Kožík, a v rozhlase se v něm (ne poprvé) spojilo ostravské a opavské divadlo. Hlavní roli ztvárnil Josef Haukvič, tehdy člen činohry Slezského divadla Zdeňka Nejedlého v Opavě. Podobně rozhlas exkluzivně vysílal „procházku hudební komedií“ *Pán z Prasátkova* (1957), což je Molièrův titul, který se na jevišti ostravských divadel nikdy neuváděl. Sázkou na jistotu politického bezčasí byla i rovněž přímo pro rozhlas exkluzivně nastudovaná komedie Ladislava Stroupežnického *Zvíkovský rarášek* (1957) v režii Jiřího Dalíka. Titul se na ostravském jevišti naposledy uváděl v činoherní podobě na konci 30. let. Existuje i stejnojmenná opera Vítězslava Nováka, která měla premiéru v ostravské opeře v roce 1948 s Lubomírem Procházkou jako Mikulášem Dačickým z Heslova. V roce 1957 šlo tedy opět o zcela nové, čistě rozhlasové nastudování s Josefem Langmilerem v roli Mikuláše.

Hudba? Proč ne

Stálíci programu byla operní tvorba, ať už v podobě úryvků třeba z Bizetovy *Carmen* se sólisty opery SDO Ludmilou Komancovou, Jiřím Woothem a Rudolfem Juzou, tedy obsazením z nastudování z roku 1955, nebo dokonce vysílání celé opery *Smrt kmotřička* s odstupem několika let po její premiéře v divadle. V operetních pořadech se po desetiletí objevovala stále stejná jména: Josef Kobr, Zdeňka Poláčková, Vlasta Tolarová, Rudolf Lampa, Oldřich Píka ad. **Zajímavým projektem bylo rozhlasové propojení opery a činohry v rámci zpěvohry *Oční lékař* (1963) v režii Ilji Hylase, kdy všechny role měly zdvojené obsazení činoherci a operními sólisty, jakými byli: Jaroslav Kachel a Jiří Adamíra, Karel Průša a Jiří Holý, Dagmar Průšová a Vlasta Vlasáková, Lubomír Procházka a Otto Šimánek ad. Přímou pro ostravské rozhlasové uvedení libreto z němčiny přeložil klavírní virtuoso, pedagog a hudební redaktor zdejšího rozhlasu Václav Bělohavý. Tento titul se na našich jevištích uváděl pouze jednou, když jej v roce 1971 v Maškarním sále krumlovského zámku realizovala opera Jihočeského divadla v rámci Jihočeského divadelního festivalu.**

Z rozhlasu pod okap

Rozhlasová produkce se nezadržitelně posouvala od budovatelského repertoáru a estrád pro prvoplánové rozptýlení pracujících k zábavě sofistikovanější, jejíž lehkost nespočívala v jednoduchosti, ale v otevřenosti, hravosti a nespoutanosti. **To byl také důvod, proč se do hledáčku rádiových vln začaly vedle „oficiálních“ scén**

Jan Fišar patří k předním rozhlasovým interpretům
Foto Zdeněk Slavotíněk, ČRo

a umělců dostávat i ostravská autorská divadla malých forem jako Divadélko pod okapem a na něj navazující Divadlo Waterloo. A prostor dostali nejen coby účinkující. Rozhlas se jim také věnoval v rámci reportážních vstupů analyzujících jejich tvorbu, postavenou na text-appealu, improvizaci a bourání konvencí. Divadlo Waterloo bohužel skončilo, v smutném souladu se svým názvem, rozpuštěním a vězněním některých aktérů, a tak bylo velkým štěstím, že jeden z rozhlasových redaktorů v normalizačních 70. letech zachránil několik archivních záběrů. Někteří z členů divadla ale nakonec dál pokračovali ve veřejné kariéře, přičemž Luděk Nekuda nebo Tomáš Sláma se pracovně zabydleli právě v rozhlase.

Nejen ostravští mají místo před mikrofonem

Intenzivně se nadále pěstoval žánr původní rozhlasové hry, poezie i tzv. divadlo pro mikrofon, vznikaly tehdy výrobně náročné pořady, které disponovaly dnes stěží realizovatelnými stopážemi, často s vlastní scénickou hudbou. Třeba *Divoká zvířata* Vladimíra Jindry v režii Miloše Horanského, *Země, své děti ještě zkus!* (1961) autorky a režisérky Věry Pražákové, *Strach a bída třetí říše* (1962) Bertolta Brechta, *Zatykač na Vladimíra Vaška* s Jaroslavem Švehlíkem v hlavní roli (1967) nebo dramatičtější novely Oldřicha Šuleře *Inkognito* (1967), rovněž o Petru Bezručovi, s Oldřichem Vlčkem v roli básníka. Posluchači dále pravidelně slyšovali

Z natáčení hry současného norského dramatika Jona Fosseho NOC ZPÍVÁ SVÉ ZPĚVY
Petr Houska, Tereza Vilišová, Tomáš Jirman
Foto Marcela Císoská, ČRo

Miroslava Horáka, Ljubu Benešovou, Jiřinu Froňkovou, Františka Šeče, Zoru Rozsypalovou, Miloslava Holuba, Svatopluka Matyáše, Štěpánku Ranošovou, Drahomíru Hoffmanovou, Alenu Tománkovou a mnohé další. **Před mikrofonem se v Ostravě ale občas dostali i hosté odjinud, jako například Karel Höger, který v roce 1962 načetl Těsnohlídkovy Příhody lišky Bystroušky, nebo Miroslav Horníček a Miloš Kopecký, kteří účinkovali v Bajkanálich 62 (1962) Saši Lichého a Zdeňka Milta.**

A zase bylo vše jinak

A pak bylo opět vše jinak. První ranní hlášení 21. srpna 1968 uváděl člen činohry SDO Lubor Tokoš a ostravský rozhlas vydržel svobodně vysílat osm dní. Nakonec se střihlo i na rozhlasovém dvoře. Poté se program i někteří účinkující opět výrazně proměnili. Ke slovu se začali dostávat normalizační autoři, jako Vojtěch Trapl a jeho *Hrana* (1973), Zdeněk Pluhař a jeho *Chudás a bohatýr* (1974) nebo Václav Hons s milostnou poémmou *Eva* (1976). Trapl si podle své hry napsal i scénář pro film *Tobě hrana zvonit nebude* (1974), kde hlavní hrdinku hrála Jiřina Petrovická. V ostravském rozhlase tutéž roli prokurátorky Olgy Ronešové ztvárnila Vlasta Vlasáková. Docházelo ale pořád i na zajímavé počiny, třeba jako na československou premiéru původní rozhlasové hry překladatele Břetislava Hodka *Konec milosrdného samaritána* (1976) v režii Bedřicha Jansy a s původní hudbou Drahoslava Volejníčka, který se podílel coby skladatel i na několika Jansových divadelních inscenacích. Nebo uvedení *Malého prince* (1980) s Jitkou Smutnou jako titulní postavou a Janem Vlasákem coby Letcem, povídky *Jedenáctá cesta* (1981) světoznámého polského autora sci-fi Stanisława Lema nebo dramatičtější jednoho z děl v tehdejší SSSR cenzurovaných Arkadije a Borise Strugackých *Otázka volby* (1988), kterou připravil David Smoljak. Divadelní život mapovali i publicistický cyklus *Setkání po premiéře* a dlouholetým

interním propojením mezi oběma světy byla i uznávaná ostravská rozhlasová mistryně zvuku Hana Plecháčková Kovalová, dcera režiséra Radima Kovala a herečky Anny Kratochvílové.

Jak to bude dál?

Čas běžel a před i za mikrofonem se představovali umělci, kteří postupně přicházeli do ostravského divadelního angažmá, přičemž třeba Tomáš Jirman v rozhlase strávil mnoho času nejen jako interpret, ale také jako režisér a autor. **Na konci 80. let se z přijímačů ozval i mladinký Norbert Lichý, který o necelá tři desetiletí později získal v anketě Týdeníku Rozhlas cenu Neviditelný herec 2016 za četbu z románu *Motýlek*.** Po roce 1989 se opět proměnila společenská situace a následně i obsah vysílání. Po porevolučním

Stanislav Šárský byl s ostravským rozhlasem spojen od roku 1967 jako interpret, autor i redaktor
Foto Michaela Doubravová, ČRo

tvůrčím boomerem docházelo s průběžnou reorganizací rozhlasové instituce a změnou posluchačských návyků k úbytku výroby původní hudební i literární a dramatické tvorby. Nicméně třeba sopranistka Eva Dřízgová-Jirušová v největším ostravském Studiu 1 natočila, společně s Janáčkovou filharmonii, nejen své první CD operních árií, ale později i řadu dalších nahrávek, a to i se svými studenty. Například s Veronikou Rovnou (dříve Holbovou), se kterou se na jevišti NDM naposledy potkaly v *Prodané nevěstě* (2022) coby matka Krušinová a dcera Mařenka.

Prozatímním završením devadesátileté spolupráce ostravského divadla a rozhlasu byl dokumentární seriál *Sto let NDM* vytvořený v roce 2019. Jeho znělku načetl svým nezaměnitelným hlasem Stanislav Šárský, jenž byl s rozhlase v úzkém sepětí od příchodu do Ostravy v roce 1967. A to nejen jako herec a spíkr, ale také jako autor publicistických pořadů a redaktor. A zároveň ve stejném roce namluvil i znělku pro narozeninový seriál k výročí zdejšího rozhlasu *Ostravská devadesátka*. Za téměř stoletou společnou historií vytvořily rozhlas a ostravská divadla tisíce hudebních, literárních, dramatických i publicistických pořadů. Otázkou zůstává, co bude dál... (at)

NDM EXTRA (KVĚTEN – ČERVEN 2026)

CYKLUS KOMORNÍCH KONCERTŮ

Závěrečný koncert sezóny Cyklu komorních koncertů nabídne 18. května 2026 výjimečný hudební večer s názvem **Hudba s vůní tajemství**. Publikum se setká s ansámblem **ČaroTaJ**, jehož tvorba vyrůstá z moravsko-slovenského folkloru a citlivě jej proměňuje v osobitou současnou hudební výpověď. Název souboru v sobě nese odkaz k rodnému kraji zpěvaček **Tatány Roskovcové** a **Jitky Novotné**. Odkazuje nejen k jejich křestním jménům, ale i k tajemství, které hudba dokáže skrývat i odhalovat zároveň. V písních se ozývají vzpomínky na dětství prožité mezi folkloristy na Slovácku v čele s výraznou osobností jejich otce – primáše a zpěváka Lubomíra Málka. Jeho jiskřivý hlas, hudební citění a nezaměnitelné frásování se hluboce vepsaly do hudebního vnímání obou dcer. Přestože se jejich profesní cesty později ubíraly do Prahy,

kde se každá z nich realizovala v jiných oblastech hudebního a kulturního života, zůstával v jejich tvorbě prostor, který si žádal návrat ke kořenům. Ten se naplnil v roce 2022, kdy se sestry setkaly s trojicí výjimečných muzikantů – basklarinetistou **Petrem Valáškem**, fagotistou **Ondřejem Roskovcem** a violoncellistou **Janem Kellerem**. Všichni tři se pohybují na pomezí klasické hudby a jazzu a s otevřeností i respektem se nechali okouzlit písněmi Slovácka a Kopic. Soubor ČaroTaJ tak tvoří dva ženské hlasy doprovázené basklarinetem, fagotem

a violoncellem, příležitostně doplněné klavírem. V originálních aranžích vznikají jednou písně lyrické a baladické, jindy syrové a živelné. Společným jmenovatelem je úcta k čistotě, neodolatelné jednoduchosti a přirozené kráse lidové tvorby – jejich melodií, harmonií i textů, které obstály ve zkoušce času. Autorské úpravy členů souboru dávají písním nový dech, aniž by potlačily jejich pravdivost.

Závěrečný koncert sezóny tak nebude pouze hudebním vystoupením, ale také návratem k paměti, emocím a sdíleným kořenům.

Hudba s vůní tajemství připomene, že lidová píseň může být i dnes živým, silným a hluboce lidským sdělením – pokud je interpretována s respektem, vkusem a otevřeným srdcem.

Přijďte 18. května 2026 v 19 hodin do slavnostního sálu Divadla Jiřího Myrona a uzavřete s námi 25. koncertní sezónu.

(hf)

OHLÉDNUTÍ ZA 14. ROČNÍKEM NOCI DIVADEL

V sobotu 28. března se uskutečnila oblíbená akce **Noc divadel**. V komplexu Divadla Jiřího Myrona jsme pro návštěvníky připravili dvojitý program. Netradiční formou osmi prohlídek zákulisí jsme přiblížili autorskou muzikálovou novinku **Tak se nám stalo...** Návštěvníci zhlédli hudební ukázkou a navštívili

muzikálovou zkušebnu v podkroví, odkud orchestr živě doprovází některé z velkých titulů. Prohlídka dále pokračovala přes možné nahlédnout také do kamionu, který kulisy převáží. Součástí akce bylo i zahájení tiché dražby osmi fotografií Adama Živnůstky, vytvořených k vizuálu inscenace.

Paralelní program připravil **Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM**, který ve spolupráci s klubem Mladý divák

uspořádal happeningy v havlovském duchu s názvem **Prostor Havel**.

Děkujeme návštěvníkům za mimořádný zájem. Skupinové prohlídky divadelního zákulisí nabízíme i během roku, a to v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Provozní budově. Cena za celou skupinu (kapacita do 30 osob) činí 2 000 Kč. Termíny prohlídek zveřejňujeme průběžně na webu podle aktuálních provozních možností našich budov.

(red)

NOC DIVADEL v Divadle Jiřího Myrona
Foto Margaréta Kulbagová

NOC DIVADEL v Ateliéru pro divadelní vzdělávání při NDM
Foto Maxim Bajza

Mladý divák

Jedna registrace.
Spousta kulturních zážitků.

Přidej se k nám!

Mladý divák je klub pro mladé ve věku 15 až 25 let, kteří chtějí zažívat kulturu v Ostravě a okolí zblízka. Nejen z hlediště, ale i skrze doprovodné programy, setkání, workshopy, diskuze nebo zákulisní momenty.

OSTRAVA!!!

Kultura zblízka • Zážitky navíc • Komunita mladých lidí • Členství zdarma

INZERCE

[f](#) [@](#) boutiqueostravica

Unikátní prostory v bývalém obchodním domě Ostravica-Textilia

- Kanceláře
- Coworkingové centrum Hygge Ostrava
- Zasedací místnosti
- Kavárna Cokafe
- Klub Etáž
- Eventové prostory
- Prostory pro firemní focení, natáčení
- Icaros 3D fitness studio
- Virtuální střelnice

OSTRAVA.HYGGE

boutiqueostravica.cz
dobryden@boutiqueostravica.cz

ATELIÉR NDM

DIVADELNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – KREATIVNÍ SETKÁVÁNÍ

V DIVADLE JSTE „TADY A TEĎ“, TO ON-LINE SVĚT NENABÍZÍ

Festival Meziřáje v Praze – představení Na trápení není čas (2025)
Foto Maxim Bajza

V čísle leden–únor 2024 jsme vám náš Ateliér představili pohledem diváka-seniora Jiřího Netočného. Dnes na tento mezigenerační dialog volně navazujeme s **Johanou Ferfeckí**. Johanka je živoucím důkazem toho, jak může Ateliér pro divadelní vzdělávání formovat mladého člověka. Za posledních pět let prošla pestrou škálou projektů – od intenzivních autorských workshopů jako **FUN!**, **Resistance** či **Meziřáje** až po dlouhodobou tvůrčí práci v **Ateliéru Paměti národa** nebo Činoherním studiu. Dnes studuje performanci na FaVU VUT a už druhou sezónu vnáší svou unikátní energii i na naše sociální síť jako digitální ambasadorka Ateliéru.

Johanko, tvůj výčet absolvovaných projektů v Ateliéru je úctyhodný. Jak zpětně vnímáš rozdíl mezi jednorázovými „nárazovými“ projekty a dlouhodobou prací v divadelních studiích? Co ti tyto různé formy daly?

Jednorázové projekty jsou určitě intenzivnější, a to jak z hlediska zkoušení,

tak samotného průběhu. Často se během jednoho týdne sejde skupina úplně cizích lidí, kteří spolu musí začít okamžitě tvořit. U dlouhodobých studií vnímám jako hlavní výhodu čas – možnost se s lidmi v kolektivu daleko více poznat a napojit se na sebe, což se pak přirozeně odráží i v samotné tvorbě. Je super si vyzkoušet obojí, každá z těch forem má své výhody i nevýhody.

Když se podíváš na konkrétní tituly jako Resistance, FUN! nebo Meziřáje, který z nich byl pro tebe osobně nejzásadnější z hlediska tvého vnímání divadelní tvorby?

Nejzásadnější pro mě byl určitě projekt **FUN!** Právě tam jsem se poprvé a uceleně setkala s formou devising theatre (metoda kolektivní tvorby, kde inscenace vzniká improvizací a společným hledáním témat bez předem daného scénáře – pozn. red.). Moc ráda vzpomínám na workshop s Bradleyem Lewisem Cannonem. Bylo to pro mě první velké uvědomění, že přesně takhle bych chtěla tvořit. Navíc jsem tam potkala spoustu

kamarádů, se kterými spolupracuji a tvořím dodnes.

Aktuálně studuješ happening a performanci na FaVU VUT v Brně. Jakým způsobem se tvá „ateliérová“ minulost promítá do tvého současného uvažování o umění?

Cítím, že mě Ateliér hodně ovlivnil. Předal mi určité dramaturgické uvažování a principy, které v práci používám dodnes. Důležitá je pro mě i zkušenost s nehierarchickou prací (způsob tvorby, kde jsou si všichni účastníci rovni a neexistuje tradiční rozdělení na dominantního režiséra a podřízené herce – pozn. red.), to se v mé současné tvorbě stále silně promítá.

Už druhou sezónu připravuješ obsah na sociální síť Ateliéru. Jaké to je stát teď v roli té, která se snaží skrze displej zprostředkovat atmosféru divadelní zkušenosti dalším mladým lidem?

Snažím se o jakýsi „překlad“. Chci tu atmosféru a dění převést do on-line světa

Flash mob na Noci divadel (2022)

Artkemp v Galerii Plato – performance Ó a ach, krásna, ruína a strach (2021)

Workshop devising theatre – projekt Future=Now! A Youthmanifesto (2022)

Foto Martin Kusyn

tak, aby to bylo pochopitelné i pro lidi, kteří nejsou z divadelního prostředí. Zároveň si hlídám, aby to nebyl cringe (označení pro něco trapného, nevhodného či vyvolávajícího pocit studu – pozn. red.) a aby to nevypadalo, že jen bezmyšlenkovitě jedeme podle nejnovějších trendů. Najít ten správný balanc je pro mě příjemná a zábavná výzva.

Mluvíš s mladými lidmi jejich jazykem, přitom se ale společně pohybujete v prostředí „kamenného“ divadla. V čem je podle tebe největší síla živého divadelního setkání v kontrastu s on-line světem, ve kterém se všichni tolik pohybujeme?

Největší síla spočívá v přítomnosti, v živém okamžiku a akci. Je to o skutečném dialogu a sdílené spoluúčasti s divákem. To je něco, co v on-line světě prostě nezažijete.

Často se v souvislosti s tvorbou v Ateliéru mluví o artivismu. Jak ty sama vnímáš roli divadla a performance v dnešní společnosti? Je to pro tebe

spíše prostor pro osobní výpověď, nebo nástroj k dialogu o světě kolem nás?

Řekla bych, že to mám tak „půl na půl“. Do tvorby vkládám osobní výpověď, ale zároveň se často zamýšlím nad aktuálními současnými tématy. I když začnu u ryze osobního tématu, skoro vždy se tam nakonec objeví nějaká politická rovina nebo společenský kontext. Tyto dvě roviny se mi většinou přirozeně spojí, aniž bych to do výsledku musela nějak uměle tlačit.

Jak bys shrnula, co pro tebe divadlo jako takové v životě znamená a proč by se o něj mladí lidé měli zajímat i v případě, že se mu nechťejí věnovat profesionálně?

Je to určitě prostor pro seberozvoj, pro vybití kreativity a fantazie. Divadlo nabízí prostor pro setkávání se s lidmi a vzdělávání. Je to skvělá forma relaxace i terapie. V našem on-line světě je možnost protáhnout své tělo a něco vytvořit velmi cenná věc. Velká síla je také v komunitě, která se kolem divadla vytváří. (ts)

JOHANA FERFECKÍ (2004)
Multidisciplinární umělkyně a studentka Ateliéru performance na brněnské FaVU VUT. Její kořeny jsou pevně spjaty s Ateliérem NDM, kde absolvovala řadu klíčových projektů. Vedle performativního umění je také hudebnicí, věnuje se psaní a interpretaci vlastní poezie. Svůj volný čas dělí mezi umělecké vize, správu sociálních sítí Ateliéru NDM a péči o svého šneka Oldřicha.

f Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

ig Ateliér NDM je na Instagramu:
atelier.ndm

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

INZERCE

DREAM FACTORY
18. ROČNÍK DIVADELNÍHO FESTIVALU
22.-28. 5. 2026 / OSTRAVA

SOBOTA 25. 5. 20:00
Divadlo Petra Bezruče
DVACETJEDNA
Spitfire Company, Praha

ÚTERÝ 26. 5. 18:30
Komorní scéna Aréna
OIDIPUS UTOPIA
Činoherní studio Ústí nad Labem & Lachende Bestien

ČTVRTEK 28. 5. 19:00
Divadlo Jiřího Myrona
FAČKA
Dejvické divadlo

Kompletní program na www.dfov.cz.

OSTRAVA!!! MINISTERSTVO KULTURY Moravskoslezský kraj Ostravské vodárny a kanalizační ústředna

Kavárna Národní dům

Od 1. 3. 2026 otevřeno také po každém představení v Divadle Jiřího Myrona

Sdílejte zážitky u sklenky dobrého vína nebo dobrot od Kolbaby!

Ideální místo pro pracovní schůzky, studium nebo posezení s přáteli

Kavárna Národní dům
Čs. legií 148/14
Ostrava

@kavarnanarodni

VYHRAJTE ZÁJEZD ZA 35 000 Kč

Staňte se **předplatitelem NDM** a získejte šanci vyhrát poukaz na zájezd od cestovky, která vás vezme i mimo vyšlapané trasy. **Ve skupině 15 cestovatelů, ne 50 turistů.**

Poznávejte svět, poznávejte sebe

Vybrat
zájezd

radynacestu.cz

ZÁJEZDY PRO CESTOVATELE

Stačí si zakoupit předplatné do NDM do 3. září 2026 a automaticky budete zařazeni do slosování o poukaz na zájezd v hodnotě 35 000 Kč.

TISÍCE KNIH

VE VAŠÍ KAPSE

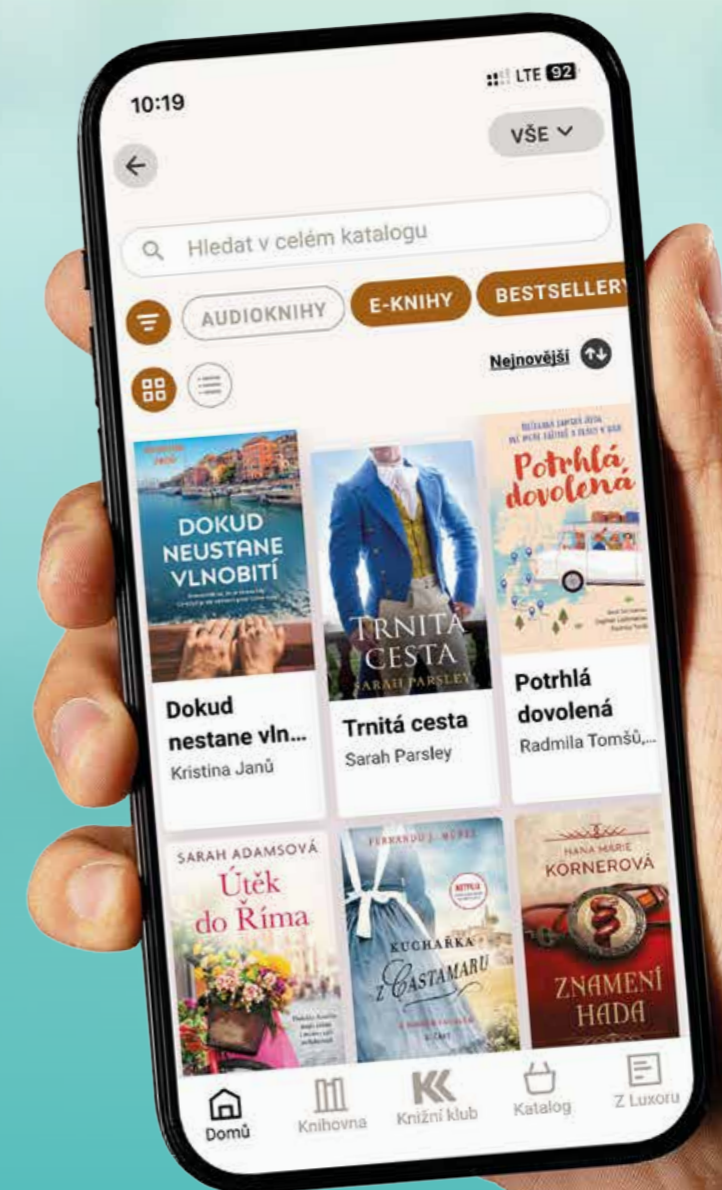
najdete v aplikaci **MŮJ LUXOR**

STÁHNĚTE NA

LUXOR

luxor.cz

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – KVĚTEN 2026

7.	TURANDOT		18.30	O
9.	GOLDONI PO OSTRAVSKU		18.30	Č
10.	MOJŽÍŠ A FARAON	N	15.00	O
12.	IDIOT	V.	18.30	Č
13.	VELRYBA	II.	18.30	Č
14.	BŮH	VII.	18.30	Č
16.	ŤULULUM		18.30	Č
20.	IDIOT		18.30	Č
21.	HRÁČ – premiéra	PP	18.30	O
23.	HRÁČ – druhá premiéra	MP	18.30	O
26.	HRÁČ	VOP	18.30	O
27.	VELRYBA	F	18.30	Č
28.	MOJŽÍŠ A FARAON	VII.	18.30	O
29.	ŤULULUM		18.30	Č
30.	LA TRAVIATA		18.30	O

PROGRAM – ČERVEN 2026

1.	Zahajovací koncert Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka		19.00	K
2.	HRÁČ	E	18.30	O
3.	PEER GYNT	F	18.30	B
4.	BŮH	C	18.30	Č
5.	PEER GYNT	D	18.30	B
6.	GOLDONI PO OSTRAVSKU		18.30	Č
8.	IDIOT	ČP	18.30	Č
9.	VELRYBA	V. + ABEND	18.30	Č
10.	HRÁČ	II.	18.30	O
11.	ŤULULUM		18.30	Č
12.	MOJŽÍŠ A FARAON	IV.	18.30	O
13.	TURANDOT		18.30	O
23.	NODO 2026 – COMPANY – světová premiéra		18.30	O
	NODO 2026 – NO. 61 (DAVID) – světová premiéra		20.00	O
27.	NODO 2026 – KLAUN(I) – evropská premiéra		18.30	O

Změna programu vyhrazena!

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., PP, MP, PS, PS2, MS, ČP, VOP

MOJE ABO

- zvýhodnění **-30% z celkové částky**
- lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného
- zvolte si **počet představení, termíny, sedadla i počty vstupenek**
- zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**
- **MOJE ABO je přenosné**

Šetřete svůj čas a namíchejte si své vlastní předplatné

www.ndm.cz

GALERIE SOUČASNÉ MALBY DIVADLA ANTONÍNA DVOŘÁKA

Pro návštěvníky představení galerii otevíráme hodinu před představením

22. 4. – 30. 6. 2026

Jana Farmanová: DO DIVADLA V ŽUPANU

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefiční platby:

PLUXEE
EDENRED
UNIŠEK
BENEFIT PLUS
GALLERY BETA

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM, více na www.ndm.cz.

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – KVĚTEN 2026

4.	PRODUCENTI		18.30	M
5.	PRODUCENTI – derniéra		18.30	M
6.	CARMEN		20.00	B
7.	CARMEN – derniéra		20.00	B
10.	MAMMA MIA!		18.30	M
12.	MAMMA MIA!		18.30	M
13.	MAMMA MIA!		18.30	M
14.	MAMMA MIA!	C	18.30	M
15.	NEJEN MOZART!	IV.	18.30	B
16.	TAK SE NÁM STALO...	PS	18.30	M
17.	TAK SE NÁM STALO...	N	15.00	M
19.	NEJEN MOZART!	E	18.30	B
20.	NEJEN MOZART!	F	18.30	B
21.	ELISABETH		18.30	M
22.	ELISABETH		18.30	M
23.	ELISABETH		18.30	M
24.	ELISABETH		16.00	M
26.	TAK SE NÁM STALO...	V.	18.30	M
27.	TAK SE NÁM STALO...	II.	18.30	M
28.	FAKKA Dejvické divadlo, v rámci 19. ročníku divadelního festivalu Dream factory Ostrava		19.00	HOST
29.	TAK SE NÁM STALO...	IV.	18.30	M
30.	TAK SE NÁM STALO...	PS2	18.30	M
31.	KINKY BOOTS		16.00	M

PROGRAM – ČERVEN 2026

2.	KINKY BOOTS		18.30	M
3.	KINKY BOOTS		18.30	M
4.	KINKY BOOTS		18.30	M
5.	DONAHA! (Hole dupy)		18.30	Č
6.	MAMMA MIA!		18.30	M
7.	MAMMA MIA!		16.00	M
9.	MAMMA MIA!		18.30	M
10.	DONAHA! (Hole dupy)		18.30	Č
11.	TAK SE NÁM STALO...	VII.	18.30	M
12.	ELISABETH		18.30	M
17.	ELISABETH – hostování v rámci 68. ročníku Národního festivalu Smetanova Litomyšl		21.00	M
18.	ELISABETH – hostování v rámci 68. ročníku Národního festivalu Smetanova Litomyšl		21.00	M
26.	NODO 2026 – SUBSTANCE: NEKONEČNÝ SPINOZA – světová premiéra		18.30	O

Změna programu vyhrazena!

GALERIE OPERA DIVADLA JIŘÍHO MYRONA

Pro návštěvníky představení galerii otevíráme hodinu před představením

22. 4. – 30. 6. 2026

Jana Farmanová: DO DIVADLA V ŽUPANU

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 107. DIVADELNÍ SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*

- zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*

- zvýhodnění 50% na rodinné vstupné (pouze u takto označených představení)

- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit/uplatnit pouze na vybraná představení

*pokud není uvedeno jinak

Více na www.ndm.cz

PROGRAM – KVĚTEN 2026

4. PODOBA VĚCÍ	19.00	Č
5. KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
6. LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
7. JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
11. SOUMRAK NAD KRAJINOU	19.00	Č
12. POPELKA	18.00	O
13. POPELKA	18.00	O
15. HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
16. PRAVDA	19.00	Č
17. AGNETHA VOLÁ S.O.S.	16.00	Č
19. HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
20. INTERVIEW	19.00	M
21. PRAVDA	19.00	Č
22. KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
23. KARDINÁLNÍ CHYBA	19.00	Č
24. AGNETHA VOLÁ S.O.S.	16.00	Č
26. HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
27. POPELKA	18.00	O
28. JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
30. O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č
31. O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č

SLAVNOSTNÍ SÁL JANA ŠKODY

PROGRAM – KVĚTEN 2026

18. HUDBA S VŮNÍ TAJEMSTVÍ – ČaroTaJ	19.00	K
--------------------------------------	-------	---

KAVÁRNA NÁRODNÍ DŮM

PROGRAM – KVĚTEN 2026

11. POETICKÁ KAVÁRNA	18.00	
----------------------	-------	--

PROGRAM – ČERVEN 2026

2. PODOBA VĚCÍ	19.00	Č
3. HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
5. JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
7. POPELKA	16.00	O
11. PRAVDA	19.00	Č
13. BABYLON BALET – světová premiéra	19.00	B
15. O LÍNÉ BABIČCE – školy	10.00	Č
16. O LÍNÉ BABIČCE – školy	10.00	Č
17. BABYLON BALET	19.00	B
18. PRAVDA	19.00	Č
19. POPELKA – školy – derniéra	10.00	O
20. BABYLON BALET	19.00	B
22. LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
23. LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
24. BABYLON BALET	19.00	B
25. JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
26. JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M

Změna programu vyhrazena!

MOJE KARTA NDM

Zvýhodnění až -60% z ceny vstupenek

Více divadla za méně peněz...

- karta bude **automaticky uplatňovat výši zvýhodnění**
- **jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenosná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

PROGRAM – ČERVEN 2026

1. POETICKÁ KAVÁRNA	18.00	
---------------------	-------	--

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- **PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
pátek 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
sobota a neděle zavřeno
- **PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**
pondělí 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
úterý 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00
čtvrtek zavřeno
pátek 9.00 – 12.00
sobota a neděle zavřeno
- **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO** – nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz (zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)
- v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**
- **hodinu před začátkem představení u pokladny** – v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420** – v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**
- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

REDAKCE

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: 596 276 111, e-mail: vstupenky@ndm.cz

Ředitel: Jiří Nekvasil

Správní ředitel: Vítězslav Raszka

Hudební ředitel opery: Marek Šedivý

Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek

Šéfka baletu: Lenka Dřimalová

Šéfka muzikálu: Gabriela Petráková

Šéf výpravy, vedoucí scénické výroby: Pavel Klein

Technický šéf: Otakar Mlčoch

Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová

Tisková mluvčí a PR: Šárka Swiderová

Šéfka mimořádných projektů: Kateřina Svobodová

Manažerka mimořádných projektů: Petra Pífková

Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Odpovědná redaktorka: Zuzana Váhalová Rausová

Autoři textů: Marek David, Lenka Dřimalová, Halina Františková, Pavel Gejguš, Helena Havranová, Hana Nováková, Tereza Osmančíková, Barbora Skálová, Tereza Strmisková, Alice Taussiková, Roman Vašek, Norbert Závodský

Program a repertoár: Milena Sladká

Technická spolupráce: Hana Marušáková

Grafická úprava: Václav Melecký

Redakční uzávěrka: 1. 4. 2026

Vychází: 28. 4. 2026

Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské

Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s.,
CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava

ISSN 2533-705X

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava. Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

www.ndm.cz   **OSTRAVA!!!**

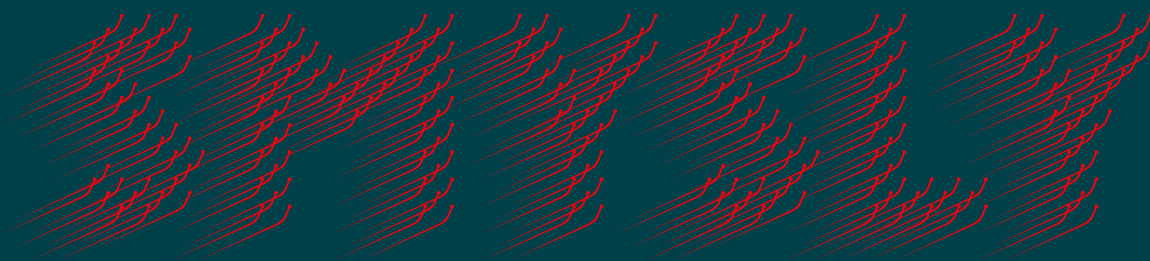

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

Předplatné
2026/27

Vaše místo
v hledišti

Divadlo probouzí

a otevírá

Premiéry sezóny 2026/2027

OPERA ● Requiem ● Oberon, král elfů ● Bajky ● Job ● Mrtvé oči

ČINOHRA ● Zkouška orchestru ● Kdo je tady ředitel? ● Cyrano
Než hvězdy zapadnou ● Pátý krok

BALET ● Giselle ● Pod kůží

MUZIKÁL ● Celkem všední dny ● Jekyll a Hyde

